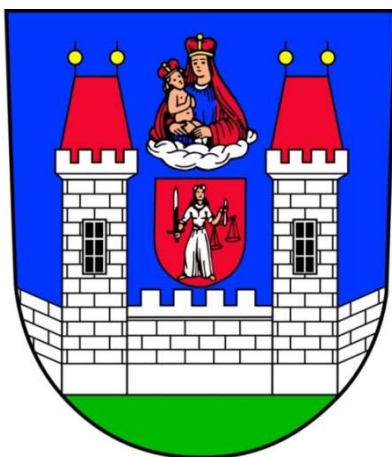

Program rozvoje města

NOVÝ BOR

2021 - 2023

OBSAH

ÚVOD	4
A. ANALYTICKÁ ČÁST	5
A. 1 CHARAKTERISTIKA obce	5
1. Území	5
Širší vztahy.....	5
Fyzickogeografická charakteristika	6
Správní členění.....	7
Historické souvislosti	7
2. Obyvatelstvo	8
Počet obyvatel a jeho vývoj	8
Pohyb obyvatel a jeho vývoj	9
Věkové složení obyvatelstva.....	10
Sňatky, rozvody, potraty	13
3. Hospodářství:	13
Trh práce	18
Nezaměstnanost:.....	18
Cestovní ruch	21
Turistická infrastruktura	25
4. Infrastruktura	27
Technická infrastruktura	27
Dopravní infrastruktura	29
Dopravní obslužnost	34
5. Vybavenost	35
Bydlení	35
Školství a vzdělávání	41
Zdravotnictví	51
Sociální problematika	52
Kultura a volný čas	59
Sport a volnočasové aktivity	63
Spolková činnost	65
Památková péče	66
Životní prostředí	68
Ovzduší	68
Voda	69
Odpady, ekologické zátěže	70
Příroda.....	71

Lesy.....	74
Zemědělský půdní fond (ZPF)	74
Správa obce	75
Ekonomický rozvoj města	78
Bezpečnost.....	78
Vnější vztahy a vazby obce	79
A.2 Východiska pro návrhovou část	83
Anketa mezi místními obyvateli	83
B. NÁVRHOVÁ ČÁST.....	84
B.1 Plán příprav a realizací investičních akcí	84
B.2 Plán celoplošných oprav komunikací a veřejného osvětlení.....	88
B.3 Zásobník Aktivit/Projektů	89

ÚVOD

Základním plánovacím dokumentem obce, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, je **program rozvoje obce**. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Program rozvoje obce formuluje představy o budoucnosti obce a navrhuje způsoby, jak těchto představ dosáhnout.

Zpracování program rozvoje města Nový Bor bylo zpracovávání zahájeno na jaře roku 2021. V době zpracování byla vytvořena charakteristika města, v jejímž rámci byl zhodnocen stav a vývoj v jednotlivých oblastech života ve městě. Především byla zkoumána problematika území, obyvatelstva, hospodářství, infrastruktury, vybavenosti, životního prostředí a správy města.

V návaznosti na zjištěné poznatky z charakteristiky města byla určena východiska pro návrhovou část.

Součástí návrhové části, jejíž podoba vzešla z uvedených východisek pro návrhovou část, je vize města, programové cíle, opatření a rozvojové aktivity. Návrhová část dokumentu také stanovuje způsob realizace navržených aktivit, dále průběh monitorování naplňování cílů a možnost aktualizace dokumentu.

Do procesu zpracování programu rozvoje města se zapojily všechny organizační útvary města a výbor pro rozvoj města. Zdrojovým dokumentem tohoto plánu rozvoje města byl plán rozvoje města 2014-2020.

Do zpracování dokumentu byla zapojena i veřejnost, a to formou ankety. Obyvatelé Nového Boru dostali v anketě městského úřadu možnost vybrat ze sedmi investičních akcí ty, které pokládají za nejpotřebnější. Možnost hlasování probíhalo jak klasickou písemnou formou v podobě hlasovací lístků, tak digitální prostřednictvím dotazníku umístěného na webových stránkách města. Podrobné výstupy jsou přílohou programu rozvoje města.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A. 1 CHARAKTERISTIKA OBCE

Charakteristika obce soustřeďuje základní fakta o obci a obsahuje komplexní zhodnocení situace v obci, charakteristiku stavu a vývoje jednotlivých oblastí života obce. Klade důraz na zachycení hlavních předností a rozvojových problémů obce a jejich příčin.

1. ÚZEMÍ

Širší vztahy

Město Nový Bor leží na severu Čech v okrese Česká Lípa. Nový Bor je jádrovou oblastí novoborského mikroregionu, který zaujímá poměrně autonomní polohu v západním sektoru Libereckého kraje. Spolu s městem Česká Lípa, které je od Nového Boru vzdáleno 10 km tvoří volné dvojměstí v urbanizační ose na silničním tahu I/9 Praha – Rumburk - státní hranice, na které se koncentruje většina obyvatel a hlavní hospodářský potenciál mikroregionu. Krajské město Libereckého kraje Liberec je vzdáleno 43 km od Nového Boru. Dobré dopravní spojení po silnici I. třídy je také do měst Ústeckého kraje – Děčín a Ústí nad Labem, které je krajským městem.

Nový Bor je členem svazku obcí Novoborska. Jedná se o dobrovolný svazek obcí v okrese Česká Lípa se sídlem v Novém Boru. Jeho cílem je vzájemná spolupráce a koordinace činností v oblasti rozvoje regionu. Sdružuje celkem 16 obcí a byl založen v roce 1998.

Nový Bor je také jedním z českých členů české části Euroregionu Nisa, jedná se o první euroregion, který byl vytvořen v oblasti střední a východní Evropy. Založen byl v roce 1991 a zahrnuje části území německého svobodného státu Sasko, polského Dolnoslezského vojvodství a Čech (Liberecký kraj). Euroregion je dobrovolným zájmovým sdružením obcí a okresů trojmezí Česka, Německa a Polska, byl založen za účelem podpory rozvoje těchto oblastí formou vzájemné, přeshraniční spolupráce.

Relativní dostupnost saské metropole Drážďany, ale i menších německých měst jako je Lobava, Žitava či Budyšín vzdálených do 60 km je příležitostí pro hospodářské kontakty, či turistický ruch. V tabulce 1 je také uvedena vzdálenost polského města Jelení Hora, se kterým město spolupracuje díky podobné kulturní tradici.

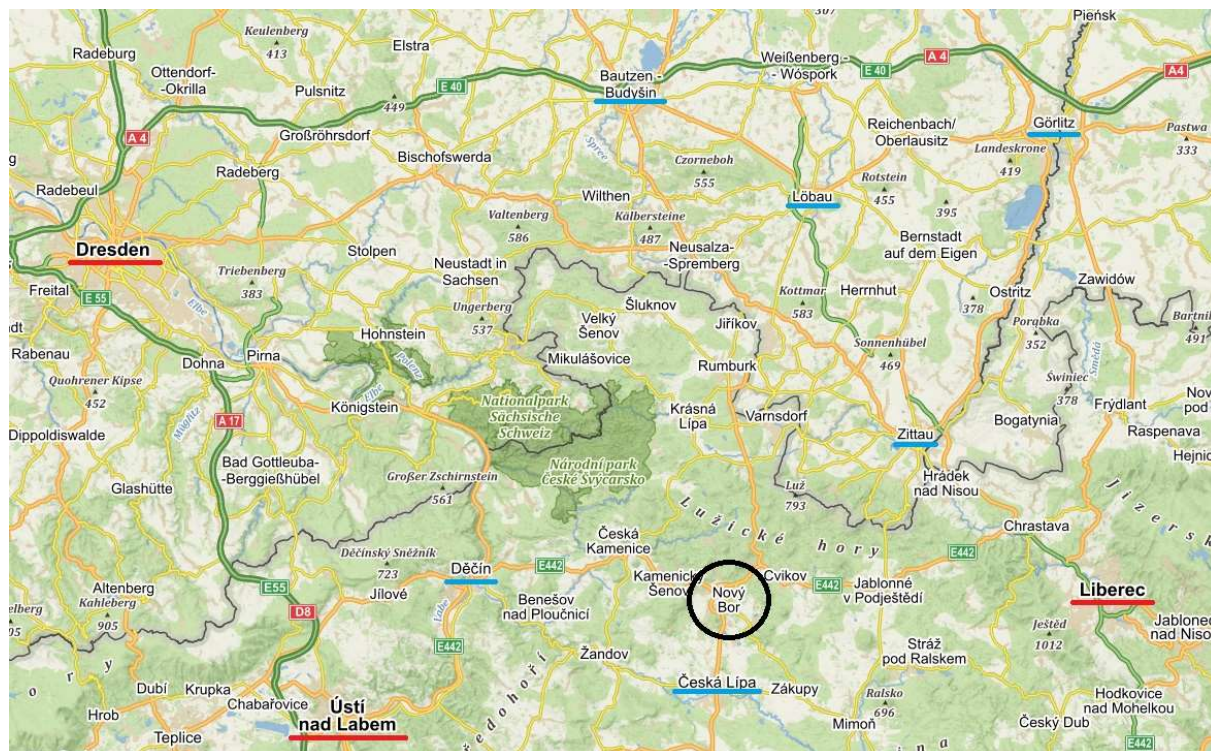
Tabulka 1 - Vzdálenost města Nový Bor od důležitých měst v ČR i v zahraničí

Název města	Vzdálenost v km
Praha	98
Liberec	43
Ústí nad Labem	56
Děčín	33
Česká Lípa	10
Drážďany (Dresden, SRN)	99
Lobava (Löbau, SRN)	45
Budyšín (Bautzen, SRN)	57
Žitava (Zittau, SRN)	36

Zhořelec (Görlitz, SRN)	70
Jelení Hora (Jelenia Góra, PLN)	122

Zdroj: www.mapy.cz, vlastní zpracování

Obrázek 1- Poloha města Nový Bor

Zdroj: www.mapy.cz, vlastní zpracování

Fyzickogeografická charakteristika

Město Nový Bor je položené do zalesněné, kopcovité krajiny podhůří Lužických hor a rozkládá se ve výšce 360 m.n.m. Přírozenou dominantu Nového Boru tvoří hora Klíč, která sahá do nadmořské výšky 760 metrů. Geomorfologicky je vrchol řazen do Krkonošské oblasti, celku Lužické hory, podcelku Kytlická hornatina a okrsku Klíčská hornatina. Je to čtvrtá nejvyšší hora Lužických hor a leží tři kilometry od Nového Boru. Z botanického hlediska se pravděpodobně jedná o nejcennější lokalitu v Lužických horách, s mimořádným reliktním potenciálem.

Severní část Nového Boru zasahuje do CHKO Lužické hory. Na území CHKO bylo vyhlášeno několik maloplošných zvláště chráněných území (jedno z nich - PR Klíč – zasahuje i do řešeného území) a evropsky významných lokalit (zde EVL Klíč).

Na území Nového Boru se nacházejí dvě lokality soustavy Natura 2000, a to EVL Červený rybník v Pihelu (přírodní památka) a EVL Klíč (přírodní rezervace).

Prakticky celé zájmové území Nového Boru přísluší k podcelku Zákupské pahorkatiny a okrsku Cvikovské pahorkatiny, pouze okrajově zasahuje území do okrsku Českolipské kotliny na jihu, severní částí území pak přecházejí do hornatin – úplně na severu celek Lužických hor (Krkonoško-jesenická soustava) a okrsek Klíčská hornatina, na severozápadě celek Českého středohoří (Krušnohorská soustava) a okrsek Benešovské středohoří. Podloží celého území je tvořeno pískovci a jílovci severočeské křídové tabule, která je zejména v severní části prostoupěna třetihorními vulkanity.

Síť vodních toků v Novém Boru je tvořena dvěma hlavními vodotečemi - Šporkou (č.h.p. 1-14-03-055) odvádějící vodu z území Arnultovic a části Nového Boru a Dobranovským potokem (č.h.p. 1-14-03-053) odvádějícím vodu z prameniště pod vrchem Hrouda.

Šporka (číslo hydrologického pořadí 1-14-03-0550) pramení severně od obce Polevsko, kde stéká z táhlého strmého kopce, v tomto úseku protéká úzkým korytem náchylným k vytváření nápěchů vodou neseným splavím. Šporka ústí zprava do Ploučnice v ř. km 34,170. Celková délka toku je 23,1 km z toho správním obvodem Nový Bor protéká 5,72 km (ř.km 16,46 – ř.km 22,22).

Dobranovský potok (číslo hydrologického pořadí 1-14-03-0510) pramení v údolí pod vrchem Hrouda (452,3 m.n.m). Potok je v řadě míst přemostěn (málokapacitní mostky). Dobranovský potok ústí zprava do Ploučnice v ř. km 44,47. Celková délka toku je 17,2 km z toho správním obvodem města Nový Bor protéká 4,67 km (ř.km 6,54 – ř.km 11,21).

Správní členění

Rozloha města Nový Bor je 1944,1294 ha. Město se skládá z 5 částí: Arnultovice, Bukovany, Janov, Nový Bor a Pihel.

Jako obec s rozšířenou působností zajišťuje město Nový Bor výkon přenesené působnosti pro 16 obcí, které jsou uvedeny Tabulka 2 - Abecední seznam obcí SO ORP Nový Bor.

Tabulka 2 - Abecední seznam obcí SO ORP Nový Bor

ZÚJ	Název obce	Vzdálenost v km
561479	Cvikov (POÚ)	8
561622	Chotovice	3
561681	Kamenický Šenov	7
561738	Krompach	18
561746	Kunratice u Cvikova	12
561827	Mařenice	14
561860	Nový Bor (OÚ ORP)	0
561894	Okrouhlá	2
561959	Polevsko	4
561991	Prysk	8
530387	Radvanec	3
562025	Skalice u České Lípy	4
562050	Sloup v Čechách	4
546275	Slunečná	11
546283	Svojkov	7
562131	Svor	5
Města jsou vyznačena tučným písmem.		

Zdroj: vlastní zpracování dle www.mapy.cz a ČSÚ

Historické souvislosti

Město a jeho osud byl již od konce 17. století spojen se sklářským průmyslem. Vzniku sklářské výroby a dalšímu vývoji napomohla výhodně zvolená poloha při císařské silnici Praha – Rumburk – Žitava (1753) a zhruba o sto let později i železnice (1869). Hlavní architektonickou památkou je chrám Nanebevzetí Panny Marie z 18. století se vzácnými rokokovými varhanami, přenesenými sem z pražského kostela sv. Karla Boromejského. Historický vývoj města je úzce spjat s Marií Terezií a hrabětem Josefem Kinským, z jehož popudu právě Marie Terezie povýšila dne 26. února 1757 Nový Bor na město. To se tak stalo ve své době jedním z nejmenších a nejmladších měst na severu Čech. Už

roku 1754 se v Boru ustavila první kompanie obchodníků se sklem, která působila až do roku 1835 a pomohla městu získat světovou sklářskou proslulost. V současné době v Novém Boru pracuje několik sklářských hutí, řada malíren, sklářských studií a sklářských výtvarníků. Největším sklářským závodem je sklářský kombinát (od roku 1967) Crystalex. Je možné shlédnout sklářské muzeum, několik galerii, případně navštívit i některé sklářské studio.

Nejstarší městská škola se nacházela v Liberecké ulici čp. 68, dnes se zde nachází pekařství. První parní a vanové lázně otevřel František Fluch v Novém Boru roku 1882 na Nádražní třídě (dnešní Husově). Lázně fungovaly až do 1. světové války. Stavby nových městských lázní se ujal architekt Dittrich. Lázně byly otevřeny roku 1910 v Schillerově ulici a nesly název: „Císařské jubilejní lázně“ Nový Bor se tak jako jediný mezi severočeskými městy mohl pyšnit moderními lázněmi.

Město je známé i Rumburskou vzpourou v květnu 1918, která byla pod městem ukončena porážkou a následně popravou 7 účastníků za plotem Lesního hřbitova. Dnes tu stojí žulový památník a na hřbitově v jeho blízkosti je sedm hrobů se jmény popravených. Více informací naleznete v sekci Život ve městě - Turistický ruch – Zajímavosti Nového Boru a okolí.

V poválečném období 1945-1989 zaznamenalo město výrazný odsun místního německého obyvatelstva a přistěhování českého obyvatelstva z vnitrozemí. V druhé půli 20. století začala výstavba panelových domů a počet obyvatelstva začal v 70. - 80. letech výrazně růst.

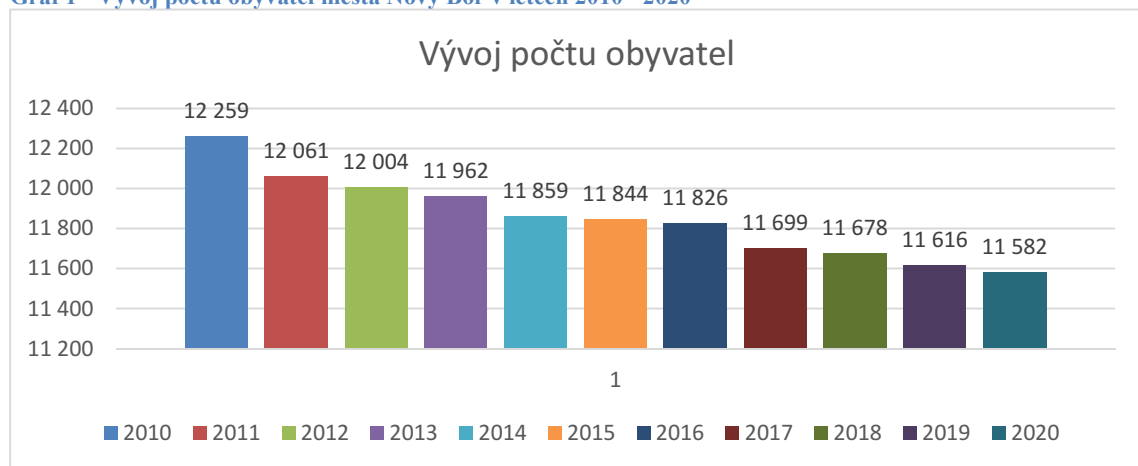
[zdroj dat: http://www.novy-bor.cz/cz/mesto-novy-bor/o-meste/zakladni-informace/](http://www.novy-bor.cz/cz/mesto-novy-bor/o-meste/zakladni-informace/) ze dne 14. 01. 2021

2. OBYVATELSTVO

Počet obyvatel a jeho vývoj

K 31. 12. 2020 žilo ve městě Nový Bor celkem 11582, k 31. 12. 2019 pak celkem 11 616 obyvatel. Oproti roku 2011 došlo ke snížení počtu obyvatel o více než 677. Vývoj počtu obyvatel ukazuje následující graf:

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel města Nový Bor v letech 2010 - 2020

zdroj: ČSÚ

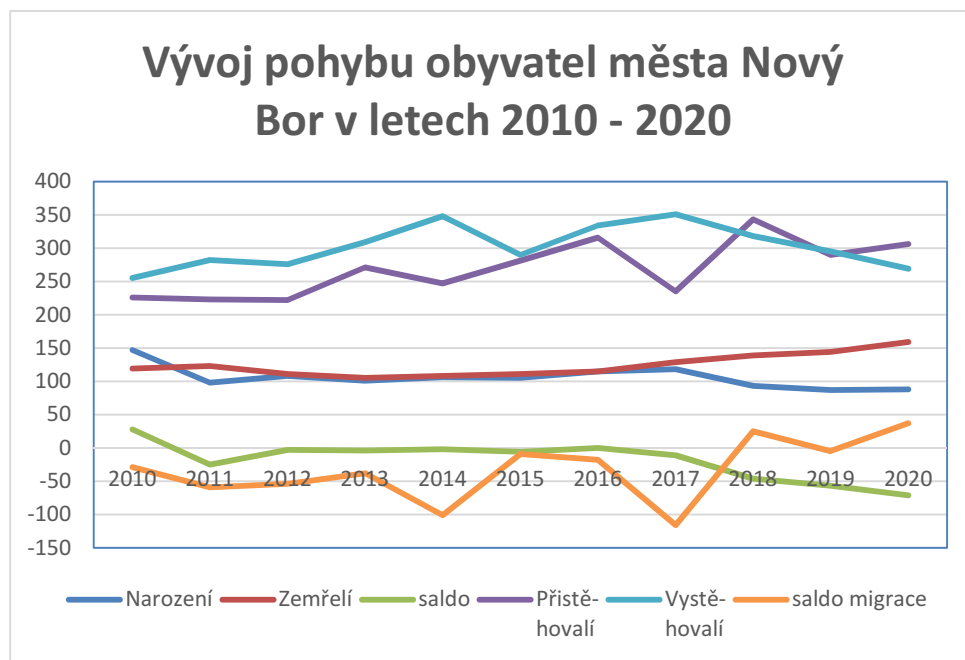
Jak je patrné z grafu č. 1, tak v roce 2010 žilo ve městě nejvíce obyvatel za posledních 10 let. Od této doby docházelo rok od roku k poklesu počtu obyvatel, přičemž mezi roky 2010 a 2011 byl tento

pokles nejvýraznější, a to téměř o 200 osob. Mezi lety 2011 a 2012 pokles obyvatel nadále pokračoval, mezi lety 2016 a 2017 byl opět výraznější, a to přes sto osob, ovšem v dlouhodobém měřítku se nejedná o zásadní hodnoty a počet obyvatel města spíše stagnuje.

Pohyb obyvatel a jeho vývoj

Následující graf č. 2 ukazuje, nakolik se na vývoji počtu obyvatel podílel přirozený přírůstek/úbytek obyvatel a nakolik migrace.

Graf 2 - Vývoj pohybu obyvatel města Nový Bor v letech 2010 - 2019

zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z výše znázorněného grafu je jasné, že větší vliv na počet obyvatel má migrace, tedy rozdíl mezi přistěhovalými do města a vystěhovalými z města (tj. saldo migrace). Saldo migrace se v daném časovém rozmezí pohybuje převážně v záporných hodnotách, tzn. počet vystěhovalých z města je výrazněji vyšší než počet těch, kteří si Nový Bor v daném roce zvolili jako místo svého trvalého pobytu. Opačná situace nastala pouze v roce 2018. V průměru přišlo město pomocí migrace ročně o 41 osob za období let 2011 - 2019. Názornější pohled na danou problematiku ukazuje

Tabulka 3 - Vývoj pohybu obyvatel města Nový Bor v letech 2010 - 2020

Rok	Narození	Zemřelí	saldo	Přistěhovalí	Vystěhovalí	saldo migrace
2010	147	119	28	226	255	-29
2011	98	123	-25	223	282	-59
2012	108	111	-3	222	276	-54
2013	101	105	-4	271	309	-38
2014	106	108	-2	247	348	-101

2015	105	111	-6	281	290	-9
2016	115	115	0	316	334	-18
2017	118	129	-11	235	351	-116
2018	93	139	-46	343	318	25
2019	87	144	-57	290	295	-5
2020	88	159	-71	306	269	37

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

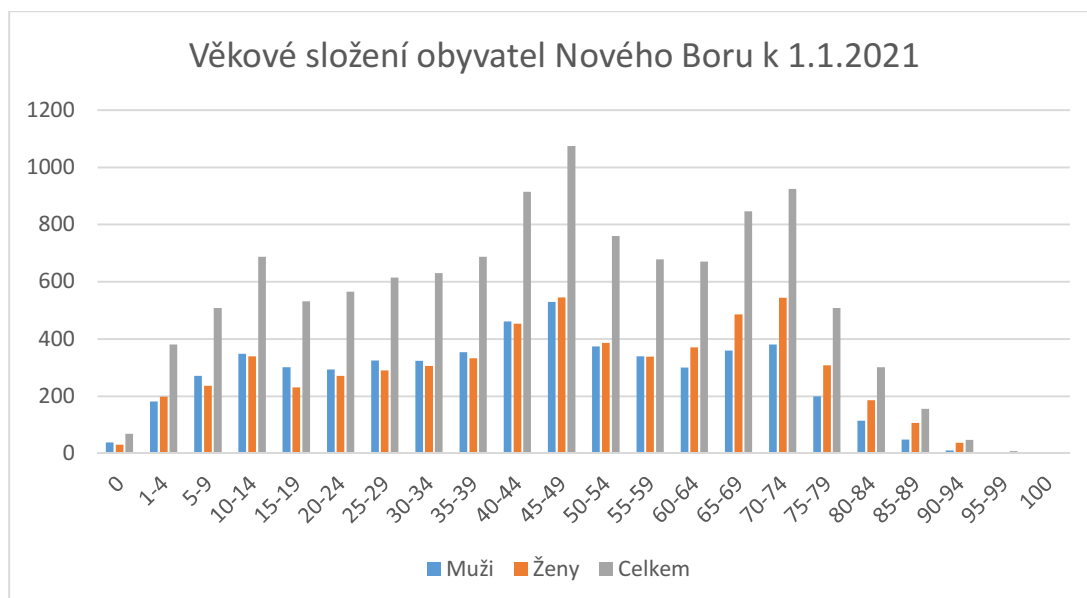
U přirozeného přírůstku, resp. úbytku, jde o rozdíl mezi živě narozenými a zemřelými v daném roce. V Novém Boru dosahoval, prakticky stejně jako u salda migrace, přirozený přírůstek v letech 2010 - 2019 téměř vždy záporných hodnot, tzn., narodilo se méně obyvatel, než jich zemřelo. Výjimkou byl rok 2010, kdy byl počet narozených výrazně vyšší, než počet zemřelých osob a také rok 2016, kdy bylo saldo přirozeného přírůstku nulové. V letech 2012, 2013 a 2014 byl počet narozených a zemřelých téměř stejný

I přes graficky patrné výkyvy (s ohledem na měřítko grafu) lze konstatovat, že počet obyvatel města Nový Bor v dlouhodobém horizontu (vzhledem k celkovému počtu obyvatel) spíše stagnuje.

Věkové složení obyvatelstva

Ačkoliv v roce 2001 byl průměrný věk obyvatel Nového Boru o téměř jeden rok nižší než průměrný věk obyvatel České republiky (38,2 let v Novém Boru oproti 39,1 let v ČR), v roce 2011 byla již situace zcela opačná (41,5 let v Novém Boru oproti 40,9 let v ČR) a v současné době, tj. v roce 2020 se průměrný věk obyvatel Nového Boru zvýšil na 44,2 let oproti celorepublikovému průměru 42,5 v ČR).

Graf 3 - Věkové složení obyvatel města Nový Bor k 01. 01. 2021

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka 4 - Věkové složení obyvatel města Nový Bor k 01. 01. 2021

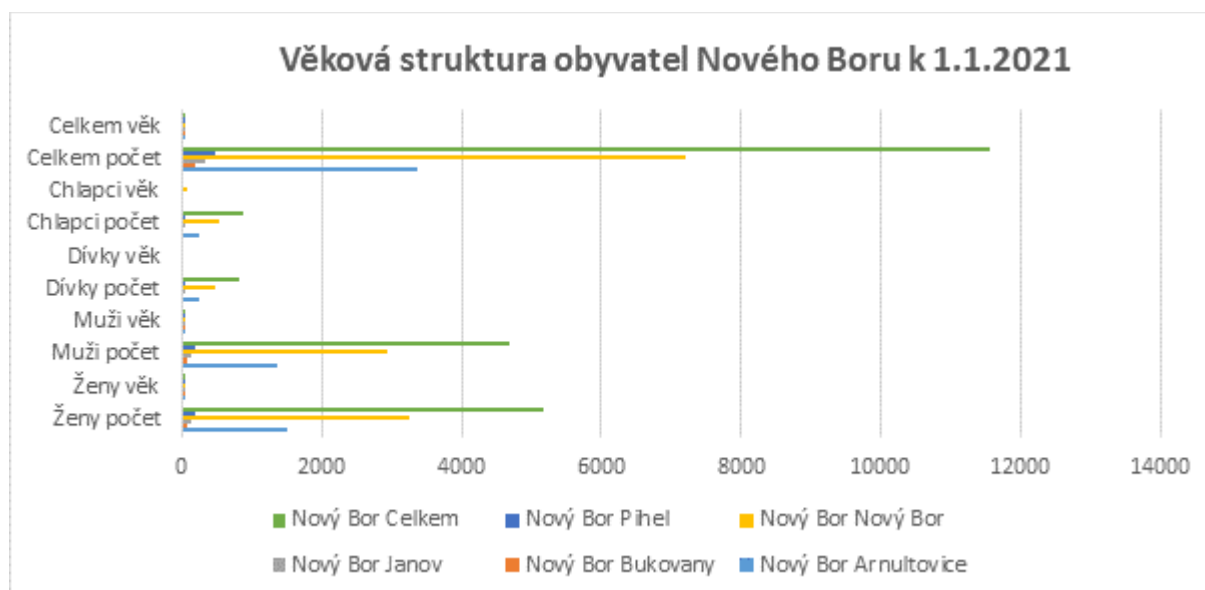
Věková kategorie	Muži	Ženy	Celkem
0	38	31	69
1-4	182	199	381
5-9	271	237	508
10-14	348	339	687
15-19	301	231	532
20-24	294	271	565
25-29	325	290	615
30-34	324	306	630
35-39	354	333	687
40-44	461	454	915
45-49	530	545	1075
50-54	374	386	760
55-59	340	338	678
60-64	300	371	671
65-69	360	486	846
70-74	381	544	925
75-79	200	308	508
80-84	115	186	301
85-89	49	107	156
90-94	10	37	47
95-99	3	5	8
100	0	2	2

Zdroj: vlastní zpracování

Téměř ve všech věkových skupinách do 59 let převažuje počet mužů nad počtem žen. Výjimku tvoří 2. nejmladší věková kategorie, a to do 4 let, Zde je situace obrácená. Od věkové kategorie nad 60 let je velice patrný opak, kdy počet žen výrazně převyšuje počet mužů. Nejvýraznější rozdíl převahy počtu žen nad muži je ve věkové kategorii 65 – 69 let.

Dle základních věkových skupin lze nejvíce osob zařadit do produktivního věku 19 – 65 let, a to 57,33% z celkového počtu obyvatel Nového Boru. Podíl předproduktivní (děti do 19 let) a poproduktivní (senioři nad 65 let) složky obyvatelstva je ve městě méně výrazný (18,8% ku 24,2%), nicméně zde převažuje podíl staršího obyvatelstva.

Graf 4 - Věková struktura obyvatel města Nový Bor k 01. 01. 2021 dle jednotlivých částí městaS

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 5 - Věková struktura obyvatel města Nový Bor k 01. 01. 2021

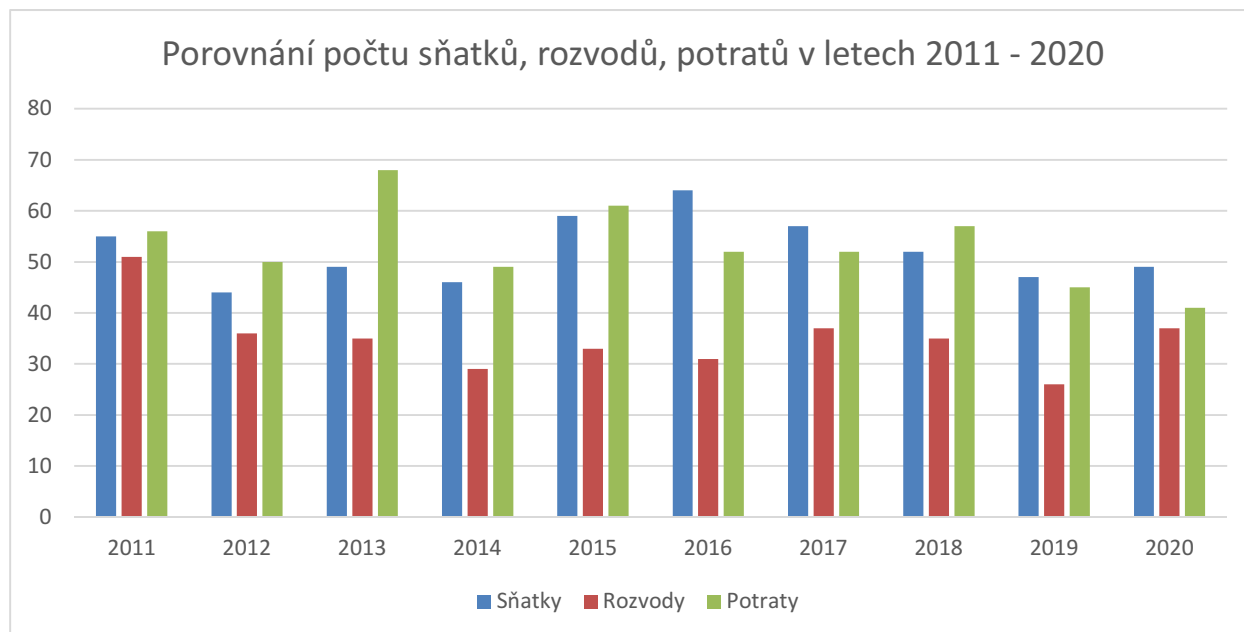
Obec	Část obce	Ženy počet	Ženy věk	Muži počet	Muži věk	Dívky počet	Dívky věk	Chlapci počet	Chlapci věk	Celkem počet	Celkem věk
Nový Bor	Arnultovice	1505	51,93	1365	47,62	262	7,96	241	8,24	3373	43,65
Nový Bor	Bukovany	86	46,62	77	46,88	11	7,18	12	7,91	186	41,9
Nový Bor	Janov	132	48,85	119	48,25	33	7,96	42	7,83	326	39,21
Nový Bor	Nový Bor	3258	52,87	2930	48,78	477	7,91	532	7,97	7197	44,91
Nový Bor	Pihel	198	49,79	199	48,37	41	7,07	47	7,76	485	41,52
	Celkem	5179	52,27	4690	48,38	824	7,87	874	8,03	11567	44,19

V následujícím grafu (Graf 4) je patrné porovnání počtu žen, mužů, dívek a chlapců do 15 let věku. Ačkoliv v roce 2001 byl průměrný věk obyvatel Nového Boru o téměř jeden rok nižší než průměrný věk obyvatel České republiky (38,2 let v Novém Boru oproti 39,1 let v ČR), v roce 2011 byla již situace zcela opačná (41,5 let v Novém Boru oproti 40,9 let v ČR) a v současné době (rok 2020) se průměrný věk obyvatel Nového Boru zvýšil na 44,2 let oproti celorepublikovému průměru 42,5 v ČR).

Z výše uvedeného je patrné, že podíl nejstaršího obyvatelstva bude stoupat i do budoucna a bude zvyšovat nároky na sociální a zdravotnické služby a ostatní služby týkající se seniorů. Výše uvedená statistika věkových skupin koresponduje s celorepublikovým rozdělením populace.

Sňatky, rozvody, potraty

Graf 5 - Porovnání počtu sňatků, rozvodů, potratů v letech 2011 - 2020

Zdroj: ČSÚ

Je zřejmé, že ve sledovaných letech 2011 – 2020 vždy převyšoval počet uzavřených manželství oproti ukončeným manželstvím. Nicméně v roce 2011 bylo saldo sňatků a rozvodů téměř vyrovnané, naopak v roce 2016 a v roce 2019 byl opačně dokonce počet sňatků dvakrát tak vyšší než počet rozvodů.

3. HOSPODÁŘSTVÍ:

K 31. 12. 2020 je dle Českého statistického úřadu ve městě Nový Bor celkem 3.115 ekonomických subjektů, z toho se zjištěnou aktivitou 1.388 subjektů. Z celkového počtu je 2.623 fyzických osob, z toho 2.524 živnostníků, svobodná povolání 65 a zemědělských podnikatelů 22. Právnických osob je 492, z toho obchodních společností je 263, družstev 5, spolků 90 a 20 pobočných spolků.

Tabulka 6 - Ekonomické subjekty se sídlem na území obcí Libereckého kraje k 31. 12. 2020

Kód obce	Název obce	Okres	Celkem	z toho se zjištěnou aktivitou	v tom								
					fyzické osoby	z toho			právnické osoby	z toho			
						živnostníci	svobodná povolání	zemědělské podnikatele		obchodní společnosti	družstva	spolek	pobočný spolek
561860	Nový Bor	Česká Lípa	3 115	1 388	2 623	2 524	65	22	492	263	5	90	20

Zdroj: CZSO.CZ – stav k 31. 12. 2020

Na vytváření pracovních míst ve městě se podílejí zejména subjekty, které podnikají podle živnostenského zákona.

V tabulkách č.7–10 jsou uvedeny převažující činnosti dle počtu vydaných aktivních živnostenských oprávnění (ŽO) bez přerušených nebo pozastavených oprávnění ve městě **Nový Bor** podle jednotlivých druhů živností k 31. 12. 2020:

Tabulka 7 - Řemeslné živnosti

C.1 - Řemeslné živnosti:	Počet aktivních ŽO:
Celkem:	880
z toho vydaných fyzickým osobám:	789
právníckým osobám:	111
převažující činnosti dle počtu vydaných ŽO:	
Hostinská činnost	154
Zednictví	110
Broušení a leptání skal	97
Zámečnictví, nástrojářství	75
Výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení	52
Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení	43
Vodoinstalatérství, topenářství	37
Truhlářství, podlahářství	36
Opravy silničních vozidel	33
Klempířství a oprava karoserií	27
Holičství, kadeřnictví	25
Pedikúra, manikúra	24
Malířství, lakýrnictví a natěračství	23
Pokrývačství, tesařství	22
Kosmetické služby	19
Obráběčství	18
ostatní	85

Tabulka 8 - Vázané živnosti

C.2 - Vázané živnosti:	Počet aktivních ŽO:
Celkem:	264
z toho vydaných fyzickým osobám:	222
právnickým osobám:	42
převažující činnosti dle počtu vydaných ŽO:	
Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence	72
Projektová činnost ve výstavbě	44
Provádění staveb, jejich změn a odstraňování	41
Masérské, rekondiční a regenerační služby	34
Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti	20
Provozování solárií	9
Realitní zprostředkování	9
Činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže	5
Oceňování majetku pro věci movité a věci nemovité	5
Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady	4
Provozování autoškoly	4
Ostatní:	17

Tabulka 9 - Koncesované živnosti

C.3 - Koncesované živnosti:	Počet aktivních ŽO:
Celkem:	171
z toho vydaných fyzickým osobám:	139
právnickým osobám:	32
převažující činnosti dle počtu vydaných ŽO:	
Prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin	82
Silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami	50

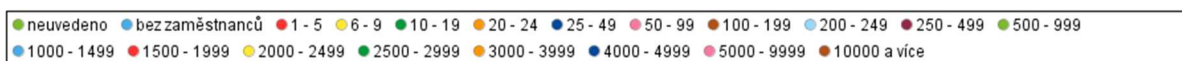
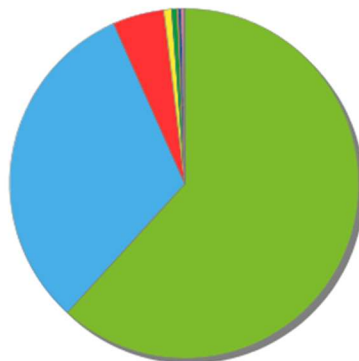
o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí	
Silniční motorová doprava – osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče	13
Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob	11
Silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny	6
Ostraha majetku a osob	2
Ostatní:	7

Tabulka 10 - Volná živnost

C.4 - Volná živnost:	Počet aktivních ŽO:
Celkem:	1.835
z toho vydaných fyzickým osobám:	1.587
právníckým osobám:	248
Převažující činnosti:	
Velkoobchod a maloobchod	
Zprostředkování obchodu a služeb	
Přípravné a dokončovací stavební práce	
Výroba a zpracování skla	
Poradenská a konzultační činnost	
Poskytování služeb pro zemědělství	

Graf 6 - Struktura subjektů podle počtu zaměstnanců k 31. 12. 2020

Registrované subjekty – správní obvod ORP Nový Bor

Tabulka 11 - Nejvýznamnější zaměstnavatelé ve městě Nový Bor z hlediska počtu zaměstnanců:

Počet zaměstnanců	firma	Hlavní činnost
100–199 zaměstnanců	AKTIVIT, spol. s r.o.	(výroba strojů a zařízení)
	Město Nový Bor	
50-99 zaměstnanců	SAND Profile s.r.o.	(výroba pryžových a plastových výrobků)
	MŠ „Klíček“ Nový Bor	
	ZŠ U Lesa Nový Bor	
	ZŠ Nový Bor náměstí Míru	
	VOŠ sklářská a Střední škola	
25–49 zaměstnanců	Slévárna hliníku s.r.o.	(výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství)
	Aveniro s.r.o.	(výroba ostatních nekovových minerálních výrobků)
	D2Manufacturing s.r.o.	(výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení)
	HAiDA s.r.o.	(vydavatelské činnosti)
20–24 zaměstnanců	BOHEMIA – FASHION s.r.o.	(výroba oděvů)

	SALAEGRO A.J.C., s.r.o.	(zdravotní péče)
	Petr Novotný	(výroba a zpracování skla)

Mezi další významné zaměstnavatele, kteří v Novém Boru nemají své sídlo, ale mají zde své provozovny, patří následující ekonomické subjekty:

- *CRYSTALEX CZ, s.r.o. (výroba dutého skla) – firma má sídlo v Praze, spadá do kategorie 500–999 zaměstnanců*
- *EGERMANN s.r.o. (výroba dutého skla) – firma má sídlo v Praze, spadá do kategorie 80-99 zaměstnanců*
- *DS Smith Packaging Czech Republic s.r.o. (výroba papírových a lepenkových obalů), firma má sídlo v Jílovém*

Dalšími subjekty, které se podílí na zaměstnanosti obyvatel, jsou obchodní řetězce Kaufland, Lidl a Penny Market.

Ve městě působí také bankovní subjekty: 4 mají ve městě každý pobočku a 3 bankomaty (Česká spořitelna, ČSOB, Moneta Money Bank, Komerční banka. Dále zde působí Česká pošta.

Město Nový Bor prostřednictvím TIC uveřejňuje zdarma na svých webových stránkách přehled informací o místních podnicích, firmách a celkové nabídce služeb v Novém Boru. Aktualizace této databáze probíhá průběžně po celý rok. V databázi jsou k dispozici kontaktní údaje o firmách a podnicích, které zahrnují širokou škálu odvětví.

Dílčí závěry:

Téměř polovinu z uvedených největších zaměstnavatelů ve městě Nový Bor tvoří subjekty veřejné správy. Z ostatních zaměstnavatelů i subjektů, které jako zaměstnavatelé nepůsobí, jich nejvíce pracuje se sklem, v maloobchodu i velkoobchodu, výroba strojů a zařízení, hutních materiálů a stavebnictví. V rámci právnických osob také sportovní, zábavní a rekreační činnosti, což představuje potenciál pro rozvoj cestovního ruchu jakožto významného hospodářského odvětví. Na zaměstnanosti ve městě se podílejí i firmy, které nemají sídlo ve městě.

Trh práce

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo představuje zdroj pracovní síly pro každou územní jednotku, tedy i pro město Nový Bor. Zahrnuje v sobě zaměstnané i nezaměstnané osoby. Naproti tomu stojí ekonomicky neaktivní obyvatelstvo, kam patří nepracující důchodci, osoby v domácnosti, děti předškolního věku, žáci, studenti, učni a ostatní závislé osoby, osoby s vlastním zdrojem obživy a také ty osoby, u kterých nebyla zjištěna ekonomická aktivita

Nezaměstnanost:

Tabulka 12 - Nezaměstnanost k 31. 12. 2019, Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Kód obce	Název obce	Okres	Uchazeči o zaměstnání celkem	z toho		Dosažitelní uchazeči ve věku 15–64 let		Podíl nezaměstnaných osob (%) ²⁾			Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo
				ženy	dlouhodobě nezaměstnaní ¹⁾	celkem	z toho ženy	celkem	muži	ženy		
561860	Nový Bor	Česká Lípa	265	139	57	214	110	2,96	2,88	3,05	90	2,9

Tabulka 13 - Nezaměstnanost v Novém Borou k 31. 12. 2020

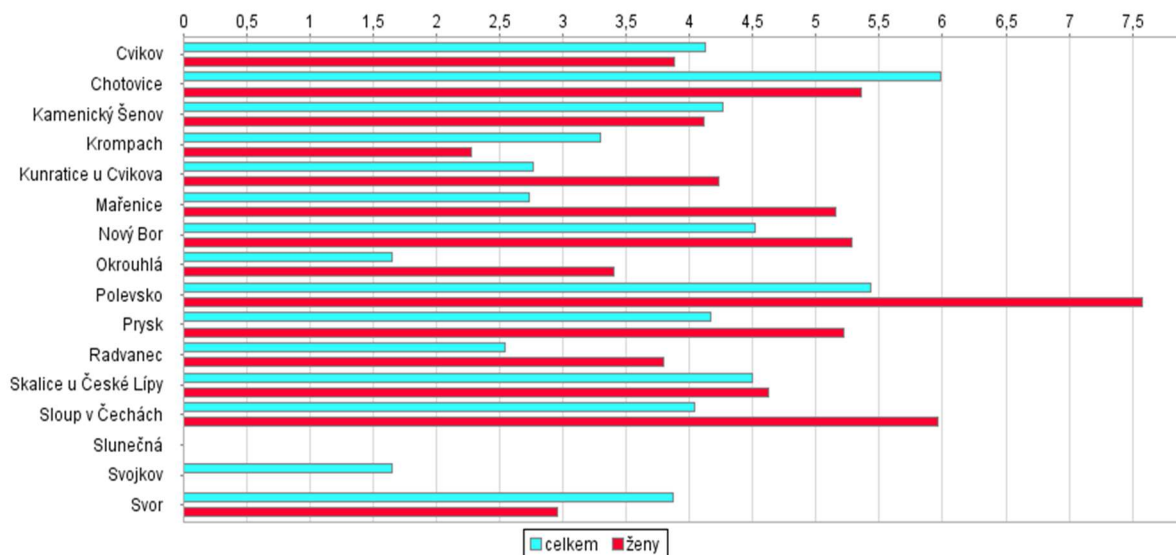
Název obce	Kód	Uchazeči o zaměstnání celkem	Dosažitelní uchazeči o zaměstnání	Podíl nezam. na obyvatelstvu v %
Nový Bor	561860	372	321	4,5

Zdroj: Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Liberci, Kontaktní pracoviště Česká Lípa

Tabulka 14 - Vybrané ukazatele za SO ORP Nový Bor

UKAZATEL	2015	2016	2017	2018	2019
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce	1 104	913	666	662	595
z toho (%):					
dosažitelní	91,2	85,4	80,5	81,6	79,2
občané se zdravotním postižením	14,9	16,5	20,3	19,6	20,8
absolventi škol	3,4	4,3	4,1	4,1	2,5
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	44,2	31,0	30,0	24,9	20,3
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	153	134	183	135	128
Uchazeči o zaměstnání na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	7,2	6,8	3,6	4,9	4,6
Podíl nezaměstnaných osob (%) ³⁾	5,71	4,49	3,13	3,20	2,81

Graf 7 - Podíl nezaměstnaných osob (v %)1 k 31. 12. 2020

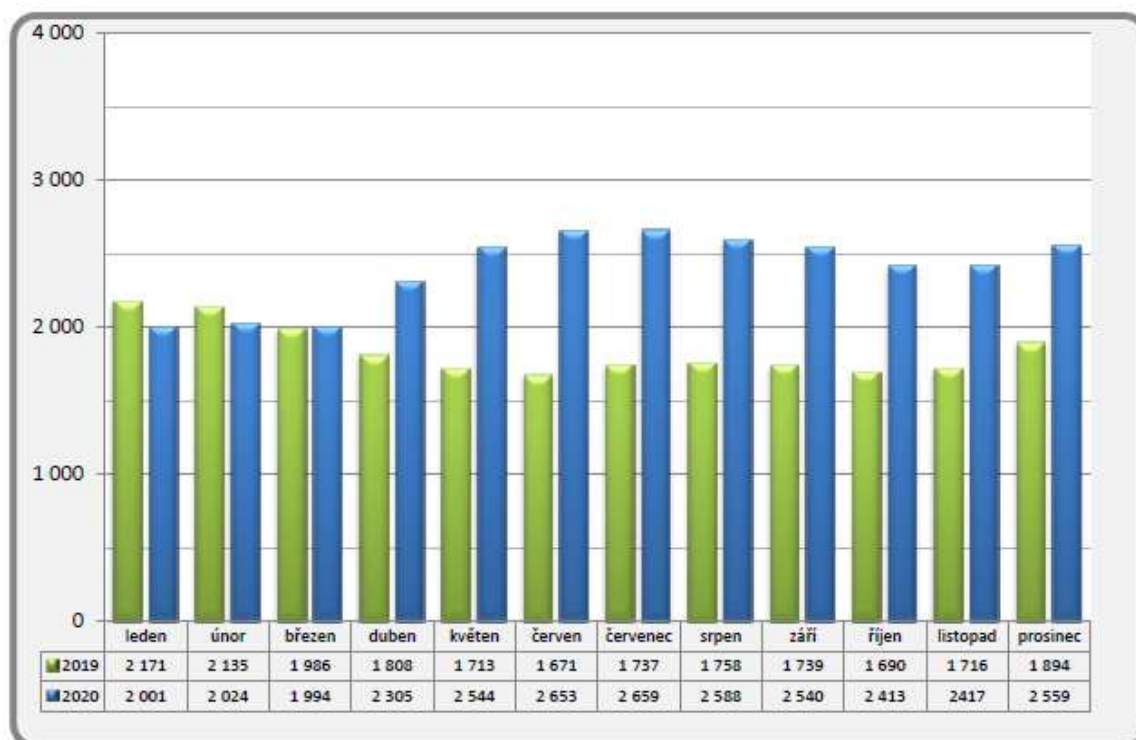

Kód: ZAMD004/7

¹ Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Úřad práce České republiky

² SO ORP – správní obvod obce s rozšířenou působností

Graf 8 - Počty uchazečů o zaměstnání v okrese Česká Lípa v letech 2019 a 2020

Zdroj: Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Liberci, Kontaktní pracoviště Česká Lípa

Město Nový Bor využívá veřejně prospěšné práce na podporu zaměstnanosti ve městě. Pro tyto práce jsou zaměstnávány zejména obtížně zaměstnatelné osoby, jež alespoň takto udržují v činnosti a pomáhají jim zachovávat pracovní návyky.

Vyjížd'ka a dojížd'ka do zaměstnání

V rámci Sčítání lidu, domů a bytů jsou zjišťována také data o vyjížd'ce a dojížd'ce do škol a do zaměstnání. K 26. 3. 2011 vyjíždělo z města Nový Bor do zaměstnání celkem 1 147 osob, tj. 9,7% z celkového počtu obyvatel města (resp. 11,3% z obyvatel starších 15-ti let). Z toho je 480 žen a 667 mužů.

Nejčastěji za prací vyjíždí obyvatelé ve věku 30 – 39 let (celkem 373 osob) a ve věku 40 – 49 let (295 obyvatel).

Co se týče odvětví, tak nejvíce vyjíždí zaměstnanci za prací ve zpracovatelském průmyslu (417 osob), do zdravotnictví a sociální péče (104 osob), vzdělávání (94 osob), hodně je také zastoupen velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel (91 osob) a za zmínku stojí také stavebnictví s 60 vyjíždějícími pracovníky.

Nejvíce osob stráví na cestách denně 15 – 29 minut při jedné jízdě (504 osob), do 14 minut (240 osob) a 30 – 44 minut (176 osob).

Do Nového Boru dojíždí do zaměstnání celkem 897 osob, přičemž denní dojížd'ka čítá 795 osob. Poměr žen a mužů dojíždějících do města je téměř totožný (448 žen ku 449 mužům).

Nejčastější věkové skupiny dojíždějících jsou shodné s vyjíždějícími, týká se tedy především lidí ve věku 30 – 39 let (287 osob) a 40 – 49 let (234 osob).

U odvětví ekonomické činnosti je zajímavé porovnání počtu vyjíždějících a dojíždějících. Zpracovatelský průmysl je nejčastěji zastoupen i u dojíždějících osob a počet 414 se nijak neliší od vyjíždějících. U velkoobchodu, maloobchodu a oprav motorových vozidel je počet dojíždějících (94 osob) a vyjíždějících za prací (91 osob) téměř shodný a u stavebnictví je tento počet dokonce totožný (oboje shodně 60 osob).

I přes relativní blízkost hranic vyjíždí do zahraničí za prací 39 osob (Německo a Spojené království), z toho denně 13 osob. Opět je nejčastěji zastoupenou věkovou skupinou 30 – 39 let (19 osob) a mladší. Starších obyvatel se vyjíždka do zahraničí týká minimálně, pravděpodobně je to dáno nízkou znalostí cizího jazyka a jistou nechtí k výraznějším změnám, za kterou práci v zahraničí můžeme považovat.

I zde je nejčastěji zastoupen zpracovatelský průmysl (8 osob) a dále doprava a skladování (7 osob).

Na cestách stráví vyjíždějící nejčastěji méně než 14 minut (10 osob), více než 90 minut (8 osob) a 15 – 29 minut (7 osob).

Co se týče geografického rozmístění vyjíždějících za prací, tak nejvíce pracovníků směřuje do České Lípy (516 osob), do Prahy (109 osob), do Cvikova a do Liberce (oboje shodně 66 osob) a do Kamenického Šenova (51 osob). Opačným směrem, tedy do Nového Boru, dojíždí do zaměstnání především lidé z České Lípy (249 osob), Kamenického Šenova (120 osob), Cvikova 95 osob a Skalice u České Lípy (60 osob).

Cestovní ruch

Město Nový Bor je přirozeným centrem Novoborska, jeho potenciál z hlediska cestovního ruchu je tvořen jak přírodními podmínkami (blízkost CHKO Lužické hory a CHKO České středohoří, ale i NP Českosaské Švýcarsko), tak kulturním dědictvím neodmyslitelně spjatým se sklářstvím.

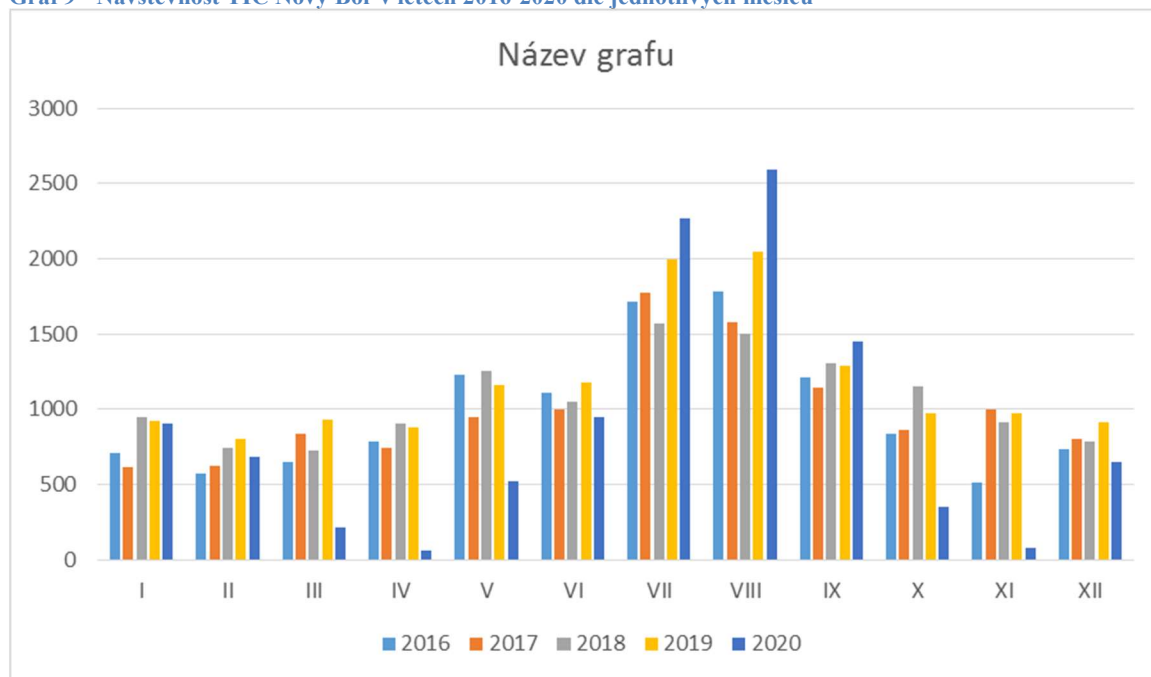
Ze statistických dat místního Turistického informačního centra je patrné, že se počet návštěvníků zvyšuje. Z grafu Návštěvnost v jednotlivých měsících je zřejmé, že nejvíce návštěvníků navštíví město v letní sezóně. V zimních měsících eviduje Turistické informační centrum přibližně 900 návštěvníků za měsíc.

Tabulka 15 - Počty návštěvníků TIC Nový Bor v letech 2016-2020

Návštěvnost TIC Nový Bor v letech 2016-2020		
2020	(data jsou zkrácena omezeními v rámci pandemie Covid-19)	10 745
2019		14 078
2018		12 862
2017		11 921
2016		11 836

Zdroj: TIC Nový Bor

Graf 9 - Návštěvnost TIC Nový Bor v letech 2016-2020 dle jednotlivých měsíců

Zdroj: TIC Nový Bor

Nejvýznamnější cílovou skupinou návštěvníků města Nový Bor jsou rodiny s dětmi. Tato skupina tráví dovolenou v okolí Nového Boru, do města zavítají při pěším či cyklovýletu. Za sklem se vydají zejména v případě špatného počasí. Pokud rodina bydlí v okolí Nového Boru, pohybuje se v lokalitě nejčastěji 5 dní. V poslední době se zvýšil počet rodin pobývajících přímo ve městě 3-4 dny (čt-ne) a to díky internetové nabídce zlevněných voucherů. Je třeba pro tuto cílovou skupinu neustále rozvíjet atraktivní nabídku (více či méně spojenou se sklářstvím) i vybavení.

Významnou cílovou skupinu návštěvníků tvoří také senioři. Ti navštěvují město v rámci jednodenních poznávacích zájezdů. Počet návštěvníků v této skupině se v souladu s trendem stárnutí populace stále zvyšuje.

Specifickou skupinou jsou návštěvníci, kteří do města přijeli obchodovat se sklem. Jedná se o náročnou klientelu, jejíž pobyt je velmi krátký. Pokud bývá ubytována, vyžaduje špičkové služby. V mnoha případech se jedná o zahraniční návštěvníky.

Dle dat ČSÚ byl v minulých letech v hromadných ubytovacích zařízeních více než poloviční podíl zahraničních turistů. Jistý podíl na tomto stavu má nejen sklářská tradice, ale i poloha města nedaleko severních hranic České republiky. Výhodná je vzdálenost k německým a polským větším příhraničním městům (Drážďany 90km, Budyšín 56km, Jelení Hora 122km). S městem Jelení Hora bylo do roku 2020 realizováno několik přeshraničních projektů na podporu cestovního ruchu a sklářské tradice.

V posledních letech výrazně vzrostl podíl tuzemských návštěvníků města. Ze zahraničních turistů navštěvují město pravidelně návštěvníci z Německa a Holandska. Do města zavítají i rusky mluvící návštěvníci (zejména z Ruska, Ukrajiny či Ázerbájdžánu), ti však přijíždějí hlavně obchodně. Zvýšil se i počet návštěvníků z Polska.

Atraktivita cestovního ruchu

Celkový potenciál cestovního ruchu města Nový Bor je tvořen dvěma základními složkami: atraktivitami města samotného a atraktivitami blízkého okolí města.

Samotné město nabízí atraktivitu spíše kulturně-historického či sociálního charakteru. Mezi kulturně-historické a architektonické atraktivitu města patří:

- Sklářské muzeum Nový Bor, Novotný Glass Museum a různé galerie
- Skleněný dům LASVIT
- Chrám Nanebevzetí Panny Marie z 18. století a socha Panny Marie
- Městská památková zóna Palackého náměstí
- Lesní hřbitov
- Navrátilův sál
- Lokalita náměstí Míru a skleněné umělecké předměty v prostranstvích města

Jedná se o atraktivitu především lokálního významu. Významným prvkem sociální atraktivity města jsou hlavně muzea.

Pro město jsou významné tradiční akce spojené se sklářskou historií oblasti, jmenujme například Sklářské slavnosti, jejichž součástí jsou také tradiční sklářské trhy, soutěže sklářských řemesel a sklářská sympozia.

Společenskou akcí s významem přesahujícím hranice je Mezinárodní sklářské sympozium, které se koná jednou za 3 roky již od roku 1982. Na jediném místě a ve stejném čase se v pravidelných intervalech schází špičkoví sklářští výtvarníci z celého světa, aby ve spojení se sklářskými řemeslníky v hutích i rafinačních dílnách před očima odborné i laické veřejnosti zhmotnili své tvůrčí myšlenky. Pozvání k účasti na IGS se stalo ve světě skla prestižní záležitostí. Účast veřejnosti na této akci se odhaduje na cca 3000 návštěvníků.

Okolí města oplývá díky své poloze na rozhraní CHKO Lužické hory a CHKO České středohoří značným počtem přírodních zajímavostí. Tyto přírodní zajímavosti jsou vhodné zejména pro aktivní turistiku.

Obrázek 2 - Mapa Nového Boru a okolí

Zdroj: TIC Nový Bor

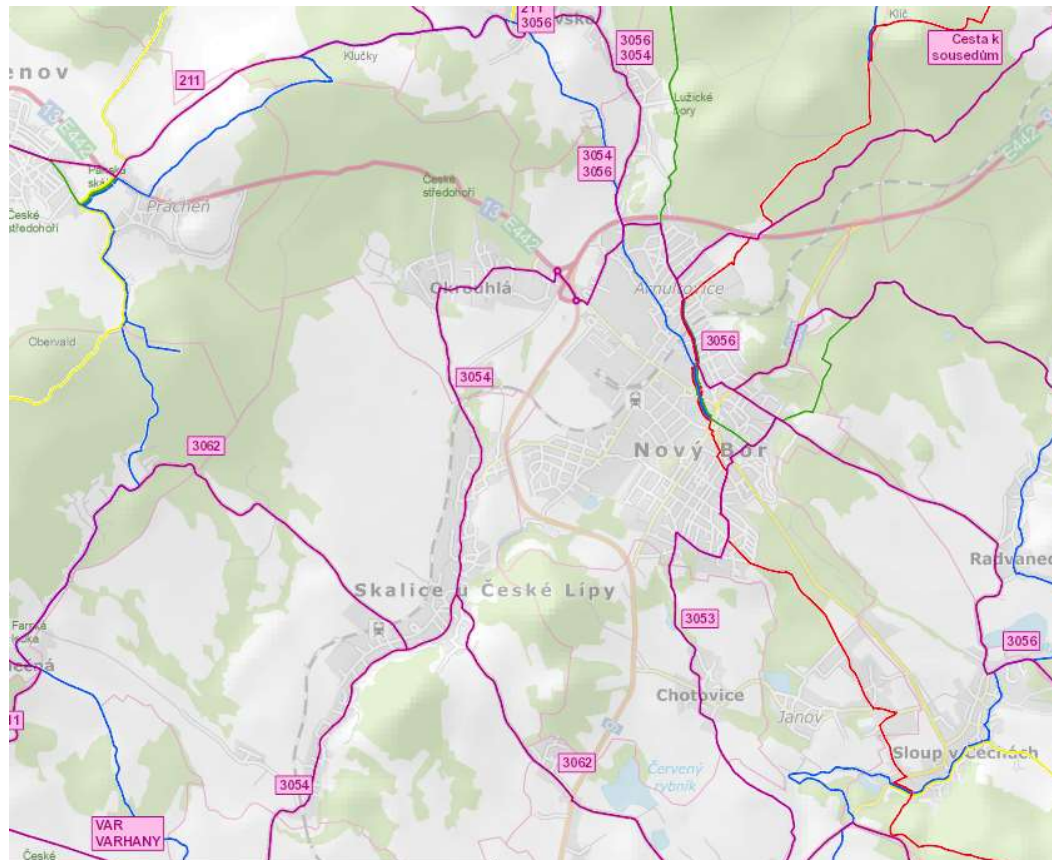
Tabulka 16 - Významné turistické cíle v okolí z Nového Boru

Název	Vzdálenost od města Nový Bor (v km)	Charakteristika turistické aktivity	sezóna
Klíč (hora)	5	Přírodní	celoročně
Polevsko (lyžařský areál)	4	Přírodní	zima
Panská Skála (skalní útvar, čedič)	6	Přírodní	celoročně
Modlivý důl (Svojkov)	5	Přírodní	jaro-podzim
Sloup v Čechách	4	Přírodní	jaro-podzim

Zdroj: TIC Nový Bor

K turistickým cílům vedou nejen turistické stezky, ale okolí města Nový Bor je protkáno četnými cyklotrasami. V nedalekém Polevsku (vzdáleném 4 km) se nachází lyžařský areál zahrnující lyžařské vleky, slalomový svah, v okolí pak lyžařské běžecké okruhy. Délka zimní sezóny je však velmi závislá na klimatických podmínkách, areál se nachází v 500 m n. m. Mimo zimní sezónu je areál čteně využíván např. pro sjezdy na kolech.

Obrázek 3 - Turistické a cyklistické trasy v okolí města Nový Bor

Zdroj: Mapový portál cestovního ruchu Libereckého kraje, dostupný z <http://www.liberecky-kraj.cz/>

Turistická infrastruktura

Základní infrastruktura – ubytovací a stravovací zařízení

Tabulka 17 - Ubytovací kapacity ve městě Nový Bor dle kategorií

Kategorie ubytování	Počet zařízení	Kapacita zařízení (počet lůžek)
Hotel	1	až 110
Hotel Garni	1	až 80
Penzion	7	až 80
Ubytovna	3	až 200 (dle sezóny)
Ubytování v soukromí	1	až 6
Kemp	1	až 150 (stany, karavany)

Zdroj: TIC Nový Bor

Ve městě je zastoupena široká škála typů ubytování. Nachází se zde hotel pro movitější klientelu (Hotel Morris *****) a Hotel Garni (Grandhotel Pražák). Tyto moderně vybavené hotely nabízejí i doplňkové služby. V Hotelu Morris je zázemí pro pořádání konferencí - dva sály s kapacitou 90 a 130 míst a 6 salonků o kapacitě 25 míst.

Ve městě se nachází několik moderně vybavených penzionů. Součástí většiny penzionů je také restaurace.

Pro nejméně movitou klientelu se nabízí ubytování v místní základní škole, VOŠ a SŠ sklářské a v DDM Smetanka. Toto ubytování je vhodné zejména pro početnější skupiny (školní výlety, sportovní a jiné zájezdy), lze zde sjednat ubytování i pro jednotlivce.

V regionu Novoborsko se nachází mnoho dalších ubytovacích zařízení, jejichž hosté navštěvují město Nový Bor.

Stravování

V Novém Boru se nachází 17 stravovacích zařízení všech úrovní. Nabídka stravovacích zařízení je pestrá, lze zde najít i restaurace s dětským koutkem či pivovarskou restauraci apod. Stravovací zařízení nabízejí jak českou kuchyni, hotová či minutková jídla. Častá jsou také polední menu.

Některá stravovací zařízení jsou také schopná zajistit cateringové akce či akce na klíč - rauty, bankety, svatební hostiny. Unikátem je „restaurace s pecí“ kde lze při konzumaci jídla sledovat výrobu skla.

Počet a kvalita stravovacích a ubytovacích subjektů je dostatečná. V případě výjimečných akcí, kdy do města proudí velký počet návštěvníků, jsou využívány ubytovací kapacity v regionu Novoborsko. Dostupnost a kvalita těchto služeb je také dobrá.

Doprovodná infrastruktura a služby

Město Nový Bor provozuje celoročně Turistické informační centrum, které je otevřeno 7 dní v týdnu. Turistické informační centrum vydává propagační materiály, prezentuje město na veletrzích, zprostředkovává informace turistům, spolupracuje s místními sdruženími, aktualizuje internetové stránky propagující město. Personál komunikuje německy, anglicky a rumunsky, v základech španělsky i japonsky. Turistické informační centrum poskytuje velmi kvalitní služby a bylo vyhlášeno nejlepším informačním centrem v Libereckém kraji v roce 2012. V roce 2020 prošlo zkouškou Mystery shopping se stoprocentním skóre a bylo vyhlášeno osmým nejlepším infocentrem Libereckého kraje.

Město produkuje každý rok propagační materiály včetně informačních letáků a brožur. Propagační materiály jsou vydávány i v cizích jazycích, zejména němčině a angličtině. Náklady na tisk propagačních materiálů jsou pokryty z rozpočtu města, z kapitoly Turistické informační centrum. V rámci cestovního ruchu se Turistické informační centrum zapojuje do mnoha projektů. Významná je spolupráce v oblasti cestovního ruchu se saskými městy Oybin a Grossschönau. V současné době probíhá ve spolupráci s polským městem Jelení Hora realizace projektu „Cesta skla“. Projekt je financován z Operačního programu Interreg V-A. V rámci projektu se na české straně zrekonstruovala podstávková budova s novými modernějšími prostory Turistického informačního centra a v Jelení Hoře došlo k rozšíření prostor Krkonošského muzea.

Město Nový Bor disponuje následujícími prvky turistické infrastruktury: Stadion, Koupaliště, Galerie, Kino, Divadlo.

Kino a divadlo jsou využívány zejména místními obyvateli a obyvateli z blízkého okolí. V areálu koupaliště se kromě vodní nádrže nalézá také hřiště pro plážový volejbal a dětské hřiště.

Program pro rodiny nabízí také zdejší Dům dětí a mládeže Smetanka, nebo mateřské centrum s názvem Rodina v centru.

Dílčí závěry

Charakterem turistických atraktivit, přírodním prostředím, geografickou polohou (s možností hvězdicovitého vyjíždění k okolním turistickým atraktivitám), vhodnou strukturou turistické infrastruktury a výhodnou polohou v severním příhraničí České republiky má Nový Bor vhodné předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, a to i celoročního.

Město je atraktivní pro rodiny s dětmi zaměřující se nejčastěji na aktivní dovolenou, seniory přijíždějící na jednodenní poznávací zájezdy za sklářským uměním, opomíjena nesmí být ani náročná klientela, přijíždějící do zdejší oblasti za obchodem se sklem.

Kromě servisu pro návštěvníky, kteří jsou ve městě ubytovaní, zajišťuje město i služby a turistické atraktivity pro návštěvníky ubytované v celém regionu Novoborska.

Místní specifika lákají do města významný podíl zahraničních klientů. Město se účastní různých přeshraničních aktivit v cestovním ruchu (např. Přeshraniční projekt s městem Jelení Hora, prezentace na zahraničních veletrzích cestovního ruchu, cizojazyčné propagační materiály atd.).

Ubytovací a stravovací infrastruktura je na dostatečné úrovni. Pro další rozvoj cestovního ruchu je potřeba tuto úroveň zachovat a dále rozvíjet. Zkvalitnit služby pro jmenované cílové skupiny.

Přestože cestovní ruch v této oblasti není hlavním hospodářským odvětvím, je potřeba jej i nadále podporovat. Podpora cestovního ruchu ve městě Nový Bor může přispět ke snížení míry nezaměstnanosti, podpoře a rozvoji malého podnikání a zejména k propagaci města. Důležité je, především po období celosvětové pandemie Covid-19, rozšířit a nadále rozvíjet nabídku především pro rodiny s dětmi. V období 2021-2023 bude třeba se odvětví cestovního ruchu dostatečně věnovat, neboť velká část návštěvníků změnila destinace dovolených ze zahraničních na domácí a jak již ukázal rok 2020 nárůst je vysoký a je třeba dostatečná příprava (jak kvantitativní, tak kvalitativní) k uspokojení potřeb návštěvníků.

4. INFRASTRUKTURA

Technická infrastruktura

Zásobování vodou

Zásobování obyvatel pitnou vodou na řešeném území je v převážném rozsahu realizováno z veřejných vodovodů. Voda pro zásobení obyvatel na řešeném území je získávána ze zdrojů v území i mimo něj. K zásobení jsou využívána prameniště Klíč a Jedličná - Kytlice - Polevsko (JKP), včetně doplnění ze zdroje Skalice a štoly Slunečná, které se nacházejí částečně mimo řešené území. Vrty NB1, NB2, NB3 a NB5 včetně studny S1 jsou uvažovány jako záložní zdroje.

Vodovod Nový Bor je součástí skupinového vodovodu Česká Lípa a je řešen ve dvou tlakových pásmech. Majitelem vodovodu je v převážné většině SVS a.s. Teplice a provozovatelem jsou Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. Teplice. Výjimkou je vodovod Bukovany (vlastník město Nový Bor) a některé krátké úseky předané do vlastnictví SVS.

První tlakové pásmo zajišťují vodojemy Chotovický Vrch, Pod Lomem a Klíč. Druhé tlakové pásmo tvoří vodojem U Hutí, do kterého se převádí část gravitačních zdrojů JKP (Jedličná - Kytlice - Polevsko). Část těchto zdrojů se převádí samostatným řadem do vodojemu Pod Lomem. Vodojemy jsou propojeny hlavními řady – přivaděči DN 200-400. Základní síť je propojena podružnými zásobními řady DN 150 a vlastní rozvodnou sítí o dimenzi DN 80 - 100, která je z větší části zokruhovaná. Janovem u Nového Boru prochází páteřní řad DN 150, který je součástí skupinového vodovodu Česká Lípa - Nový Bor (Chotovice - Janov u Nového Boru - Sloup). V současné době je na něj připojeno cca 30 % obyvatel a zbytek obce má lokální zdroje v podobě domovních studní. Materiál sítě je rozdílný dle data výstavby – řady jsou převážně z potrubí ocelového, litinového, PVC, PE.

Kanalizace

Na kanalizaci a ČOV v obci Nový Bor je napojeno 84% obyvatel. Majitelem kanalizace je SVS a.s a provozovatelem kanalizačních zařízení v obci jsou Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.

V Novém Boru je vybudována soustavná jednotná kanalizační síť, která odvádí prakticky veškeré odpadní vody na ČOV. Základem kanalizačního systému je sběrač „A“, který prochází městem podél vodoteče Šporka od ČOV až do Arnultovic. Do tohoto sběrače jsou napojeny stoky z jednotlivých částí města. Vzhledem ke značné členitosti města je část povodí směrem na Sloup přečerpávána do kmenové stoky „B“ a dále na stávající ČOV Nový Bor. Na jednotlivých stokách a na hlavním sběrači jsou oddělovací komory na dešťové vody. Na konci Arnultovic je na tento systém napojena oddílná splašková kanalizace obcí Polevsko a Okrouhlá. Kanalizační systém je v podstatě dokončen a stoky jsou převážně ve slušném stavu, ale vykazují velké množství balastních vod.

Stoková síť Nový Bor - celková délka 46 968 m, z toho výtlačný kanalizační řad 616 m, gravitační část kanalizace 46 352 m.

V roce 2018 bylo dokončeno odkanalizování městské části Janov vybudováním gravitační splaškové kanalizace v délce cca 4 km, jejímž majitelem je Svazek obcí kanalizace Sloup a provozovatelem SČVK.

Pihel – horní část má samostatnou kanalizaci zakončenou ČOV. Splašková kanalizace v Pihelu je tvořena rozvětveným gravitačním sběračem převážně z KA 300-400 a gravitační kanalizací zakončenou na ČOV Pihel, jejíž součástí je biologický rybník jako dočišťovací stupeň. Celková délka sítě je 1 977 m. Pihel – dolní část nemá veřejnou kanalizaci. Odpadní vody odtékají z nemovitostí po individuálním předčištění do potoka a podmoků, případně jsou ze žump vyváženy na ČOV.

Bukovany nemají vybudovanou veřejnou kanalizaci. Odpadní vody odtékají po individuálním předčištění do potoka a podmoků, případně jsou ze žump vyváženy na ČOV.

Dešťové vody jsou odváděny systémem struh, příkopů a propustků do místních vodotečí nebo se vsakují do terénu.

Zásobování teplem

V řešeném území je provozováno 28 zdrojů tepla s výkonem nad 100 kW. Jako palivo se využívá převážně zemní plyn, ojediněle propan-butan, koks nebo elektrická energie. Jedná se o zdroje pro zásobování systémů CZT (TEPLO NOVÝ BOR spol. s r.o.), zdroje silných firemních systémů, nebo o lokální zásobování. ÚAP ani databáze ERÚ neobsahují informace o zdrojích tepla a rozvodech, vyjma společnosti TEPLO NOVÝ BOR spol. s r.o. Na území města je provozováno celkem 4,935 km teplovodních rozvodů podléhajících licenci.

Společnost TEPLO NOVÝ BOR spol. s r.o. provozuje následující zdroje tepla, které slouží k zásobování bytových jednotek, občanské vybavenosti a nemocnice: kotelna K1, Wolkerova 588 (10 600 kW) – kotelna U lesa, Boženy Němcové (2 160 kW) – kotelna Rumburských hrdinů (3 180 kW) – kotelna Nemocniční 456 (340 kW)

V kotelnách společnosti TEPLO NOVÝ BOR spol. s r.o. je spalován zemní plyn. V kotelna K1 je kromě tří kotlů na zemní plyn provozován i jeden kotel na spalování biomasy.

Zásobování zemním plynem

Řešeným územím procházejí následující VTL plynovody:

DN300, PN25Nový Bor – Liberec

DN500, PN25Ústí nad Labem – Nový Bor

DN200, PN40Nový Bor – Jiříkov

Z STL plynovodu DN200 mezi regulačními stanicemi RV1 a RV2 jsou připojeny zdroje soustavy zásobování teplem. Z regulační stanice RV1 jsou STL plynovodem zásobovány severní část města a obec Okrouhlá.

Nový Bor kromě okrajových částí na jihu je plošně plynofikován. Převážná část je provedena NTL plynovody, které mají menší kapacitu a slouží pro zásobování menších objektů.

Zásobování elektrickou energií

Distribuce elektrické energie je na území města zajišťována na úrovni 35kV. Na území města není žádná rozvodna VVN/VN. Transformace VN/NN je převážně ze stožárových trafostanic, pouze v centru města je VN rozvod kabelizován.

V roce 2021 – 2026 plánuje ČEZ Distribuce uložit většinu svých vrchních vedení do země. Stalo se tak již v lokalitě Skalická – Ke Koupališti v roce 2020. V roce 2021 bude pokračovat v Arnultovicích a do roku 2026 by v Novém Boru měla být většina vedení NN pod zemí. Na tyto akce navazuje výstavba nového veřejného osvětlení v koordinaci se zhotoviteli ČEZu.

Telekomunikace

Současný vývoj v oblasti přenosu informací probíhá ve znamení sjednocení oblastí telekomunikací a informačních technologií. Stávající digitální zařízení umožňují slučovat do společných elektronických komunikačních sítí větší množství služeb (hlasové, datové atd.). Služby v sektoru přenosu informací poskytuje celá řada organizací, což má pozitivní vliv na jejich rozvoj, dostupnost a kvalitu.

V současné době je vytvořen ucelený systém elektronických komunikací. Hlavní trasy jsou vybudovány a v dohledné době se na území Nového Boru neuvažuje o realizacích, které by byly podmíněny územními požadavky, či závisely na výstavbě nových objektů. Jednotliví dodavatelé

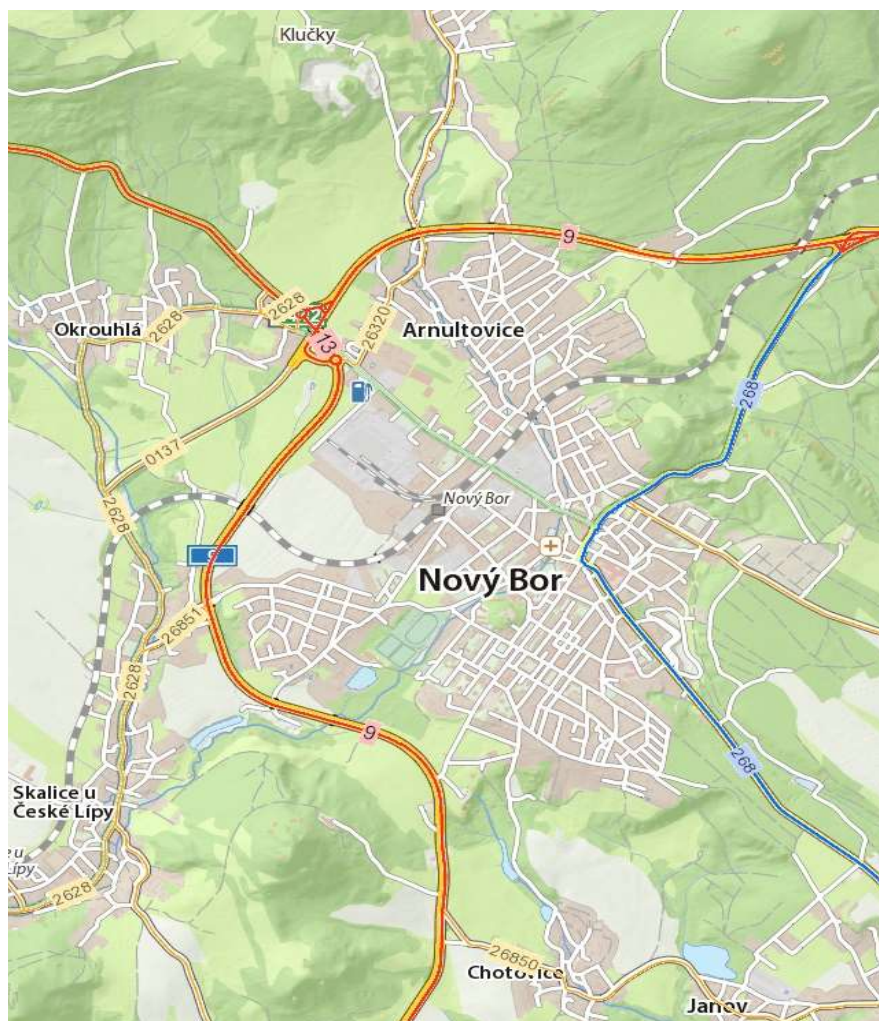
služeb v oblasti přenosu informací se soustředí na rozvoj místních optických přístupových sítí, který je závislý na potřebách a požadavcích zákazníků. Zajištění připojení rozvojových oblastí na síť přenosu informací bude řešeno v návaznosti na konkrétní požadavky nových zákazníků v těchto lokalitách.

Radioreleové trasy mobilních operátorů provozují Telefonica, T-Mobile a Vodafone. Pokrytí signálem ve městě je dobré. Dle webových aplikací jednotlivých operátorů je ve městě dostupný i mobilní internet.

Dopravní infrastruktura

Silniční doprava

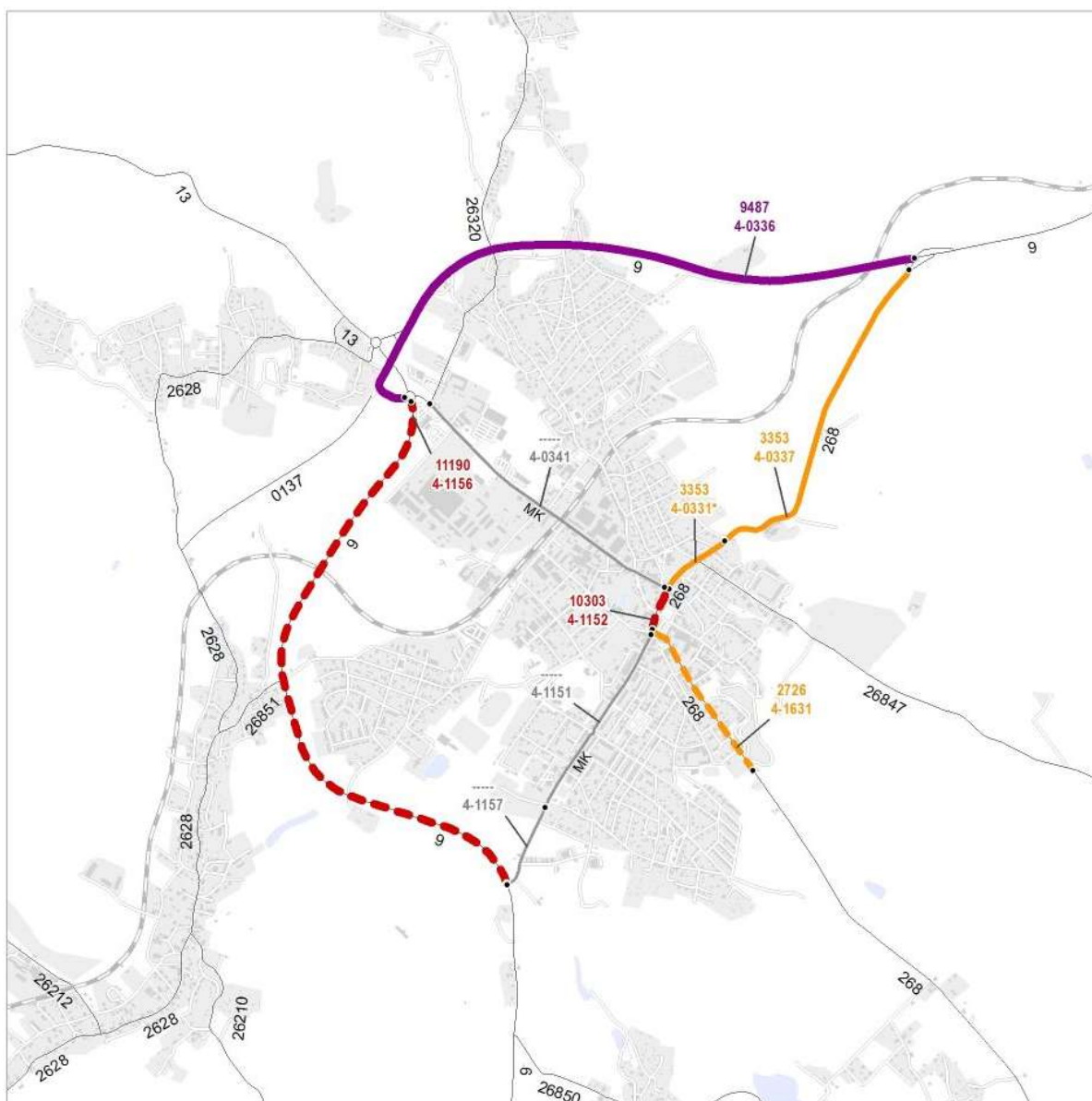
Obrázek 4 - Silniční infrastruktura ve městě Nový Bor a okolí

Zdroj: <https://geoportal.kraj-lbc.cz/mapovy-prohlizec>

Řešené území města Nový Bor a jeho místních částí se rozkládají podél silničních propojení, která komunikačně spojují řešená území s okolními sídly. Z hlediska dopravního významu lze za nejvýznamnější považovat silnice I. třídy číslo 9 a I. třídy číslo 13 (dále jen „I/9“ a „I/13“).

Obrázek 5 - Intenzita dopravy v roce 2016 na území města Nový Bor

Zdroj: Webová mapová aplikace [Silniční a dálniční síť ČR](https://www.rsd.cz/wps/portal/), ŘSD.
Dostupné z <https://www.rsd.cz/wps/portal/>

Silnice I/9 propojuje Prahu (začíná v MÚK Klecany na D8) se Šluknovským výběžkem, kde je ukončena na hraničním přechodu s Německou spolkovou republikou Rumburk/Neugersdorf. Zejména v severní části řešeného území se jedná o významnou tranzitní trasu pro kamionovou dopravu. V současném stavu je silnice I/9 vedena řešeným územím v jižní části od České Lípy, západní a severní části, kde je dále vedena směrem na Svor. Dle územně plánovacích dokumentací (ZUR Libereckého kraje) je navržena přeložka silnice I/9, které výrazně odlehčí od tranzitní kamionové dopravy města Nový Bor a Česká Lípa. Z této nové trasy je již vybudována první etapa jižně od České Lípy. Přeložka silnice I/9 je ukončena v prostoru stávající částečně mimoúrovňové křižovatky silnic I/9 x I/13, kde v řešeném území je pro novou přeložku již vybudován koridor v požadovaných parametrech – je ukončen na katastrálním území obce Okrouhlá. Poté bude silnice I/9 procházet řešeným územím pouze v jeho severní části, kde je trasa již stabilizována s dostatečnými šířkovými a směrovými parametry. I po vybudování přeložky silnice I/9 bude stávající trasa silnice (označená nově II/609) představovat významné dopravní propojení měst Nový Bor a Česká Lípa.

Další silnicí nadregionálního významu v řešeném území je silnice I/13, která je současně Evropskou silnicí pro mezinárodní provoz E442. Silnice I/13 propojuje severní oblasti České republiky od Karlových Varů až k Liberci, odkud dále pokračuje přes Frýdlant až na hraniční přechod s Polskou republikou Habartice/Zawidów. V řešeném území je silnice I/13 vedena od Kamenického Šenova do severozápadního segmentu Nového Boru, kde začíná peážní úsek se silnicí I/9, který je ukončen až ve Svoru, kde silnice I/13 pokračuje dále směrem na Liberec. Vzhledem k tomu, že trasa silnice I/13 v úseku mezi Děčínem a Novým Borem je vedena v nevyhovujících směrových a výškových parametrech, včetně nežádoucích průjezdů obcemi a městy, je navržena v ZÚR Libereckého a Ústeckého kraje rozsáhlá přeložka této silnice do zcela nové trasy. Tato přeložka má rovněž jako přeložka silnice I/9 vliv na řešené území. Silnice I/13 již nebude do řešeného území vstupovat ze severozápadu od Kamenického Šenova, ale peážní trasou se silnicí I/9. Napojení přeložky silnice I/13 od Děčína na přeložku silnice I/9 je navrženo v prostoru obce Manušice. Průchod severní částí řešeného území je opět jako ve stávajícím stavu a není nutné zde vytvářet územní rezervy.

Další významné dopravní propojení tvoří silnice II. třídy číslo 268 (dále jen „II/268“), která propojuje řešené území s městem Zákupy, rychlostní komunikací R10 a je ukončena na silnici I/16 u Horního Bousova.

Dále jsou v řešeném území vedeny silnice III. třídy, které mají význam z hlediska místní dopravy, jejich dopravní význam mimo řešené území je v propojení jednotlivých sídel.

Z hlediska širších vztahů jsou v ZÚR Libereckého kraje navrženy následující úpravy ve vedení silnic I., II. a III. tříd v důsledku vybudování přeložek silnic I/9 a I/13, které mají dopad i do řešeného území. Jsou to:

I/9 – silnice bude v úseku Česká Lípa – Nový Bor (stávající křižovatka I/9 x I/13) vyřazena ze sítě silnic I. třídy a zařazena do sítě silnic II. třídy jako silnice II. třídy číslo 609 (změna majetkového správce), nová silnice I/9 bude vedena mimo řešené území až do prostoru MÚK v severozápadním sektoru u Arnultovic.

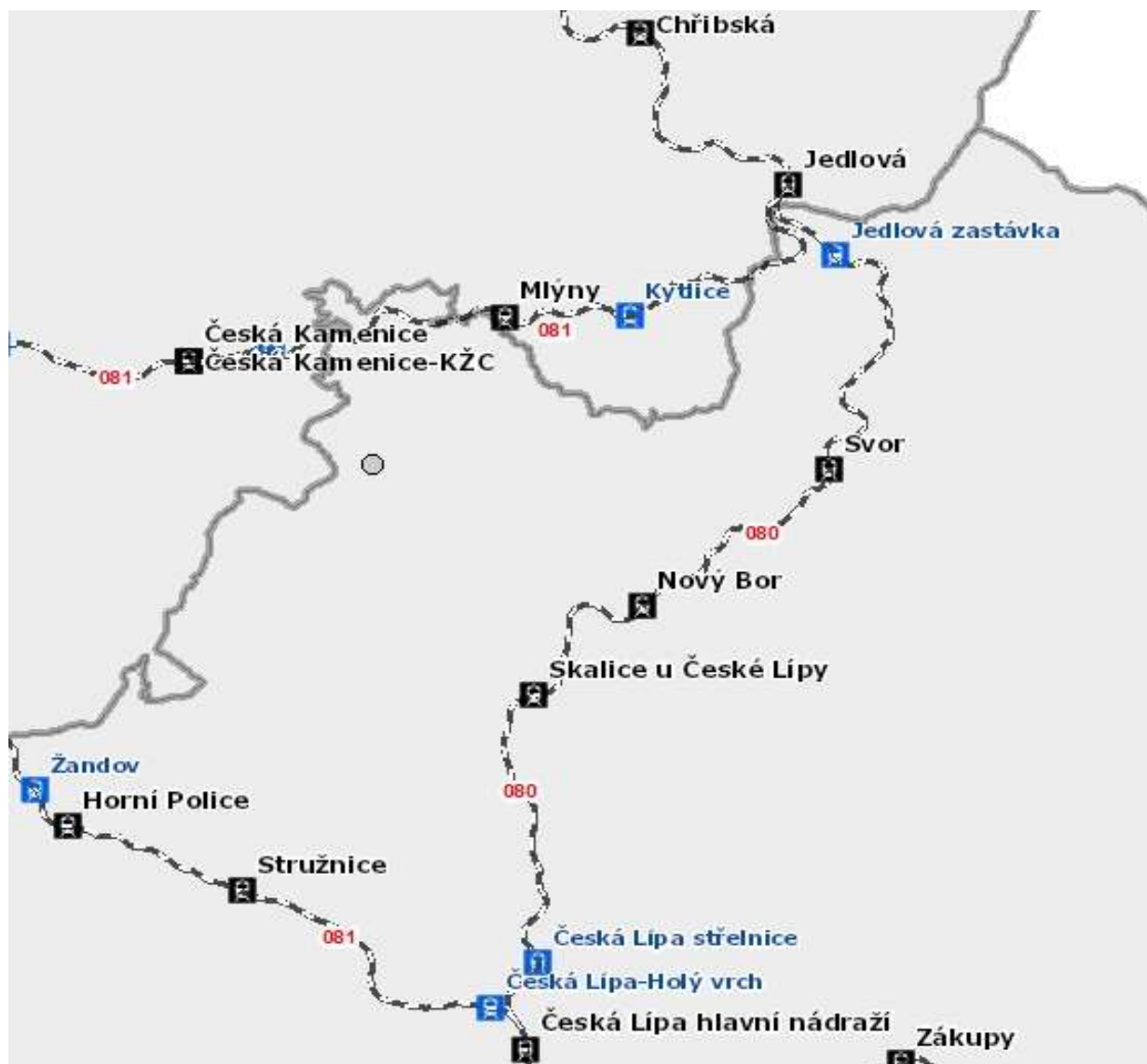
I/13 – silnice bude v úseku Kamenický Šenov – Nový Bor (stávající křižovatka I/9 x I/13) vyřazena ze sítě silnic I. třídy a zařazena do sítě silnic II. třídy jako silnice II. třídy číslo 268 (změna majetkového správce), nová silnice I/13 bude vedena mimo řešené území až do prostoru MÚK v severozápadním sektoru u Arnultovic (peážní úsek s I/9).

II/268 – silnice bude nově vedena v úseku Sloup v Čechách (U Sedmi trpaslíků) přes místní část Pihel až na křižovatku se silnicí I/9 (budoucí II/609) v trase stávající silnice III/26845. Dále bude pokračovat peážním úsekem až po křižovatku s přeložkou I/9 a I/13 a pak dále po stávající trase I/13 směrem Kamenický Šenov. Stávající část silnice II/268 v úseku Sloup v Čechách (U Sedmi trpaslíků) – Nový Bor – křižovatka se silnicí I/9 severně od Nového Boru bude vyřazena ze sítě silnic II. třídy a zařazena do sítě silnic III. třídy jako silnice III. třídy číslo 26845.

Místní komunikace a chodníky v majetku města Nový Bor opravujeme z větší části na základě koordinace se zhotoviteli IS a jsou celkově v dobrém stavu. Na rok 2021 – 22 připravuje technické oddělení odboru správy majetku celoplošnou opravu povrchu v části ulice Palackého, Palackého náměstí, Wolkerova, Smetanova, Mařákova, Žižkova, Luční, Prokopa Velikého. Povrchy chodníků plánujeme obnovit v části ulice Česká, Smetanova, Palackého – Palackého náměstí a chodník za domy TGM čp. 818 – 821.

Železniční doprava

Obrázek 6 - Železniční spojení do města Nový Bor

Zdroj: vlastní zpracování

Řešeným územím je vedena železniční trať č. 080, která začíná v Bakově nad Jizerou a dále pokračuje přes Českou Lípou a Nový Bor až do Jedlové. Jedná se o jednokolejnou neelektrifikovanou železniční trať, která zajišťuje především regionální přepravu osob. Jsou zde vedeny i vlakové spoje, které obsluhují řešené území se Středočeským krajem – železniční stanice Kolín. Železniční zastávkou Nový Bor nejsou vedeny mezinárodní spoje do Německa. Nákladní železniční doprava využívá rovněž trať č. 080, a to zejména při přepravě zboží od lokálních výrobců a dovozu materiálu. Dle dostupných informací železniční trať není připravována na modernizaci a není připravován záměr elektrifikace. V území se nachází vlečka, která vychází z železniční stanice a je ukončena ve stávající průmyslové ploše.

Současné využití vlečky je minimální. V případě dalšího rozvoje průmyslových ploch v zóně „Za nádražím“ je možné vlečku využít a případně dále rozvíjet. Potenciál předávacích a odstavných kolejí v železniční stanici je dostatečný.

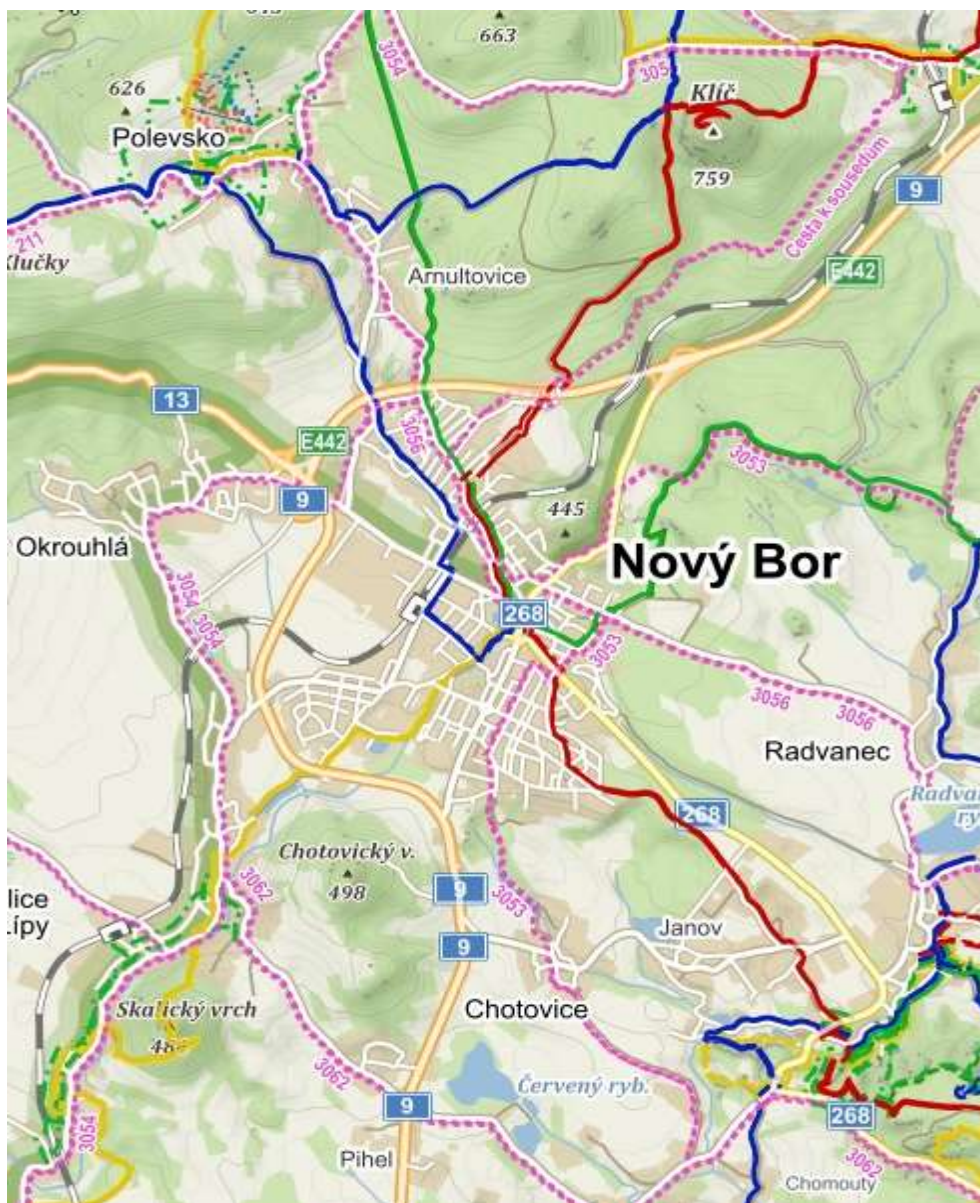
Letecká doprava

V řešeném území se nenachází plocha pro leteckou dopravu. Nejbližší letiště s travnatou vzletovou a přistávací dráhou se nachází v České Lípě. Do řešeného území na jižním okraji zasahují ochranná pásma letiště.

Nejbližší mezinárodní letiště jsou Praha – Letiště Václava Havla a Drážďany.

Cyklistická doprava

Obrázek 7 - Turistické a cykloturistické trasy

Zdroj: <https://www.tourmapy.cz>

Město Nový Bor se nachází na úpatí Lužických hor, což je jeden z nástupních bodů pro milovníky cyklistiky. Řešeným územím jsou vedeny cyklotrasy, které jsou vyznačeny po veřejných pozemních komunikacích. Jednotlivé trasy jsou očíslovány následovně:

3053 – Provodín – Zahradky – Sosnová – Česká Lípa – Písečná – Nový Bor – Cvikov

3054 – Provodín – Česká Lípa – Skalice u České Lípy – Nový Bor – Svor

3056 – Svitava – Sloup v Čechách – Radvanec – Nový Bor – Pysk – Kamenický Šenov – Žandov

3062 – Slunečná – Skalice u České Lípy – Pihel – Svitava

Cesta k sousedům – Sloup v Čechách – Nový Bor – Svor – Heřmanice v Podještědí – Oybin (Německo)

Pěší doprava

V řešeném území a jeho bezprostředním okolí jsou díky jeho výhodné poloze z hlediska turistických cílů vedeny turistické značky. Výchozím bodem je náměstí Míru, které se nachází v centru města. Zelená turistická značka propojuje Nový Bor s Chřibskou a obcí Rybniště. Východním směrem je zelená turistická značka vedena na Cvikov, kde navazuje na další systém turistických cest.

Modrá turistická značka je vedena z Nového Boru směrem na Polevsko a dále kolem čedičového útvaru Panská skála u Práchně až do České Lípy na nádraží.

Červená turistická značka je jižním směrem vedena do Sloupu v Čechách a dále přes Písečnou do České Lípy. Severním směrem je vedena do Svoru a dále k hraničnímu přechodu Dolní Světlá.

Žlutá turistická značka je vedena z Nového Boru směrem do Skalice u České Lípy.

V řešeném území je navržena nemotoristická trasa, která propojuje území Nového Boru s obcí Radvanec, která je vedena podél silnice III. třídy číslo 26847.

Tabulka 18 - Cyklotrasy a turistické stezky

cyklotrasa			turistická stezka	
Označení	Délka [m]		Označení	Délka [m]
T3054, T3053, T3062, T3056	16951		ŽLUTÁ, ZELENÁ, MODRÁ, ČERVENÁ	22985

Zdroj: vlastní zpracování

Dopravní obslužnost

Město Nový Bor je zapojeno do Integrovaného dopravního systému Libereckého kraje (IDOL), který umožňuje cestovat veřejnými dopravními prostředky (linkové autobusy, prostředky MHD a osobní a spěšné vlaky) s jedním jízdním dokladem.

5. VYBAVENOST

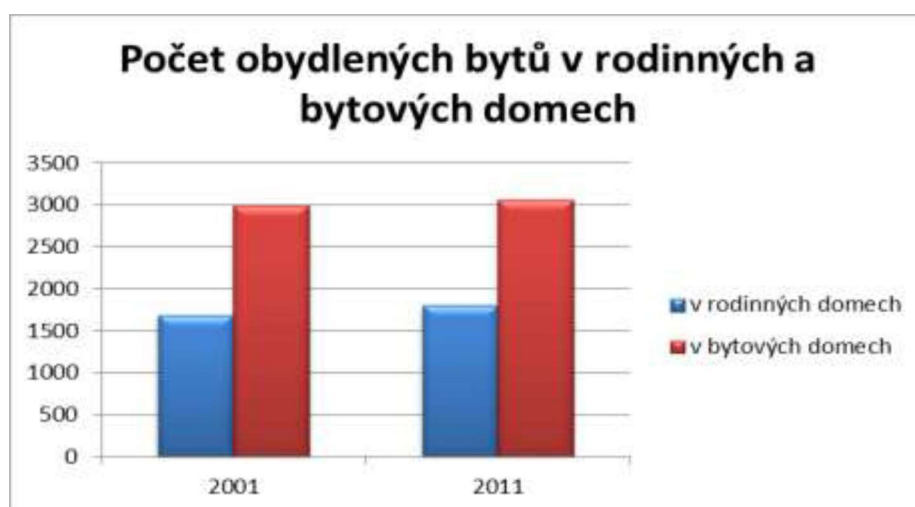
Bydlení

Vývoj počtu bytových domů, rodinných domů a bytů

Ke dni posledního sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011 bylo ve městě celkem 2 082 domů, v tom 1 725 rodinných domů, 302 bytových domů a 55 ostatních budov. Obydlenost budov dosáhla 90,5 %. Celkový počet domů se oproti roku 2001 zvýšil o 141, u počtu obydlých domů došlo ke zvýšení o 146 domů.

V roce 2011 bylo ve městě Nový Bor celkem 4 928 obydlých bytů, v tom 1 808 v rodinných domech, 3 057 v bytových domech a 63 v ostatních budovách. Vývoj oproti roku 2001 ukazuje následující graf.

Graf 10 - Vývoj počtu obydlých bytů v rodinných a bytových domech ve městě Nový Bor v letech 2001 a 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001 a 2011, vlastní zpracování (Program rozvoje města Nový Bor na období 2014-2020)

Stejně jako u počtu obydlých domů, tak i u počtu bytů došlo k jejich nepatrnému zvýšení, a to jak u rodinných, tak i bytových domů.

Graf 11 - Právní důvod užívání bytu v bytových domech v Novém Boru v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, vlastní zpracování (Program rozvoje města Nový Bor na období 2014-2020)

Téměř 40 % bytů v bytových domech mají jejich majitelé v osobním vlastnictví, třetina bytů v bytových domech jsou nájemní a 27 % představuje družstevní bydlení.

Rostoucí nabídka obydlených bytů představuje jednu ze základních pobídek pro růst počtu obyvatel města. Město má připravené plochy pro bytovou výstavbu, které ovšem nejsou zainvestované. Pro vyšší podporu bydlení by bylo vhodné na těchto plochách vystavět inženýrské sítě.

Tabulka 19 - Počet dokončených bytů

Počet dokončených bytů	2015	2016	2017	2018	2019
v rodinných domech	6	11	2	21	12
v bytových domech	8	-	-	-	-
v nástavbách v rod. domech	1	2	1	-	-
v nástavbách v byt. domech	3	-	3	-	-
v nebytových budovách	-	-	-	1	-
ve stavebně upravených nebytových prostorách	2	1	-	-	-
Celkem	20	14	6	22	12

Zdroj: ČSÚ

Dle posledního sčítání domů, bytů a osob z roku 2011 bylo v Novém Boru celkem 4 928 obydlených bytů. Další sčítání bude uskutečněno v březnu 2021.

Vytipované lokality v majetku města Nový Bor na výstavbu domů a bytů:

- Křížikova (bývalá ubytovna), k.ú. Nový Bor, p.č. 779/1, 4.805 m².
- Černá (za Dárkovnou), k.ú. Nový Bor, p.č. 266, 994 m².
- Skalická (u trati), k.ú. Nový Bor, p.č. 2300/1, 2.167 m² + p.č. 2299, 3.259 m².
- Arnultovice (nad zahrádkami), k.ú. Arnultovice, p.č. 1507, 4.195 m².
- Arnultovice Podskalská, k.ú. Arnultovice, p.č. 1227, 1228/1, 1230/1, 1234, 1235 o celkové výměře 18.566 m².
- Rumburských hrdinů (za kotelnou), k.ú. Nový Bor, p.č. 714/1, 2.539 m² + p.č. 434, 468 m² + p.č. 558/1, 9.579 m² + p.č. 558/2, 579 m².
- V Pihelu (u golfového hřiště) jsou nabízeny k odprodeji 3 parcely – k.ú. Pihel, p.č. 172/37, 1.874 m² + p.č. 172/38, 1.500 m² + 172/39, 1.500 m², které jsou určené ke stavbě rodinných domů, ale o které zatím nikdo neprojevil zájem.
- Nemocniční, k.ú. Nový Bor, p.č. 2521, 1.492 m² (pozemek připravený pro stavbu bytového domu s 8-10 byty).

Budovy v majetku města, ve kterých by bylo možné byty zrekonstruovat či upravit pro bydlení:

- Purkyňova č.p. 266 – možnost vzniku 2 malých půdních bytů.
- T.G. Masaryka č.p. 818–821 – možnost střešní nadstavby v panelovém domě.

Tipy na objekty – brownfieldy na území města, které je možno za určitých podmínek odkoupit:

- Rumburských hrdinů č.p. 632 – bývalá sklárna Zahn.
- T.G. Masaryka 279 (naproti restaurace Verona) – majitel požadoval příliš velkou částku. Objekt je v demolicí a v exekuci. Majitel však vždy doplatil pohledávky a ruina dál chátrá. Demolice je v kompetenci stavebního úřadu MěÚ. Případný odkup v dražbě by zajišťoval odbor správy majetku MěÚ.
- Prokopa Velikého č.p. 1002 (Delta) – bez pozemku, příliš nákladná přestavba na byty.
- T.G. Masaryka 2 (objekt bývalé restaurace Pošta) – průběžně se jedná s majiteli.

- Smetanova 693 (objekt bývalé mateřské školy).
- Prokopa Velikého č.p. 233 (v soukromém vlastnictví) – jedná se o dům se 3 byty. Asi ¼ domu je zatížena věcným břemenem – je zde modlitebna Českobratrské církve evangelické (ČCE). Dům je stále na prodej, ale vedení ČCE do budoucna neplánuje jeho odkup. Pozn. Pokud by ČCE byla 100 %-ním vlastníkem, je stále v platnosti možnost spolupráce s městem v oblasti bydlení (sociální, chráněné).
- Dělnická č.p. 264 – jedna z budov bývalého objektu Novoborských strojireň – dolní závod. Jedná se o průmyslový objekt na památkově chráněném území – při rekonstrukci je potřeba zachovat charakter objektu.

Bytový fond města Nový Bor

Tabulka 20 - Počet bytů v majetku města

Umístění bytů	Počet bytů k pronájmu	Ostatní byty	Celkem
Byty v Domě s pečovatelskou službou	113	6	119
Byty v bytových domech a ostatních budovách	250	5	255
Celkem	363	11	374

Zdroj: vlastní zpracování

Ostatními byty se rozumí ty, které jsou určeny k jinému užití nebo k jinému pronájmu, nežli je uvedeno níže v bodech 3.1 a 3.2. Jedná se o tyto:

V Domě s pečovatelskou službou

- 2 byty o velikosti 1+1, B. Egermanna 950 – Na základě rozhodnutí rady města ze dne 17. 6. 2019 434/19/RM15 byly uzavřeny 2 nájemní smlouvy mezi městem Nový Bor a Dětským domovem Kropáč.
- 1 byt je služební Žižkova 159 o velikosti 3+1. Jedná se o byt správce, nájemní smlouva na dobu neurčitou.
- 3 garsonky Žižkova 159 – v rámci činnosti p. o. Sociální služby města Nový Bor má k dispozici Denní stacionář Meduňka. Jedná se o další velmi žádanou službu obyvatel města „mateřská škola pro rodiče“.

V bytových domech a ostatních budovách

- 4 byty služební – 4+1 v T.G.Masaryka 46, 4+1 v Dělnická 325, 1+1 ve Wolkerova 793 a 3+1 v B. Němcové 539 – zde je nájemní smlouva na dobu neurčitou. Nájemní smlouvy ostatních služebních bytů jsou uzavírány na dobu určitou (1 rok). Nájemníky mohou být zaměstnanci města, organizačních složek města a příspěvkových organizací města. Výše nájemného je stanovena jako smluvní a o výši nájemného rozhoduje Rada města Nový Bor.
- 1 byt (1+1 ve Wolkerova 446) je nově vyčleněn jako zázemí pro pracovní četu města.

Byty v domě s pečovatelskou službou

Tabulka 21 - Přehled domů s pečovatelskou službou včetně nájemních smluv

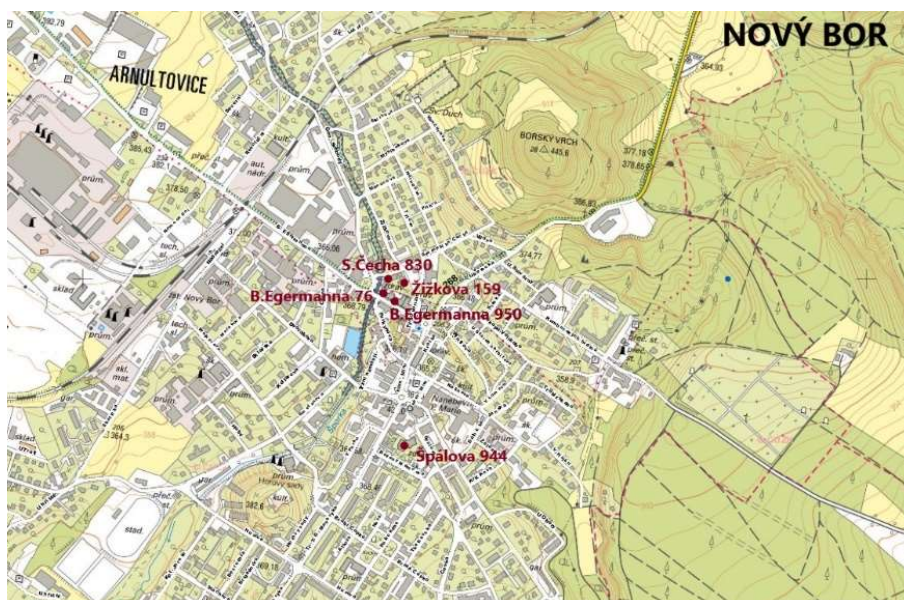
Adresa	Smlouva o dotaci rok, délka	Počet bytů celkem	Kapacit a osob	1+0	1+1	NS neurč.	NS 2020	NS 2021	NS 2022	NS 2023
Špálova 944	2004, 20 let	40	45	35	5	8	7	13	4	8

Žižkova 159/2	1998, 20 let	12	14	10	2	2	2	7	0	1
B. Egermanna 76	1997, 20 let	4	7	1	3	1	0	2	1	0
B. Egermanna 950	1994, 50 let	26	52	0	26	3	3	10	5	5
Svat. Čecha 830/2	1994, 50 let	31	43	18	13	7	3	9	4	8
Celkem		113	161	64	49	21	15	41	14	22

Zdroj: vlastní zpracování

V letech 2017 a 2018 skončila na 2 adresách platnost Smlouvy o dotaci a uplynula doba udržitelnosti. V roce 2024 skončí platnost smlouvy o dotaci na další adrese.

Obrázek 8 - Byty v Domě s pečovatelskou službou

Zdroj: vlastní zpracování

Byty v bytových domech

Byty se nachází celkem ve 25 bytových domech. Přidělování těchto bytů je dle směrnice 5.07 Pravidla přidělování bytových jednotek v majetku města Nový Bor ze dne 9. 11. 2020, kromě:

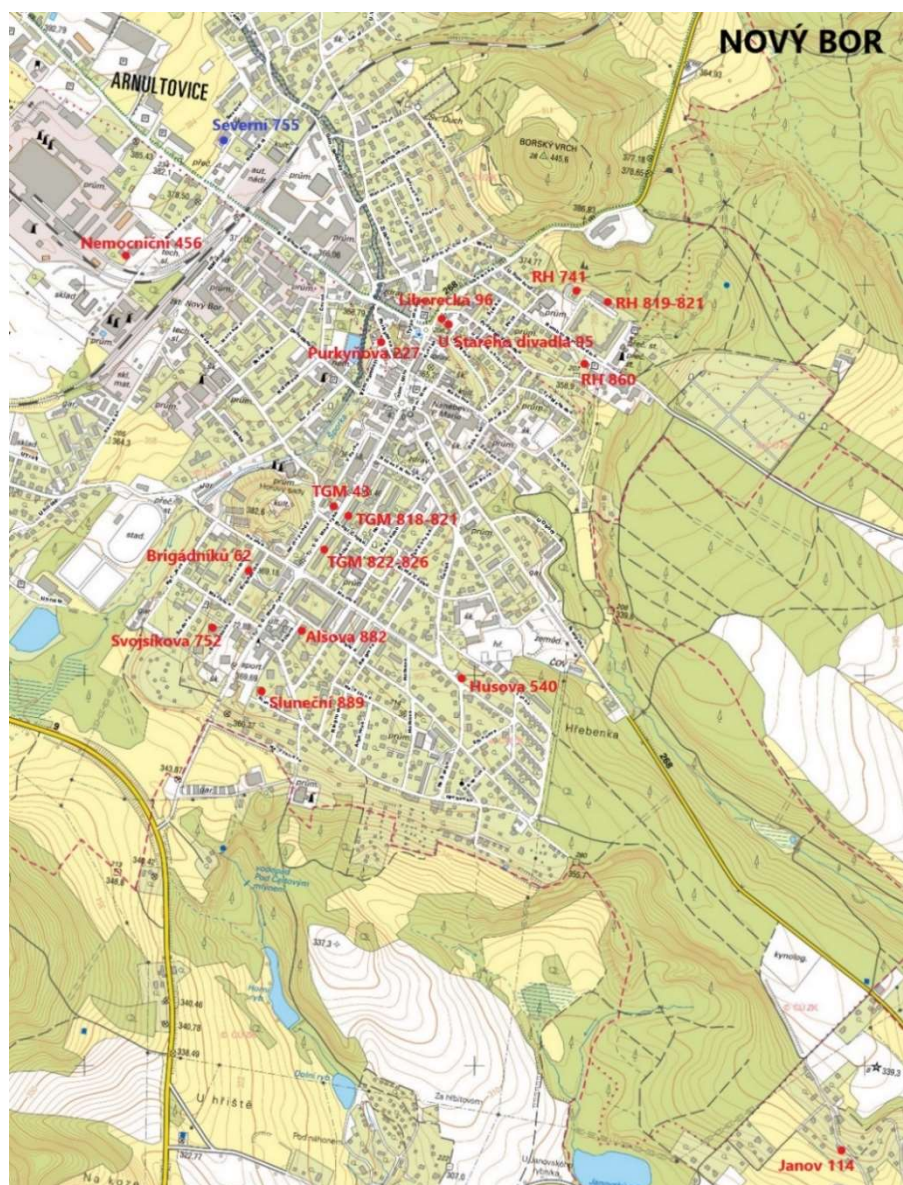
- 20 bytů / 1 dům, které jsou v režimu přidělování podle pravidel dotace (R. hrdinů 860).
- 3 bytů ve zvláštním režimu soutěžení a přidělení nejvyšší nabídky (2 byty T.G.Masaryka 43 o velikosti 3+1 a 4+1 a 1 byt Purkyňova 227 o velikosti 3+1).

Tabulka 22 - Přehled bytových včetně nájemních smluv

Adresa	Počet bytů	1+0	1+1	2+1	3+1	4+1	NS neurčito	NS 2020	NS 2021
43 T.G.Masaryka	6	0	4	0	1	1	1	2	3
62 Brigádníků	1	0	0	1	0	0	1	0	0
95 U Starého divadla	1	0	0	1	0	0	0	0	1
96 Liberecká	3	0	1	1	1	0	1	0	2
456 Nemocniční	34	0	18	15	0	1	8	6	20
540 Husova	14	12	0	0	2	0	4	4	6
752 Svojsíkova	3	1	0	2	0	0	0	0	3
818 T.G.Masaryka	8	0	0	0	4	4	6	0	2
819 T.G.Masaryka	8	0	0	0	4	4	7	0	1
820 T.G.Masaryka	8	0	0	0	4	4	6	0	2
821 T.G.Masaryka	8	0	0	0	4	4	4	0	4
822 T.G.Masaryka	10	0	0	0	5	5	6	1	3
823 T.G.Masaryka	10	0	0	0	5	5	4	0	6
824 T.G.Masaryka	10	0	0	0	5	5	6	2	2
825 T.G.Masaryka	10	0	0	0	5	5	4	1	5
826 T.G.Masaryka	10	0	0	0	5	5	6	0	4
882 Alšova	1	0	1	0	0	0	1	0	0
889 Sluneční	2	0	0	0	2	0	1	0	1
227 Purkyňova	2	0	0	0	2	0	1	0	1
741 Rumb. hrdinů	8	0	6	0	2	0	3	0	5
819 Rumb. hrdinů	18	0	8	8	0	2	7	1	10
820 Rumb. hrdinů	23	8	5	8	1	1	6	4	13
821 Rumb. hrdinů	23	9	4	8	1	1	9	2	12
860 Rumb. hrdinů	20	4	8	4	4	0	0	4	16
114 Janov	9	7	0	2	0	0	0	3	6
Celkem	250	41	55	50	57	47	92	30	128

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 9 - Byty v bytových domech

Zdroj: vlastní zpracování

Spolupráce města Nový Bor a společnosti Nobys s.r.o.

Společnost **NOBYS s.r.o.** byla založena v roce 1996 městem Nový Bor jako 100 % - ním vlastníkem za účelem správy tehdy právě privatizovaného bytového fondu. V dalším období postupně společnost převzala správu veškerého bytového a převážné části nebytového fondu města. V současné době spravuje nemovitosti pro obce (města), společenství vlastníků jednotek, ale i pro jednotlivé majitele bytů a domů.

Spolupráce města Nový Bor a společnosti **NOBYS s.r.o.** je na základě uzavřených mandátních smluv na zajištění správy, provozu, údržby a oprav nemovitostí ve vlastnictví města Nový Bor a na základě pokynů a požadavků odboru správy majetku, finančního odboru a vedení města. Povinnosti a práva jsou určeny v příslušných ustanoveních uzavřených mandátních smluv.

- **NOBYS s.r.o.** předkládá Radě města Nový Bor ke schválení plán udržitelnosti bytového fondu a plán obnovy bytového fondu – schválení finančního plánu.
- **NOBYS s.r.o.** pravidelně předkládá odboru správy majetku seznam dlužníků.

- Odbor správy majetku uzavírá nájemní smlouvy po schválení v Radě města.
- NOBYS s.r.o. na základě nájemních smluv předává byty.
 - Přehled o stavu bytů – spolupráce NOBYS s.r.o. a odboru správy majetku města.

Školství a vzdělávání

Infrastruktura, financování, projekty, rozvoj

Město Nový Bor je zřizovatelem dvou úplných základních škol, jedné základní školy s 1. stupněm, jedné základní školy praktické, jedné základní umělecké školy, jedné mateřské školy (šest odloučených pracovišť) a Domu dětí a mládeže Smetanka. Všechny školy a školská zařízení mají zřízeny webové stránky, na nichž je možno získat informace o každé organizaci a její činnosti.

Všechny tyto instituce mají formu příspěvkových organizací, součinnost je zajištěna Odborem školství, kultury a sportu při MěÚ Nový Bor. Jejich financování je vícezdrojové. Platové prostředky poskytuje MŠMT ČR, město financuje provoz všech vzdělávacích institucí, které zřizuje. Kromě provozních nákladů město financuje investice a opravy škol a školských zařízení. Provozní rozpočty, opravy i investice jsou plánovány s dvouletým výhledem. Navíc všechny organizace získávají finanční podporu pro svou činnost formou projektových žádostí.

- Základní škola U Lesa Nový Bor, Boženy Němcové 539, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
www.zsulesa.cz
- Základní škola Nový Bor, náměstí Míru 128, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
www.zsnamesti.cz
- Základní škola Nový Bor, Generála Svobody 114, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
www.zsarnultovice.cz
- Základní škola praktická Nový Bor, náměstí Míru 104, Nový Bor, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
www.zspnb.cz
- Mateřská škola „Klíček“ Nový Bor, Svojsíkova 754, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
www.msklicek.cz
- Základní umělecká škola Nový Bor, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
www.zusnb.cz
- Dům dětí a mládeže „Smetanka“, Nový Bor, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
www.smetankanovybor.cz

Předškolní vzdělávání

Město Nový Bor je zřizovatelem **mateřské školy Klíček**.

Celková kapacita zařízení je 377 dětí a je rozdělena do následujících odloučených pracovišť, které jsou uvedeny níže - Tabulka 23 - Odloučená pracoviště MŠ Klíček:

Tabulka 23 - Odloučená pracoviště MŠ Klíček

MATEŘSKÁ ŠKOLA „KLÍČEK“	Kapacita 377	Pozn.
MŠ Klíček, Svojsíkova 754	126	Navýšení po rekonstrukci v r. 2013
MŠ Srdíčko, Palackého 144	78	
MŠ Pohádka, Luční 382	35	Snížení dle skutečnosti m ² v roce 2016

MŠ Jablíčko, G. Svobody 355	28	
MŠ Kopretina, Kalinova 572	26	
MŠ Kytička, Kalinova 121	84	

Zdroj: vlastní zpracování

MŠ B. Egermanna ukončila 31. 8. 2014 po 60 letech svou činnost a budova byla předána zřizovateli k dalšímu užití.

Aktuální naplněnost cca 82 % souvisí s klesajícím demografickým vývojem. Vzdělávací nabídku dětem s potřebou podpory zajišťuje jedna speciální třída (logopedické obtíže, ADHD, smyslové postižení). Děti v povinném posledním roce předškolního vzdělávání (dle platné legislativy od 1. 9. 2017) se v Novém Boru daří plně umístit. MŠ má zřízenou batolecí třídu pro děti od dvou let.

Vzdělávací nabídku ve městě doplňují 2 **privátní MŠ Motýlek a Beruška**. Jejich kapacita (48 + 25) je plně využita. Privátní mateřské školy jsou umístěny v budovách základních škol.

Tabulka 24 - Významné projekty a investice 2014-2020

Rok	Aktivita/investice	Částka	Zdroj
2013	Na podzim roku 2013 došlo k dokončení kompletní rekonstrukce budovy MŠ Klíček ve Svojsíkově ulici. Rekonstrukce a rozšíření budovy bylo realizováno za pomoci programu přeshraniční spolupráce Cíl 3. V budově školky by mělo docházet ke společnému setkávání dětí z partnerské školky AWO Kinderhaus „Lauschezwerge“ z Německa.		
2014	Dětské zahrady v přírodním stylu (MŠ Srdíčko, Pohádka, Kytička + Klíček – 1. část)	5 956 296	Dotace z OPŽP – Revitalizace dětských hřišť a učeben
	Ukončení projektu – velké akce: - Společná akademie novoborských MŠ a MŠ „Kinderhaus“ Waltersdorf - závěrečné vánoční setkání českých a německých rodin v MŠ Klíček	854 369 za rok 2014	Projekt „ Vandrujeme krajem – spolu si i hrajem “ z programu Cíl 3
	Projekt „S Klíčkem nejen za slovíčkem“	80.000	RP MŠMT „ Podpora logop. prevence v předškol. Vzdělávání “
2015	Prodloužení projektu Č-N spolupráce o 4 měsíce + financování instalace zabezpečovacího zařízení MŠ Klíček	574 876	Projekt „ Vandrujeme krajem – spolu si i hrajem “ z programu Cíl 3
	Dětská zahrada v přírodním stylu MŠ Klíček – 2. část	2 426 398	Dotace z OPŽP – Revitalizace dětských hřišť a učeben
	Otevření 1 třídy pro starší batolata (2-3 roky) v MŠ Kopretina – chůva hrazena z prostředků zřizovatele	Úpravy provedeny z rozpočtu	

		školy	
2016-2018	Projekt „Společně na cestě za vzděláváním“ I. - DVPP, chůva, školní asistent, spolupráce s rodiči	965 396,-	OP VVV - ŠABLONY pro MŠ a ZŠ I.
2016-2019	Spolupráce 3 českých a 3 německých mateřských škol, např. - vzdělávání dětí imerzní metodou - přednáška PhDr. Jana Svobody pro české i německé učitelky MŠ a ZŠ - kurz NJ v Německu pro učitelky - kurz NJ pro děti a rodiče - vybavení venkovní učebny +instalace markýzy	1 397 000	Projekt „Společně si hrát a navzájem se učit“ – program spolupráce ČR a Svobodný stát Sasko 2014-2020
2017	Asistent pedagoga na MŠ Jablíčko pro děti se sociálním znevýhodněním	157 912	RP MŠMT „Financování AP pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním na období leden – srpen 2017 – Modul C“
2018	Zabezpečovací zařízení do všech budov MŠ, vyjma MŠ Klíček	Z prostředků zřizovatele	
2018-2021	Spolupráce s rodinou v centru - školení pedagogů Persona Dols - koordinátor pro rodiče dětí	0	Projekt „S rodinou k inkluzi“ ve spolupráci s Rodinou v centru
2018-2021	Zapojení do sítě spolupracujících škol libereckého kraje v rámci: - DVPP, mentor pro pedagogy, kouč pro ŘŠ, služby odbor.poradců..	0	Projekt „Podpora společného vzdělávání v pedagog. praxi“, financovaný ESF OP VVV prostřednictvím NIDV Liberec
2018-2021	Spolupráce s LAG Podralsko z.s. - environmentální workshopy pro děti - DVPP	0	MAP Českolipsko a Novobosrko II
2019-2021	Projekt „Společně na cestě za vzděláváním II“ - DVPP, chůva, sdílení zkušeností, projektové dny, spolupráce s rodiči	1 076 370	OP VVV – ŠABLONY pro MŠ a ZŠ II.
2019	Vzdělávání cizinců	27 480	Dotace KÚ LK
	Rekonstrukce vily v Kalinově ulici – 1. patro, střecha, opláštění	Z prostředků zřizovatele	
2020	Projekt česko-německé spolupráce s AWO Kinderhaus Waltersdorf - - výuka NJ, společné aktivity	Nedokončen– prodlouženo o 1 rok do 2021	FMP Euroregion Nisa – projekt „Kamarádství bez hranic“
	Rekonstrukce MŠ Srdíčko – kompletní rekonstrukce budovy čp. 176 a elektroinstalace budovy čp. 144	Z prostředků zřizovatele	

Zdroj: vlastní zpracování

Investiční záměry – zpracováno jako součást Místního akčního plánu (MAP), schváleno v RM dne 17. 6. 2019

- Oprava fasády MŠ Srdíčko

- Výměna oken a oprava fasády – vila Kalinova
- Zdravá školní jídelna MŠ Srdíčko
- Půdní vestavba MŠ Pohádka
- Půdní vestavba s nouzovým schodištěm MŠ Srdíčko
- Multismyslové relaxační centrum (SNOEZELEN)
- Výměna otopné soustavy MŠ Klíček
- Letní terasa MŠ Kalinova
- Solná jeskyně
- Změna dispozic 1. podlaží MŠ Pohádka
- Venkovní žaluzie MŠ Klíček
- Přírodní zahrada v pohybu

Základní a základní umělecké vzdělávání

Město Nový Bor zřizuje **4 základní školy a základní uměleckou školu.**

Všechny základní školy v souladu se školským zákonem garantují kvalitu výuky zpracovanými školními vzdělávacími programy. Při základních školách fungují školní družiny. Kapacita škol i školních družin je dostatečná. K základní vybavenosti škol patří interaktivní učebny, hudebny, školní knihovny, zázemí pro sportovní aktivity (tělocvičny a venkovní sportovní areály), školní jídelny. Při základních školách existují zájmové kroužky různého zaměření (jazykové, sportovní, pěvecké).

V Novém Boru jsou zřízeny dvě přípravné třídy. Dlouhodobě funguje přípravná třída při ZŠ náměstí Míru, ve školním roce 2019/2020 byla nově otevřena přípravná třída i na ZŠ U Lesa. Přípravné třídy jsou určeny zejména pro děti, které při zápisu do ZŠ dostanou odklad kvůli nedostatečné připravenosti na zahájení povinné školní docházky.

Školy jsou zapojeny do projektů zajišťující obědy pro děti zdarma (Potravinová pomoc a Obědy pro děti) a do projektu Místní akční plán (MAP I-III).

Město má zpracován Místní plán inkluze (MPI) na roky 2020-2022. Jeho cílem je systematizovat opatření na podporu inkluzivního vzdělávání v rámci vzdělávací soustavy v Novém Boru a koordinovat jejich uplatňování. Opatření směřují k vytvoření podmínek pro zapojení maximálního počtu znevýhodněných dětí v hlavním vzdělávacím proudu, a to v koordinaci s Místním akčním plánem II (dále jen „MAP II“) realizovaným v tomto území.

Seznam priorit a cílů strategického rámce MAP

- Rozvoj infrastruktury školských zařízení (Modernizace výukových prostor, podpora infrastruktury pro předškolní, základní a neformální vzdělávání)
- Zvýšené odborné kompetence pedagogických pracovníků (Profesní rozvoj pedagogických pracovníků, vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zkvalitňování vzdělávacích programů)
- Zvýšení kvality předškolního a základního vzdělávání (Rozvoj kompetencí dětí a žáků v základních oblastech vzdělávání)
- Zlepšování sociálního klimatu školy (Zlepšování poradenského systému a služeb ve vzdělávání, Rozvoj poradenského systému pomocí odborných pracovníků, zdravé školní prostředí, inkluzivní vzdělávání (sebehodnocení, sebereflexe)
- Podpora zájmového, neformálního a celoživotního vzdělávání (Aktivizace zájmových a neformálních aktivit, podpora infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání)

Strategické cíle MPI

- Maximální počet dětí se účastní předškolního vzdělávání a děti nastupují do ZŠ adekvátně připravené.

- Žáci plní pravidelnou školní docházku do ZŠ, dosahují školního úspěchu relevantně ke svým možnostem a jsou motivováni k dalšímu studiu.
- Materiální zázemí škol a volnočasových a zájmových zařízení odpovídá potřebám dětí a žáků a podněcuje jejich rozvoj a zapojení do společnosti.
- Město Nový Bor koordinuje inkluzivní opatření, zapojuje relevantní aktéry, zajišťuje přenos informací a komunikuje s veřejností.

•

ZŠ Nový Bor náměstí Míru

Kapacita

- 870 žáků a 160 žáků ve školní družině
- aktuální stav žáků (2021) – 586 žáků, 15 dětí v přípravné třídě a 150 účastníků ve školní družině.

Vybavenost

- školní knihovna s cca 3000 knihami
- zázemí pro tělesnou výchovu (2 tělocvičny, hřiště na basketbal a volejbal, hřiště pro atletické disciplíny, dětské hřiště u školní družiny, od roku 2020 víceúčelový sportovní areál)
- učebna přírodovědných předmětů PASCO (2018 z projektu IROP)
- jazyková laboratoř (2018 z projektu IROP)

Projekty a investice 2014 – 2020

- učebna přírodovědných předmětů PASCO (2018 z projektu IROP)
- jazyková laboratoř (2018 z projektu IROP)
- víceúčelové sportovní hřiště (2020, prostředky zřizovatele)
- výměna oken (postupná)
- výměna osvětlení ve třídách
- postupná obměna nábytku ve třídách i odděleních školní družiny
- nákup ICT z navýšených prostředků na zajištění distančního vzdělávání
- šatní skříňky na chodby pro všechny žáky II. stupně (nevyhovující původní prostory šaten)
- interaktivní tabule
- tři velké kopírky

- Šablony I (ukončeno)
- Šablony II (probíhá)
- Šablony III (v přípravě, od 1. 9. 2021)

(Šablony – projekt OP VVV)

- Map I (ukončeno)
- MAP II (probíhá)
- MAP III (v přípravě)
- S rodinou k inkluzi (partner v projektu Rodiny v centru)
- Vex IQ Cup

Investiční záměry – zpracováno jako součást Místního akčního plánu (MAP), schváleno v RM dne 17. 6. 2019

- modernizace učebny informatiky na učebnu informatiky a robotiky (příprava projektu)
- zelené atrium
- modernizace kuchyňky
- rekonstrukce školní cvičné kuchyně a dílny
- revitalizace školní zahrady

ZŠ U Lesa Nový Bor

Kapacita

- 720 žáků a 180 žáků ve školní družině
- aktuální stav žáků (2021) – 620 žáků, 13 dětí v přípravné třídě a 170 účastníků ve školní družině.

Vybavenost

- 2x školní knihovna
- Keramická dílna
- zázemí pro sportovní aktivity: 2 tělocvičny, sportovní areál s atletickou dráhou a beachvolejbalovým hřištěm, dětské hřiště
- škola disponuje ubytovnou s 48 lůžky využívanou zejména v letním období mládežnickými sportovními kluby

Projekty a investice 2014 – 2020

- montáž nové myčky v ŠJ (2014)
 - pokládka zámkové dlažby v prostoru mezi hlavní budovou a školní jídelnou (2014)
 - oprava půdních prostor hlavní budovy za účelem vybudování jedné plnohodnotné učebny (2015)
 - vybudování sektoru pro skok vysoký (školní hřiště)
 - zateplení hlavní části budovy 2. stupně (2018)
 - výměna dlažby v budově 2. stupně (2020)
 - výměna vchodových dveří hlavní budovy (2020)
 - nákup ICT z navýšených prostředků na zajištění distančního vzdělávání (2020)
-
- Šablony I (ukončeno)
 - Šablony II (probíhá)
 - Šablony III (v přípravě)
- (Šablony – projekt OP VVV)
- Map I (ukončeno)
 - MAP II (probíhá)
 - MAP III (v přípravě)
 - S rodinou k inkluzi (partner v projektu Rodiny v centru)

Investiční záměry – zpracováno jako součást Místního akčního plánu (MAP), schváleno v RM dne 17. 6. 2019

- Rohový výtah – hlavní budova
- Venkovní výtah – budova školní družiny a ubytovny
- Sportovní areál – nový tartanový povrch
- Doplnění sportovního areálu o dvě víceúčelová hřiště
- Oplocení areálu a jednotlivých sportovních sektorů

ZŠ Gen. Svobody

Kapacita

- 200 žáků a 50 žáků ve školní družině
- aktuální stav žáků (2021) – 96 žáků, 50 účastníků ve školní družině

speciální nabídka

- genetická metoda čtení
- Comenia script

Vybavenost

- školní knihovna
- poradenské pracoviště

Projekty a investice 2014 – 2020

- změna školní jídelny na výdejnu
 - modernizace kuchyně
 - školní knihovna
 - modernizace počítačové učebny
 - zavedení mobilní počítačové učebny
 - revitalizace budovy ŠD (snížení energetické náročnosti), výměna oken pavilonu
 - modernizace kotelen, v hlavní budově výměna rozvodů, radiátorů
 - SMART interaktivní tabule (všechny učebny)
 - nákup ICT z navýšených prostředků na zajištění distančního vzdělávání
-
- Šablony I (ukončeno)
 - Šablony II (probíhá)
 - Šablony III (v přípravě)
 - (Šablony – projekt OP VVV)
 - Map I (ukončeno)
 - MAP II (probíhá)
 - MAP III (v přípravě)
 - S rodinou k inkluzi (partner v projektu Rodiny v centru)
 - Škola pro všechny (zaměřeno na inkluzivní vzdělávání), s UJEP Ústí nad Labem
 - Rozvoj občanských kompetencí v oblasti bezpečnosti a ochrany obyvatelstva u žáků ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí, s UJAK Praha
 - projekt FIE (Feuersteinovo instrumentální obohacování) – Centrum kolegiální podpory Libereckého kraje
 - Bylinková zahrádka (dotace KÚ LK)
 - Sportuj ve škole
 - ICT do výuky krok za krokem – Výzva č. 51 (vzdělávání pedagogů, ICT technika)
 - Školní knihovničky – Výzva č. 56
 - Blended learning – Výzva č. 57 (online jazykové kurzy pro žáky a pedagogy)
 - grant Eduzměna pro Novoborsko
 - projekt NAKAP LK II (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_078/0017282), který podporuje i polytechnické vybavení základních škol Libereckého kraje prostřednictvím Nadačního fondu Listem 21

Investiční záměry – zpracováno jako součást Místního akčního plánu (MAP), schváleno v RM dne 17. 6. 2019

- Bezbariérovost budovy ZŠ
- Jazyková učebna
- Výtvarně-řemeslný ateliér
- Venkovní přírodovědná učebna
- Dopravní hřiště
- Prostory ke kulturním aktivitám

ZŠ praktická Nový Bor

- Kapacita 80 žáků
- aktuální stav žáků (2021) – 52 žáků, 11 účastníků ve školní družině, navýšení počtu tříd ze 4 na 5

Škola zajišťuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří nezvládají učební osnovy základní školy. Jedná se o zdravotně postižené a zdravotně a sociálně znevýhodněné děti, které byly do vzdělávacího programu školy zařazeny na základě odborného speciálně pedagogického vyšetření pedagogicko-psychologické poradny.

Škola je spádová pro okolní obce Novoborska.

Projekty a investice 2014 – 2020

- rekonstrukce skladu tělocvičného nářadí (2015)
- Šablony I (ukončeno)
- Šablony II (probíhá)
- Šablony III (v přípravě)
- (Šablony – projekt OP VVV)
- Map I (ukončeno)
- MAP II (probíhá)
- MAP III (v přípravě)
- S rodinou k inkluzi (partner v projektu Rodiny v centru)
- Ovoce a mléko do škol
- Systémová podpora vzdělávání žáků zařazených do vzdělávacího programu ZŠ speciální
- Školní zahrada jako přírodní učebna
- Zahraniční spolupráce s partnerskou školou v Haldensleben

Investiční záměry – zpracováno jako součást Místního akčního plánu (MAP), schváleno v RM dne 17. 6. 2019

- modernizace IT učebny
- modernizace dílen
- rekonstrukce školní budovy
- oprava fasády
- zajištění bezbariérovosti budovy
- herní prvky na školní zahradu
- výměna oken
- výměna elektroinstalace
- rozvody datových sítí
- modernizace vybavení tříd (osvětlení, podlahové krytiny, nábytek)
- ICT technika (tablety, notebooky, interaktivní tabule)

Základní umělecká škola

Základní umělecká škola poskytuje vzdělávání v hudebních a výtvarných oborech. Úplata za vzdělání za jedno pololetí se pohybuje v rozmezí 800–1200 Kč. ZUŠ nabízí zapůjčení hudebních nástrojů za částku 50 Kč/měsíc.

Kapacita

Na začátku školního roku 2020/2021 byla naplněna kapacita školy 320 žáků. V roce 2020/2021 byla podána žádost o navýšení kapacity školy na 400 žáků. Probíhají jednání o nových prostorech pro školu.

Obory

- Průřezové přípravné studium (žáci 5-6 let)

Tento obor je určen pro děti mateřských škol. Slučuje obory, které se vyučují na ZUŠ. Žák získá o jednotlivých oborech představu a na základě jeho předpokladů se rozhodne, jaký obor bude v následujících letech studovat. Kombinace oborů na naší škole je hudební obor, výtvarný obor a dramatický obor.

- Hudební obor

Přípravné studium (žáci 6-7 let)

Přípravná hudební výchova (PHV), příprava ke hře na nástroj nebo zpěv (lze vybrat jeden z předmětů, nebo libovolně kombinovat).

Základní studium (od 7 let)

Výběr studijního zaměření – sólový zpěv, sborový zpěv nebo hra na: zobcovou flétnu, flétnu, housle, klarinet, saxofon, kytaru, bicí nástroje, klavír. Kromě hlavního předmětu žáci navštěvují hudební nauku a nejspíše od 4. ročníku také skupinovou interpretaci (nástrojový soubor, sborový zpěv).

- Výtvarný a literárně-dramatický obor

Přípravné studium (žáci 5-7 let) – výuka probíhá jednou týdně v bloku dvou (LDO) nebo tří (VO) vyučovacích hodin.

Základní studium (žáci od 7 let) – výuka probíhá jednou týdně v bloku dvou (LDO) nebo tří (VO) vyučovacích hodin.

Investiční záměry – zpracováno jako součást Místního akčního plánu (MAP), schváleno v RM dne 17. 6. 2019

- Sál pro interní a veřejná vystoupení

Školská zařízení

Dům dětí a mládeže Smetanka

Je školským zařízením pro zájmové činnosti a volnočasové aktivity. Nabízí více než 70 zájmových kroužků a kurzů pro cca 800 účastníků. Roční poplatek se pohybuje v rozmezí 600–1600 Kč. K pravidelné činnosti patří zájmové kroužky, tábory a pobytové akce, soutěže a turnaje, výukové programy, projektové dny. V DDM funguje půjčovna sportovního vybavení, je zde možnost pronájmu prostor a ubytování.

Projekty a investice 2014 – 2020

- rekonstrukce objektu (elektroinstalace, okna, fasáda)
- Šablony II (probíhá)
- Map I (ukončeno)
- MAP II (probíhá)
- MAP III (v přípravě)
- S rodinou k inkluzi (partner v projektu Rodiny v centru)
- Dětský klub a letní příměstské tábory ve Smetance (projekt EU a MPSV)
- Až vyrostu – When I grow up – Norské fondy – projekt environmentální výchovy (v přípravě)
- C.L.O.W.N. – přeshraniční projekt zaměřený na kreativní výuku on-line (v přípravě)

Investiční záměry – zpracováno jako součást Místního akčního plánu (MAP), schváleno v RM dne 17. 6. 2019

- víceúčelová, multimediální, relaxační učebna
- vybavení této učebny

- na cestě k řemeslu
- zdravé vaření
- sportovně herní zázemí

Tabulka 25 - Financování škol – schválené rozpočty

Školské zařízení	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ZŠ U Lesa	5 450 000	5 670 000	4 900 000	5 000 000	5 050 000	5 050 000	5 075 000
ZŠ nám. Míru	5 750 000	5 500 000	5 175 000	5 271 000	5 271 000	5 271 000	5 286 000
ZŠ Gen. Svobody	1 430 000	1 500 000	1 500 000	1 530 000	1 530 000	1 530 000	1 645 000
ZŠ praktická	657 000	698 000	656 000	656 000	596 000	647 000	622 000
ZUŠ	698 000	695 000	634 000	634 000	634 000	700 000	731 000
MŠ	3 826 000	3 568 000	3 756 000	3 794 000	3 608 000	3 640 000	3 810 000
DDM	1 630 000	1 600 000	1 770 000	1 796 000	1 796 000	1 796 000	1 926 000

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2020 došlo k restriktivním opatřením v rozpočtu škol ve výši 5 % ze schváleného rozpočtu s výjimkou zúčtovatelných položek a účelově přidělených částek.

Středoškolské a vyšší odborné vzdělávání

Středoškolské vzdělání a vyšší odborné vzdělání nabízí v Novém Boru jedna škola. Zřizovatelem **Vyšší odborné škola sklářská a střední školy Nový Bor** je Liberecký kraj. Střední škola sdružuje pod jedním ředitelstvím široké spektrum studijních oborů, vyšší odborná škola je zaměřená umělecky. Kromě sklářských oborů nabízí střední škola studium všeobecného gymnázia a obory Design interiéru a Předškolní a mimoškolní pedagogika.

V rámci sklářských oborů je studentům otevřen 3 letý učební obor zakončený výučním listem se zaměřením Sklář – výroba a zušlechťovatel skla (zaměření: sklář, formař, hranař, rytec, kulič, malíř skla), dále čtyřletý obor zakončený maturitní zkouškou: Uměleckořemeslné zpracování skla a v rámci VOŠ tříletý obor Tvorba uměleckého skla zakončený titulem Dis.

Neformální vzdělávání

Významným partnerem novoborských škol je NNO **Rodina v centru, z.ú.**, která v roce 2020 oslavila 15. výročí své existence. Na území města dále působí poradenské a vzdělávací centrum NNO **Velký vůz Sever, z.ú.**

Rodina v centru, z.ú.

Organizace působí v Novém Boru od roku 2005. Jejím posláním je odbornými sociálními službami zlepšovat život dětí v obci. Je pověřena Krajským úřadem Libereckého kraje k výkonu SPOD (pěstounské rodiny) a k poskytování služeb dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Provozuje mateřské centrum a dětskou skupinu, občanskou poradnu, SAS pro rodiny s dětmi, NZDM a podporuje inkluzi sociálně znevýhodněných žáků na novoborských školách. Ročně jejich služeb využije více než 1000 osob z Nového Boru a okolních obcí.

Realizuje aktivity a služby zaměřené na začleňování dětí ze znevýhodněného či socio-kulturně odlišného prostředí do vzdělávacího procesu a na podporu jejich vzdělávání. Od června 2018

organizace realizuje projekt S rodinou k inkluzi financovaný z ESF prostřednictvím OP VVV, do něhož jsou zapojeny všechny novoborské ZŠ a městská MŠ. V rámci výzvy SVL II organizace podala žádost s navazujícím projektem.

Velký vůz Sever, z.ú.

Působí v oblasti dalšího vzdělávání pedagogů a sociálních pracovníků, pěstounů, rozvoje rodičovských kompetencí, rozvoje sociálních dovedností dětí a v oblasti terapeutické pomoci dětem a rodinám.

Rozvojové aktivity města v oblasti vzdělávání vedou k vytváření bezpečného a smysluplnému prostředí, kde jsou naplňovány potřeby všech účastníků vzdělávacího procesu, maximální počet dětí se účastní předškolního vzdělávání a děti nastupují do ZŠ adekvátně připravené, žáci plní pravidelnou školní docházku do ZŠ, dosahují školního úspěchu relevantně ke svým možnostem a jsou motivováni k dalšímu studiu, materiální zázemí škol a volnočasových a zájmových zařízení odpovídá potřebám dětí a žáků a podněcuje jejich rozvoj a zapojení do společnosti.

Dílčí závěry:

Vzdělávací infrastruktura ve městě pokrývá nároky v širokém spektru vzdělávání. Kapacita je dostatečná v předškolním i základním vzdělávání, s výjimkou základního uměleckého vzdělávání, kde poptávka převyšuje nabídku a cílem ZUŠ je i rozšíření nabídky oborů vzdělávání. Vzdělávání je dobře dostupné pro všechny. Město má zpracovanou vyhlášku o školských obvodech. Školy zřizované městem provozují vedle hlavní i vedlejší hospodářskou činnost. Dosahují kladného hospodářského výsledku, který je zdrojem fondů škol a školských zařízení. Tyto finanční prostředky jsou pak využívány k dalšímu rozvoji organizací.

Zdravotnictví

Na území města působí 7 praktických lékařů pro dospělé a 2 pro děti a dorost. Obyvatelům města jsou k dispozici také odborní lékaři jako např. chirurg, otorinolaryngolog, oční lékař, neurolog, gynekolog, kožní lékař, endokrinolog, internista a kardiolog a v neposlední řadě také 6 stomatologů, včetně dvou samostatných stomatologických laboratoří. Působí zde také ortopedická ambulance, zdravotní středisko, hematologická a zubní laboratoř a několik lékáren. Stejně jako ve většině měst České republiky i v Novém Boru je nedostatek zubních lékařů.

Ve městě se nachází zdravotní středisko fa SALAEGRO A.J.C., s.r.o., na adrese Dvořákova 385, Nový Bor. Provozují chirurgickou ambulanci, rentgenové a ultrazvukové pracoviště, ortopedickou ambulanci, diabetologickou ambulanci a rehabilitaci. Dále u nich najdete urologickou ambulanci, ordinace praktických lékařů pro dospělé i děti a dorost, laboratoře s odběrovou místností, neurologickou ambulanci, cévní ambulanci, ORL ambulanci, kožní ambulanci, audiometrii a zdravotní přepravní službu.

Zařízení je v databázi Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR zařazeno mezi sdružené ambulantiční zařízení – velké.

Za dalšími odborníky musí občané města dojíždět do České Lípy, Liberce nebo Prahy. Všechna uvedená sídla jsou veřejnou dopravou poměrně dobře zajištěna.

Zdravotnická záchranná služba přijíždí v případě potřeby do města z České Lípy a všechna místa a části města se nacházejí v zákonném dojezdovém čase.

Dílčí závěry:

Síť lékařských ordinací ve městě je pestrá, problémem je značná územní roztržitost a tím i problematictější dostupnost pro méně mobilní občany. Nedostatkem je nedostatečná kapacita stomatologů, resp. jejich nízký počet. Tato situace se průběžně zhoršuje z důvodu dosažení důchodového věku stomatologů a následné ukončení praxe. V případě neexistence specializovaného zdravotnického zařízení je město poměrně dobře dostupné veřejnou hromadnou dopravou.

Sociální problematika

Působnost při zajišťování sociálních služeb

Obec v samostatné působnosti vytváří podmínky pro rozvoj sociální péče a uspokojování potřeb svých občanů dle § 35 zák. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Podává KÚ LK informace o potřebné kapacitě sociálních služeb a spoluvytváří podmínky pro poskytování služeb dle § 94 zák. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám na svém území. Zajišťuje dostupnost informací pro občany. Spolupracuje s KÚ LK při určování základní sítě sociálních služeb. Obecní úřad obce s rozšířenou působností dle § 92 písm. d) zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, koordinuje činnost v této oblasti na svém území.

Plánování v sociální oblasti

K plnění úkolů vyplývajících z výše uvedených právních norem je nutné mít přehled o potřebách občanů, o nabídkách poskytovatelů sociálních služeb a o systému financování služeb. Proto se město Nový Bor prostřednictvím Odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Nový Bor (dále OSVZ) intenzivně věnuje koncepci sociální problematiky od r. 2007, kdy vznikaly první komunitní plány. Již v té době se zrodila myšlenka společného plánování a financování sociálních služeb za území Svazku obcí Novoborska (dále SON). Cesta k tomuto cíli byla poměrně dlouhá, k prvnímu společnému financování došlo v roce 2019. Do systému se zapojilo 16 obcí SON. Vedení města Nový Bor tento způsob spolupráce s ostatními obcemi SON odsouhlasilo usnesením č. 84/19/ZM4.

Financování sociálních služeb bylo do té doby pro obce SON i pro poskytovatele sociálních služeb administrativně náročné a nepřehledné. Rozdělování příspěvků obcemi bylo spojeno s rizikem porušování zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Obce postupovaly nekonceptně, většinou bez znalosti potřeb svých obyvatel a bez znalosti kvality a kvantity poskytovaných služeb.

Aktuálně je zpracován „Čtvrtý komunitní plán sociálních služeb obcí Svazku obcí Novoborska na období 2021 – 2025“. ZM schválilo tento dokument usnesením č. 462/21/ZM22. Odkaz na dokument: https://www.novy-bor.cz/assets/File.ashx?id_org=10715&id_dokumenty=7552. Tento plán vznikl v průběhu roku 2020, kdy byli do jeho tvorby zapojeni všichni poskytovatelé sociálních služeb, které mohou obyvatelé území využít, samotní obyvatelé území, zástupci obcí SON a především členové pracovních skupin komunitního plánování. V systému komunitního plánování pracují 4 pracovní skupiny: koordinační, rodina a děti, senioři a zdravotně postižení a osoby ohrožené sociálním vyloučením. Na každý rok jsou zpracovávány jednoduché a funkční akční plány, které jsou ke konci každého roku zhodnoceny a nesplněné úkoly přesunuty do akčního plánu dalšího roku. OSVZ intenzivně během roku spolupracuje s poskytovateli sociálních služeb. Cílem je zajistit dostačující kvantitu a především kvalitu poskytovaných služeb s minimální ekonomickou zátěží pro jednotlivé obce. Území má zpracovanou základní síť sociálních služeb pro území Novoborska (viz str. 17-20) Čtvrtého komunitního plánu sociálních služeb obcí Svazku obcí Novoborska na období 2021 – 2025 a Katalog sociálních služeb – [Katalog sociálních a souvisejících služeb - Sociální služby na Novoborsku bez bariér \(novoborsko.cz\)](#). Dle stanovených priorit, kvality poskytovaných služeb a rozsahu poskytovaných služeb jsou těmto poskytovatelům vypláceny příspěvky za všechny obce Novoborska v rámci dotačního systému města Nový Bor. K vysvětlení systému financování byla zpracována

Strategie financování sociálních služeb obcí Svazku obcí Novoborska, na kterou zájemce o podrobnější popis odkazujeme – [Strategie financování sociálních služeb obcí Svazku obcí Novoborska.pdf \(novoborsko.cz\)](#).

V současné době tento systém plánování a financování využívají – po vzoru Nového Boru - i jiná území Libereckého kraje i ČR.

Dokladem toho, že sociální oblast prošla a prochází bouřlivým vývojem, hovoří fakt, že v r. 2014 bylo k dispozici na území Novoborska 7 poskytovatelů sociálních služeb, kteří poskytovali cca 10 registrovaných sociálních služeb. K dnešnímu dni je těchto poskytovatelů 30 a poskytují 46 registrovaných sociálních služeb.

Občané Nového Boru mohou využívat širokou nabídku sociálních služeb pro různé cílové skupiny. Komplexní nabídka služeb je uvedena v Katalogu sociálních služeb, který je každým rokem aktualizován – [Katalog sociálních a souvisejících služeb - Sociální služby na Novoborsku bez bariér \(novoborsko.cz\)](#).

Přehled organizací a registrovaných sociálních služeb se sídlem nebo pobočkou na území nového boru

- **Úřad práce ČR, krajská pobočka v Liberci, kontaktní pracoviště Nový Bor**

Pobočka pracuje v rozsahu a za podmínek stanovených příslušnými zákony. Plní úkoly v oblasti zaměstnanosti a ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele. Dále zde občané mohou žádat o dávky státní sociální podpory (porodné, rodičovský příspěvek, přídavek na dítě, příspěvek na bydlení a porodné), dávky péčovské péče, příspěvek na péči, dávky pro osoby se zdravotním postižením (mobilita, zvláštní pomůcky a průkaz osoby se zdravotním postižením), příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádnou okamžitou pomoc.

- **Odbor sociálních věcí a zdravotnictví (dále OSVZ) se skládá ze dvou oddělení**

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí (dále OSPOD) poskytuje komplexní sociálně-právní poradenství rodinám s nezletilými dětmi. Dále se zaměřuje na specifické agendy: sociální kuratela, náhradní rodinná péče (dále NRP), domácí násilí a týrané, zneužívané a zanedbávané dítě (dále CAN). Zajišťuje nepřetržitou pracovní pohotovost pro případy poskytnutí bezodkladné pomoci dětem, které se ocitnou bez jakékoliv péče nebo jsou-li jejich životy či příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny. Sociální pracovníce OSPOD mají právo vstupovat do rodin v případě podezření na ohrožení práv a zájmů dítěte, pořizují záznamy, nahrávky, fotografie a videozáznamy. OSPOD spolupracuje se školami, soudy, PČR a dalšími odborníky.

Oddělení sociální péče a zdravotnictví (dále OSPZ) poskytuje poradenství a pomoc seniorům, zdravotně postiženým a osobám s rizikovým způsobem života a jejich rodinám, zajišťuje opatrovnictví osobám omezených v právní způsobilosti, kdy v blízkém okolí osoby není osoba vhodná k výkonu opatrovnictví, zajišťuje koordinaci sociálních služeb. Součástí tohoto oddělení je i terénní pracovník, jehož činnost je spolufinancována dotačním programem Úřadu vlády „podpora terénní práce“. Těžištěm terénní práce je přímá práce s cílovou skupinou, jednotlivcem nebo komunitou v jejím přirozeném prostředí. Tento způsob práce umožňuje kontakt s lidmi, kteří z různých důvodů sami institucionální pomoc nevyhledávají, případně z počátku i odmítají.

- **Sociální služby města Nový Bor, příspěvková organizace města Nový Bor**

Organizace vznikla k 1. 7. 2008 jako nástupce organizační složky města „Dům s pečovatelskou službou“. Město Nový Bor vyčleňuje každoročně ze svého rozpočtu příspěvek na zajištění činnosti organizace. V roce 2021 byla schválena částka 6 665 000 Kč. Prioritou rozpočtu je zajištění hlavní činnosti organizace, tj. poskytování sociálních služeb – pečovatelská služba, denní stacionář – zajištění takových podmínek, které umožní kvalitní poskytování sociálních služeb v souladu se zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a se standardy kvality sociálních služeb a další související

legislativou, která je pro poskytovatele sociálních služeb závazná. Financování organizace je více zdrojové a je tvořeno zejména příspěvkem zřizovatele, dotacemi, granty a příjmy od uživatelů sociálních služeb. Dotace Libereckého kraje z prostředků Ministerstva práce a sociálních věcí (dále MPSV) a příspěvek zřizovatele mají charakter vyrovnávací platby, jejíž maximální výše je stanovena Libereckým krajem v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb a Základní sítí sociálních služeb na konkrétní časové období. Domy s pečovatelskou službou (dále DPS) nejsou pobytovým zařízením ani sociální službou. Přimo v těchto domech sídlí pečovatelská služba, kde si mohou obyvatelé nasmlouvat pomoc v rozsahu, v jakém ji aktuálně potřebují. Pečovatelská služba je v DPS zajišťována způsobem jako v kterékoliv domácnosti dle uzavřené Smlouvy o poskytování pečovatelské služby v souladu se zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. DPS je nájemní dům s byty zvláštního určení (dle § 2300 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Jedná se o malometrážní bytové jednotky (garsonky a byty 1+1), určené pro bydlení seniorů od věku 65 let a osobám se zdravotním postižením od věku 19 let. Zájemce se do nich stěhuje na základě uzavřené nájemní smlouvy s městem Nový Bor. Do bytů nemohou být přijaty osoby, které potřebují celodenní 24hodinovou péči a nejsou schopni žít bez cizí pomoci. V Novém Boru jsou 4 objekty DPS. Maximální kapacita osob v DPS je 156 ve 110 bytech.

Organizace Sociální služby města Nový Bor, p. o. poskytuje 2 druhy registrovaných sociálních služeb:

Pečovatelská služba

Posláním pečovatelské služby v Novém Boru je poskytování pomoci v péči o vlastní osobu a domácnost. Tím umožňuje klientům strávit co nejdéle čas doma, v přirozeném prostředí. Seniorům, tělesně postiženým osobám nebo zrakově postiženým osobám se sníženou soběstačností nabízí služby, které vedou k podpoře jejich schopností a samostatného života v domácím prostředí, k zachování lidské důstojnosti a přispívají ke kontaktu s okolním prostředím. Na základě svých individuálních potřeb se uživatel sám rozhoduje, jaké služby využije. Pečovatelská služba je poskytována v čase od 6:30 do 19:00 hodin včetně víkendů a svátků. Je určena osobám bez omezení věku (i pro děti) s chronickým onemocněním, se zdravotním postižením. Územní působnost služby je v Novém Boru, jeho částech a ve vybraných obcích Novoborska.

Denní stacionář

Posláním denního stacionáře v Novém Boru je poskytování přiměřené ambulantní péče osobám se sníženou soběstačností (seniorům, zdravotně postiženým osobám), která vede k podpoře v zachování alespoň částečné soběstačnosti a umožňuje setrvání uživatele služby v jeho přirozeném prostředí. Pobyt v denním stacionáři umožňuje uživatelům předcházet společenské izolaci a samotě. Pečujícím osobám je prostřednictvím této služby umožněna úleva a odpočinek od náročné péče o jejich blízké. Tato služba je určena osobám Novoborska se zdravotním postižením od 27 let věku a seniorům od 65 let věku.

- **Farní charita Česká Lípa (dále jen FCH CL), Sociální ubytovna Severní č. p. 755**

Jde o objekt ve vlastnictví města. V současnosti je budova pronajata FCH CL za účelem správy objektu a poskytování sociálních služeb. Sociální bydlení nabízí 60 bytů velikosti - 1+kk o obytné ploše 18 m² (kuchyňský kout, sprchový kout + WC, předsíň) a 2 tréninkové byty velikosti 2+kk (kuchyňský kout, sprchový kout + WC, předsíň). Každý kuchyňský kout je vybavený vařičem. Ubytování mají možnost využít společnou prádelnu v přízemí. Kapacita ubytovny je max 130 osob. Technický stav budovy je dobrý. Cena za ubytování pro jednotlivce za jedno lůžko je 3 500 Kč za měsíc, za celý pokoj pro jednotlivce 6 500 Kč za měsíc (podrobný ceník za ubytování je na webových stránkách FCH CL a je vyvěšen ve vstupním prostoru ubytovny). Na ubytovně funguje nonstop služba - vrátnice, která zajišťuje bezproblémový provoz ubytovny 24 hodin denně. FCH CL nabízí přímo v budově přítomnost sociální pracovníce, která ubytovaným pomáhá s vyřizováním agendy na úřadech a řešením jejich problematické situace. Dále v budově sídlí kancelář sociálně aktivizační služby (dále SAS), kde pracovníce spolupracují s rodinami s dětmi na ubytovně i v terénu. Předpokládáme, že po dobu rekonstrukce objektu v České Lípě, který slouží provozu

registrované sociální služby azylové domy, od 8/2021 do 12/2022 bude do prostor ubytovny přesunuta služba Azylový dům Jonáš. Této službě bude vyhrazena kapacita 8 bytů velikosti 1+kk.

- **Rodina v centru**

Posláním neziskové organizace Rodina v centru, z. ú. je odbornými sociálními službami zlepšovat život dětí na Novoborsku. Organizace provozuje Mateřské centrum a dětskou skupinu Koblížek, jejichž cílem je nabídnout vzdělávání, hlídání dětí a volnočasové aktivity pro rodiče s dětmi, aby mohli smysluplně naplňovat společné chvíle. Organizace dále provozuje Rodinnou poradnu, ve které poskytuje odbornou pomoc při zlepšování situace rodin, aby v nich nedocházelo k fyzickému, psychickému a sociálnímu strádání dětí. Ve Středisku pěstounské péče pomáhá pěstounům vytvořit pro děti bezpečný domov a posiluje kontakt dětí s jejich biologickou rodinou. V Nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež Vafle pomáhá dětem a mladým lidem od 6 do 26 let s řešením každodenních problémů a hledá s nimi cestu k porozumění společnosti a přípravě do života. Rodiny s dětmi, které se ocitly v těžké životní situaci, mohou využít Sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi Štafeta, která jim přímo v jejich přirozeném prostředí pomůže při řešení výchovných, vzdělávacích, zdravotních, vztahových nebo finančních problémů a poradí s bydlením a uplatněním se na trhu práce. Dětem a žákům novoborských základních a mateřských škol pomáhají pracovníci střediska Inkluze ve vzdělávání při řešení školního neúspěchu a jeho předcházení. Ročně využije některou ze služeb Rodiny v centru více než tisíc obyvatel Nového Boru a okolních obcí.

V dubnu 2021 se vybrané služby Rodiny v centru stěhují do nově postaveného sociálního centra Dům rodiny v Křižíkově ulici v Novém Boru. Obyvatelům Novoborska zde bude k dispozici Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Vafle, Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi Štafeta a Občanská poradna. Veřejnost tak bude mít možnost řešit široký vějíř problémů pod jednou střechou. Všechny tři služby budou i nadále vykonávány i v přirozeném prostředí klientů, tedy v terénu nebo v domácnostech.

- **OSTARA, p. o.**

Příspěvková organizace OSTARA byla zapojena do „Projektu transformace pobytových zařízení sociálních služeb v Libereckém kraji“ a jako první prošla procesem transformace. V rámci tohoto projektu byly v roce 2015 na území Novoborska postaveny 4 nové objekty. Od roku 2016 příspěvková organizace OSTARA na území Nového Boru provozuje pobytovou sociální službu „domovy pro osoby se zdravotním postižením“ ve dvou bytových domech o celkové kapacitě 21 lůžek. Sídlo organizace je ve Cvikově, kde je provozován třetí bytový dům o kapacitě 9 lůžek a budova centra denních programů pro všechny uživatele sociální služby. Sociální služba je poskytována dospělým mužům a ženám s mentálním a kombinovaným postižením, kteří mají bydliště nebo rodinné vazby na oblast Novoborska. Cílem služby je podpora lidí s mentálním postižením v běžném způsobu života v přirozené komunitě.

- **AHC, a.s.**

Provozuje registrovanou sociální službu „domov pro seniory“. Poskytuje našim občanům pobytovou sociální službu v nepřetržitém provozu, zaměřenou na podporu naplňování životních potřeb klientů. Klienty jsou senioři, kteří mají sníženou soběstačnost, mobilitu z důvodu věku či chronického onemocnění a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Umístění klientů do tohoto zařízení přichází optimálně v době, kdy senioři, ani za pomoci druhých osob – rodiny, terénní pečovatelské a zdravotní služby, nejsou schopni déle zůstat ve svém domácím prostředí, senioři starší 65 let, klienti s chronickým nebo jiným zdravotním postižením.

Dále provozuje registrovanou službu „odlehčovací služba“. Tu poskytuje osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Hlavním cílem a posláním odlehčovacích služeb je zastoupit pečujícího člena rodiny v péči o seniora vysokého věku nebo blízkého s postižením, a

vytvořit mu tak čas pro vlastní odpočinek, regeneraci sil nebo vyřízení si osobních záležitostí. Cílem této služby je umožnit klientům rozšiřovat si sociální kontakty, předcházet sociální izolaci a nabízet podnětné prostředí. Zařízení poskytuje pobyty krátkodobé, od 3 dnů až po dobu 6 měsíců s možností prodloužení dle stavu uživatele odlehčovací služby. Klienty jsou osoby se zdravotním postižením, trpící demencí a Alzheimerovou nemocí, se sníženou soběstačností, mobilitou a imobilní ve věku 18 let a více. Osoby vyžadující rekonvalescentní pobyt (např. po ukončené hospitalizaci v nemocnici) nebo naopak zvýšený dohled (např. při zhoršení zdravotního stavu, kdy toto zhoršení ještě nevyžaduje hospitalizaci).

- **Agentura Sluníčko**

Agentura Sluníčko poskytuje odbornou zdravotní domácí péči a terénní sociální služby pro krátkodobě i dlouhodobě nemocné klienty v domácím prostředí, v úzké součinnosti s rodinou a pečovatelskou službou. Tato služba se poskytuje na základě domluvy s ošetřujícím lékařem. Služby jsou poskytovány podle potřeby klienta vč. večerů a víkendů a mimo jiné nabízí klientům také doprovod k lékaři či zapůjčení kompenzačních pomůcek za poplatek.

- **Sestřička.cz**

Jedná se o domácí zdravotní péči pro pacienty od 3 let věku. Tato péče je hrazena zdravotními pojišťovnami v rozsahu, který stanoví ošetřující lékař, žádné vedlejší poplatky nejsou požadovány. Krom péče o pacienty poskytuje bezplatné poradenství klientům i jejich rodinám v těžké životní situaci, která souvisí se zdravotním stavem. V rámci domácí zdravotní péče je také poskytována ve spolupráci s praktickým či ošetřujícím lékařem i obecná paliativní péče. Jedná se o komplexní péči u pacientů v závěru života ve vlastním sociálním prostředí. Tato péče je zajišťována prostřednictvím multidisciplinárního týmu složeného z lékařů, zdravotních sester, psychoterapeutů a sociálních pracovníků.

- **Rytmus Liberec, o. p. s.**

Organizace Rytmus Liberec, o. p. s. byla založena v Liberci v říjnu roku 2004. V roce 2011 rozšířila svou působnost o oblast Českolipska a Novoborska. Od roku 2019 se počet uživatelů na Novoborsku dvojnásobil. V roce 2017 byli na Novoborsku 4 uživatelé, v roce 2018 5 uživatelů, v roce 2019 13 uživatelů a v roce 2020 11 uživatelů. Vzhledem k rostoucímu počtu uživatelů na území Novoborska by se na jaře v roce 2021 měla otevírat kancelář v Novém Boru, ulice Wolkerova 446. Také bude navýšen úvazek o 0,5, tedy z 0,25 na 0,75 pro území Novoborska. Cílovou skupinou jsou lidé se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním, převážně lidé s mentálním postižením, kteří potřebují podporu při vyhledávání zaměstnání a začlenění do běžného společenského života. Služba poskytuje sociální rehabilitaci, podporované zaměstnávání, poradenskou činnost a vzdělávací aktivity. Organizace spolupracuje s rodinnými příslušníky, opatrovníky, organizacemi a zaměstnavateli.

- **Děčko Liberec, z. s.**

poskytuje službu odborné sociální poradenství - občanská poradna. od 1. 12. 2016 má poradna pobočku v novém boru. nabízí radu či pomoc těm, kdo si nejsou jisti svými právy a povinnostmi. smyslem občanské poradny je v takovém případě předávat informace a podporu těm, kteří to potřebují. v občanské poradně pracují odborně školení poradci, jejichž náplní práce je nejen realizace odborného sociálního poradenství, ale obvykle i aktivní snaha o všestranný rozvoj občanského života v regionu. občanské poradny poskytují bezplatné sociálně odborné poradenství. do cílové skupiny patří každý, kdo se z nějakého důvodu dostane do obtížné životní či sociální situace, kterou nedokáže řešit vlastními silami. dětem je služba poskytována prostřednictvím jejich zákonných zástupců. v případě, že by poradnu navštívilo nezletilé dítě, je odkázáno na doprovod dospělé osoby.

Popis sociálně vyloučených lokalit

Popis je záměrně podrobnější. Ve městě se v průběhu let podařilo osoby z problémových ubytoven v ulici Křižíkova přesunout do kvalitnějších alternativ bydlení, např. ubytovna FCH, do klasických pronájmů, vhodných pobytových zařízení a podobně. Místo, které bylo dříve „špatnou adresou“ se revitalizovalo a již je zde postaven Rodinou v centru Dům pro rodinu - viz Rodina v centru 3.5.

Město Nový Bor zpracovalo Analýzu bytového fondu k 31. 12. 2020, která řeší koncepci prostupného bydlení. ZM vzalo na vědomí Analýzu bytového fondu k 31. 12. 2020 usnesením č. 442/21/ZM21 dne 3. 2. 2021.

Nemocniční 410 – Rodinný dům v soukromém vlastnictví, kde je trvale hlášeno 14 romských osob. Žije zde vícegenerační rodina, většina členů pobírá sociální či důchodové dávky. Bohužel, v loňském roce část domu vyhořela, některým členům rodiny bylo proto zajištěno náhradní bydlení (sociální ubytovna města, byt v Nemocniční 456). Někteří z obyvatel tohoto domu jsou pachatelé trestné činnosti.

Nemocniční 456 – Jedná se o panelový dům ve vlastnictví města s 34 byty, které byly pronajímány hlavně sociálně slabým jedincům a rodinám s nízkými příjmy. V posledních letech zde začaly bydlet i jiné skupiny obyvatel. Opětovně se zde začaly vyskytovat problémy v sousedském soužití a případy rasové diskriminace. Pracovníci sociálního odboru včetně terénního pracovníka začali do lokality více docházet a vykonávat sociální práci. Lokalita má kamerový systém, častěji je monitorována městskou policií, v domě je správcová. Lokalita je od občanské vybavenosti vzdálena pěší chůzí asi 10-15 minut.

Severní 755 – Ubytovna ve vlastnictví města, provozovaná od r. 2012 FCH CL. Kapacita je 62 pokojů s vlastním sociálním zařízením a kuchyňkou. Žijí zde převážně osoby dlouhodobě nezaměstnané, zadlužené a zatížené exekucemi, závislé na dávkách hmotné nouze. Na ubytovně je zajištěn 24hodinový dozor vrátného, úklid zajišťuje uklízečka. Z celkového počtu 124 osob žijících na ubytovně (z toho 35 dětí) je 78 romské národnosti (63%). Veškeré děti žijící na ubytovně (35) jsou děti těchto romských rodičů. Několik rodin zde žije dlouhodobě, žily tu se svými rodiči a nyní zde vychovávají již další generaci svých dětí. Počet osob je, z důvodu časté migrace těchto osob, velmi pohyblivý. Objekt je průběžně opravován a modernizován (výměna stoupaček, linolea, postupná výměna oken, osvětlovacích těles...). Na ubytovně je provozována sociálně aktivizační služba Startér, zaměřená na rodiny s dětmi. V rámci projektu FCH CL „Společně rosteme“, který je zaměřen na podporu sociálního začleňování osob, které žijí na Sociální ubytovně, Severní 755 v Novém Boru, je těmto osobám poskytována dlouhodobá a intenzivní podpora v oblastech zaměstnanosti, prostupného bydlení a aktivit zaměřených na osobnostní růst a zvyšování kompetencí.

Klientům v tíživé finanční situaci jsou poskytnuty potraviny z potravinové banky, hygienické prostředky, povlečení a v případě potřeby vystaven poukaz na bezplatný odběr ošacení z Charitního šatníku.

Sídlíště Rumburských hrdinů č. p. 741 - Panelový dům s 59 byty, z toho ve vlastnictví města je 8 bytů, ostatní byty jsou v soukromém vlastnictví. Byty v soukromém vlastnictví se pronajímají. Z tohoto důvodu je zde zvýšená fluktuace osob. Objevovaly se stížnosti na hluk, pořádání mejdanů a užívání drog. Díky kamerovému systému a větší kontrolou ze strany předsedy SVJ se podařilo problémy zmírnit. Městská policie zde provádí častější kontroly. Podle odhadu sociálního odboru žije na tomto sídlíšti asi 15% Romů. Rodina v centru z.ú, poskytuje na tomto sídlíšti terénní program Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Vafle. Na činnost se vztahuje zákon o sociálních službách č. 108/2006 sb. Dětem a mladistvým nabízejí hry, počítač, internet a fotbálek, mohou zde trávit čas se svými vrstevníky i s pracovníky klubu. Je zde také možnost doučování a příprava do školy, dále pravidelné setkávání a komunikace s pracovníky, pomoc a podpora v obtížných situacích a další cenné rady a informace.

V Parku č. p. 831, 832 – Jedná se o 3 panelové věžáky, z nichž 2 jsou ve vlastnictví spol. TTP Invest. V každém domě je 71 bytů, které jsou pronajímány i osobám, které by obtížně uspěly na trhu s bydlením. V domě žijí i romské rodiny. Jedná se o domy, kam je úřadem práce vypláceno nejvíce příspěvků a doplatků na bydlení. Osoby zde bydlící patří k dlouhodobě nezaměstnaným a jejich koncentrace je zde dle ÚP nejvyšší z Nového Boru. Vlastník domy udržuje, investuje do revitalizace, lokalita má i přes to poměrně špatnou pověst.

Arnultovice - Jsou městskou částí Nového Boru, zástavba je tvořená převážně rodinnými domky. Některé z nich jsou obývané romskými rodinami. Některé ze staveb nemají stavební povolení a nejsou zkolaudovány. Jedná se o romské rodiny, které však v rámci obce patří k těm movitějším. Na území Nového Boru se vyskytuje přibližně do 10 osob bez přístřeší, přičemž někteří migrují mezi Novým Borem a Českou Lípou. V minulosti se během dne pohybovaly převážně v okolí prodejny Tesco, v lokalitě V Parku, či na autobusovém nádraží. K přenocování využívaly zejména opuštěný dům v ulici Nemocniční, drážní budovu v blízkosti železničního přejezdu. Obě tyto budovy již neexistují. U lokality Tesco a V Parku aktuálně žádný pohyb osob bez přístřeší nezaznamenáváme. V prostorách autobusového nádraží se schází nárazově, je zde spíše kumulace osob zneužívající alkohol, drogy. V současné době se osoby bez přístřeší zdržují v bývalém rekreačním středisku "Zátiší", v katastru obce Sloup v Čechách nebo v bývalém rekreačním středisku Radvanec - Maxov ev. č. 208. Dále individuálně využívají k přespaní přístupné jeskyně v lese za sídlištěm Rumburských hrdinů.

O počtu i složení osob bez přístřeší má město přehled. Všichni (i noví) bezdomovci jsou terénním pracovníkem či Městskou policií Nový Bor poučeni, jaké mají možnosti, kam se mohou obrátit, aby se jejich situace změnila. V Novém Boru existuje možnost osobní hygieny, zajištění potravin přes potravinovou banku, poskytnutí prostoru v době mrazů i poskytnutí ošacení pro tyto osoby. To, že je potkáváme, někdy i žebrající na ulicích Nového Boru, je většinou jejich volba. Obyvatelé nemusí mít obavy, že pokud by takový člověk chtěl změnit způsob života, že by mu nebyla poskytnuta pomoc. V některých případech je způsob takového života zapříčiněn i nemocí, pak je řešen ve spolupráci se zdravotníky, a je mu také zajištěna adekvátní pomoc.

Národnostní menšiny

Každoročně OSVZ ve spolupráci se všemi dotčenými organizacemi a odbory zpracovává závěrečnou zprávu o stavu romské menšiny v ORP Nový Bor. Jedná se o obsáhlý dokument, ve kterém jsou popsány např. oblasti sociálně vyloučených lokalit, vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení, sociální oblasti, zdraví, kultury a veřejného života. Zpráva je odesílána koordinátorovi pro záležitosti národnostních menšin a cizinců, který je za všechna ORP zpracuje a odešle na Úřad vlády.

Protidrogová prevence

Významnou změnou v roce 2018 bylo zrušení Protidrogové komise města Nový Bor, která byla iniciativním a poradním orgánem Rady města Nový Bor. Drogová problematika byla do 30. 6. 2018 řešena jak komisí prevence kriminality, tak protidrogovou komisí. Ke zrušení protidrogové komise došlo ke dni 1. 7. 2018 usnesením Rady města Nový Bor. Kompetence přešly z části na Odbor školství, kultury a sportu (příspěvky školám na protidrogovou prevenci) a koordinaci převzala komise prevence kriminality. Každoročně OSVZ ve spolupráci se všemi dotčenými organizacemi a odbory zpracovává i zprávu o realizaci protidrogové politiky v obci. Je zdrojem základních informací o koordinaci a institucionálním zajištění protidrogové politiky a politiky v oblasti hazardního hraní v obci, koncepčních opatřeních, spolupráci v rámci ORP, finančním zajištění, charakteristice drogové scény v oblasti užívání návykových látek (alkohol, tabák, nelegální látky) a situace v oblasti hazardního hraní a jiných nelátkových závislostí, síti služeb pro uživatele drog a aktivitách realizovaných v oblasti protidrogové politiky (např. vzdělávání, analýzy, rozvojové projekty apod.).

Vize v sociální oblasti do r. 2025

Ze Strategického plánu za období 2014 - 2020 byly naplněny tyto cíle:

- vznik pozice terénního pracovníka - město Nový Bor
- vznik Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež - Rodina v centru, z. ú.
- vznik pobytového zařízení pro seniory postižené Alzheimerovou chorobou či stařeckou demencí - AHC, a.s.
- proběhla transformace Domova pro osoby se zdravotním postižením Mařenice, p. o. nyní Ostara, p. o.
- řešení bezbariérovosti bylo zohledněno v přístupu handicapovaných osob do budovy Sklářského muzea zřízením bezbariérového přístupu v boční části objektu č. p. 105.

Ze Čtvrtého komunitního plánu sociálních služeb obcí Svazku obcí Novoborska na období 2021 – 2025 bude území usilovat o naplnění těchto cílů:

- odlehčovací služba pro děti – vyřešit ve spolupráci s KÚ LK, není reálné zajistit tak drahou službu pro malé území
- služba pro agresivní klienty s PAS – vyřešit ve spolupráci s KÚ LK, není reálné zajistit tak drahou službu pro malé území
- služby pro pečující osoby (souvisí s odlehčovací službou)
- nouzové ubytování (ve spolupráci s FCH CL)
- podporované bydlení (ve spolupráci s Fokusem Liberec, o. p. s.)

Kultura a volný čas

Podmínky a zázemí pro kulturní vyžití obyvatel i návštěvníků města Nový Bor jsou spíše na úrovni vyššího standardu. Ve městě funguje kvalitně vybavené kino i divadlo, jsou zde prostory pro pořádání koncertů i výstav, přednášek, apod. Chybí prostor s dostatečnou kapacitou pro pořádání plesů a akcí s větším počtem účastníků. Město je 100% vlastníkem společnosti Kultura Nový Bor s.r.o., která zajišťuje využití a technický i programový provoz městského kina, městského divadla a Navrátilova sálu. Mezi další služby patří také kopírování a výlep plakátů.

Další aktivity z oblasti kultury zajišťují organizační složky města – sklářské muzeum a městská knihovna, dále pak Dům dětí a mládeže Smetanka, který se zaměřuje zejména na programy pro děti a mládež (Majáles, Pohádkový les, Den dětí a mnoho dalších). Subjekty působící v oblasti kultury velmi dobře spolupracují a řada akcí je výsledkem jejich společné práce. Nabídka forem kulturních akcí je široká – výstavy, workshopy, přednášky, kurzy, koncerty, divadelní představení. K návštěvě zvou i kulturní památky města (viz kapitola cestovní ruch). V centru Nového Boru je vyhlášena městská památková zóna (viz památková péče). Mnoho návštěvníků do města míří hlavně za sklem. Občanům i návštěvníkům je zde k dispozici vedle sklářského muzea řada ateliérů a galerií včetně prodejen, v řadě sklářských provozů je možno objednat exkurzi.

Zcela výjimečnou aktivitou je pořádání Mezinárodního sklářského sympozia IGS. Jedná se o projekt spolupráce veřejného a soukromého sektoru v oblasti sklářské výroby a sklářského umění. První ročník akce se uskutečnil v roce 1982, v roce 2021 se připravuje XIV. ročník tohoto trienále. Město Nový Bor je na pozici hlavního pořadatele IGS od roku 2009.

www.igsymposium.cz

Jednou měsíčně se také ve městě konají pravidelné trhy.

Sklářské muzeum Nový Bor

Muzeum bylo založeno v roce 1893 a tím se řadí mezi nejstarší muzejní instituce svého druhu na světě. V roce 2023 muzeum oslaví 130 let své existence. K tomuto výročí je plánována nejen výstava a akce pro veřejnost, ale také reinvace stálé muzejní expozice a nový vizuální styl (logo, webové stránky, propagační materiály).

Investiční akce

Od roku 1952 sídlí v domě č. p. 105 na novoborském náměstí. V roce 2012 byla dokončena budova přístavby s novým výstavním prostorem pro krátkodobé výstavy a dvěma moderními depozitáři. V letošním roce bude dokončena rekonstrukce sousedního roubeného domu č. p. 106. V něm bude nový depozitář pro pomocné sbírky, muzejní archiv a knihovna, místnost pro badatele, prostor pro edukační činnost (dětské programy), kancelář ředitele a zasedací místnost. Do přízemí bude přemístěno Turistické informační centrum. Aktuálně se muzeum zaměří na plánování rekonstrukce hlavní budovy č. p. 105 a vytvoření nové stálé expozice odpovídající standardům muzejních expozic 21. století. Stávající stálá expozice je z hlediska prezentace a současných trendů v muzejnictví zastaralá, nevyhovující a prostorově nedostačující. Jako ideální pro získání finančních prostředků se jeví Integrovaný regionální operační program MMR pro období 2021-2027, v němž je zahrnut okruh „Městská a obecní muzea“.

Akviziční činnost

Muzeum sbírá především české sklo se zaměřením zejména na novoborskou sklářskou oblast, sklářské nářadí a pomůcky, dále dokumentaci ke sklářské výrobě, stylovému a technologickému vývoji skla, obrazovou dokumentaci k urbanistickému a architektonickému vývoji města Nový Bor atd. Hlavní sbírka skla čítá k 31. 12. 2020 7481 inventární čísel. Každoročně přibývá několik desítek až stovek kusů nových přírůstků. Dále má muzeum sbírku umělecko-historickou, dokumentační, technologickou a pomocnou. Muzejní archivní fond zaujímá cca. 150 m a patří k největším muzejním sklářským archivům u nás. Muzejní knihovní fond čítá 1450 titulů (tj. 1800 svazků knih) a několik tisíc kusů periodik. Akviziční činnost muzea je kontinuální a probíhá v souladu s interně nastavenou koncepcí sbírkotvorné činnosti.

Výstavní a kulturní činnost

Muzeum pořádá ročně 3-4 krátkodobé sklářské výstavy zaměřené na historický vývoj skla, významná sklářská jubilea, produkci sklářských firem a tvorbu sklářských výtvarníků, řemeslníků a designérů. Plán výstav je připravován s výhledem na 2-3 roky dopředu. Dále muzeum každoročně připravuje akce pro veřejnost (Muzejní noc, Vánoce v muzeu), zapojuje se do nadregionálních akcí (Mezinárodní den muzeí, Dny evropské kultury), podílí se na přípravě a organizaci International Glass Symposia Nový Bor (2021) a každé tři roky vyhlašuje soutěž Řemeslo a Umění ve skle Nový Bor (2022). Novoborské muzeum je také jedním ze subjektů zapojených do projektu Libereckého kraje Křišťálové údolí.

Tabulka 26 - Návštěvnost Sklářského muzea Nový Bor v období let 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
leden	409	131	406	392	506
únor	444	468	425	1027	800
březen	520	688	454	971	204
duben	1023	667	899	816	0
květen	1356	940	1557	1785	181
červen	1215	1548	999	1168	851
červenec	1780	2059	2213	2277	2457

srpen	1795	1758	1688	2302	2869
září	978	1115	1323	1039	1260
říjen	708	786	2888	1130	251
listopad	501	485	529	529	0
prosinec	1212	933	754	617	0
celkem	11941	11578	14135	14053	9379

Zdroj: vlastní zpracování

Městská knihovna

Tradice městských knihoven je spojena se vznikem samostatného Československa v roce 1918. Činnost byla vždy osvětová, vzdělávací s cílem zajistit co nejširší přístup ke knihám, časopisům a dalším informačním zdrojům. Hlavními uživateli knihovny jsou děti, dospívající a starší dospělí. Řada občanů střední generace využívá digitální služby knihovny. Pro nejmladší návštěvníky knihovna připravuje mnoho aktivit, jako je Noc s Andersenem, besedy s autory, literární soutěže. Pro dospělé uživatele knihovna nabízí celou škálu programů, např. odborné přednášky, setkávání se zajímavými osobnostmi, kreativní dílny a další. Knihovna je prostor i místo, které poskytuje možnost příjemného trávení času, navazování kontaktů, kulturních prožitků i celoživotního vzdělávání

- Knihovní fond knihovny čítá cca 40 000 knihovních jednotek a na 60 titulů periodik
- Zpřístupnění elektronických knih a možnost přístupu k digitálním dokumentům prostřednictvím internetu. To si vyžádalo vysokorychlostní připojení k internetu a modernizaci technologického vybavení knihovny
- Knihovna je rozdělena na oddělení pro dospělé, kde je otevřeno každý den kromě úterý, a oddělení pro děti, které má otevřeno pouze v pondělí a v pátek
- Další služby: kopírovací služba, internet, sbírka zákonů ČR, informace o Evropské unii
- Návštěvnost: až 90 uživatelů denně
- Spolupráce se všemi typy škol, podpora rozvoje čtenářské, informační, mediální a digitální gramotnosti a čtenářství
- Zajištění osvěty a přístupu k informačním zdrojům

Plán rozvoje:

Zlepšovat služby uživatelům s využitím automatizovaného knihovního systému nové generace.

Statistický deník za rok 2020

Návštěvníci využívající internet v knihovně a návštěvníci kulturních akcí: **184**

V roce 2020 knihovnu navštívilo celkem 11029 uživatelů.

Tabulka 27 - Statistický deník za rok 2020

měsíc	registrovaní čtenáři	z toho do 15 let	počet návštěvníků	výpůjčky	on-line vstupy
01	68	11	818	3541	374
02	48	7	719	2916	347
03	24	7	331	1512	217
04	26	0	191	939	365
05	55	4	619	2408	374

06	49	11	654	2916	354
07	35	2	709	2952	298
08	56	10	662	2887	344
09	51	8	652	2832	354
10	46	7	611	2675	427
11	13	0	123	494	361
12	74	2	528	2560	413
Součet	545	69	6617	28632	4228

Zdroj: vlastní zpracování

Městské kino Nový Bor

Ještě jako Bor u České Lípy získalo město povolení k promítání němých filmů v r. 1920. Vlastní budova kina byla otevřena v r. 1926 a po požáru v roce 1981 bylo rozhodnuto o kompletní rekonstrukci. Kino se stále snaží zlepšovat kvalitu filmových projekcí a rozšiřovat své služby. Kapacita čítá 212 osob.

- nový digitální systém s lepším rozlišením ve 4K
- nový systém 3D s lepší světelností
- možnost pronájmu kina pro soukromé akce
- pořádání odborných seminářů
- filmový klub
- filmové premiéry s účastí tvůrčích delegací
- Novoborská akademie spojených kinematografií
- filmové festivaly, expediční kamery, (Snow film fest, Tady Vary, Art)
- odborné semináře a přednášky
- pravidelné výstavy výtvarníků, fotografů, sklářů
- Návštěvnost: 26 000 osob/rok

Městské divadlo Nový Bor

V roce 1945 získalo divadlo v Novém Boru svoji stálou scénu v budově bývalého kina v Arnultovicích. Kromě divadelních představení jsou ve foyer divadla pravidelně ke zhlédnutí výstavy, své zázemí zde našli také novoborští ochotníci. Koná se zde každoroční přehlídka souborů zaměřených na práci s dětmi s názvem „Dospělí dětem“. Maximální kapacita je 400 osob.

- možnost pronájmu divadla pro účely soukromé akce
- je divadelní bar a kavárna
- ubytovací služby (nově)
- návštěvnost: 15 000 osob/rok

Navrátilův sál

Nachází se v měšťanském domě č. p. 45, který je památkově chráněný. Výmalba stropu sálu je dílem významného malíře 19. století Josefa Navrátila. Sídlo zde má Kultura Nový Br s.r.o, která také odpovídá za provoz a využití sálu. Konají se zde různé kulturní a společenské akce menšího rozsahu.

Plán rozvoje:

Nové sedačky do divadla

Kompletní rekonstrukce Navrátilova sálu (restaurování stropu, podlah, původní výmalby)

Dílčí závěry:

Kulturní zázemí odpovídá velikosti města a poskytuje možnosti kulturního vyžití i pro obyvatele okolních obcí. Ve městě funguje kino i divadlo, malým i velkým čtenářům je k dispozici městská knihovna, a důležitým lákadlem pro turistický ruch je také Sklářské muzeum. Ve městě chybí společenský sál, tedy místo odpovídající velikosti a kvality, kde by probíhaly taneční a společenské akce většího rozsahu.

Sport a volnočasové aktivity

Sport představuje jednu z oblastí života moderního člověka a neomyšlitelně patří k současnému životnímu stylu. Významně se podílí na životě společnosti, ovlivňuje dění nejen ve městě, ale i v okolí. Město Nový Bor a jeho okolí nabízí díky svým přírodním a klimatickým podmínkám možnosti pro širokou škálu sportovních aktivit během celého roku.

Město Nový Bor má zpracován Plán rozvoje sportu na období 2018 – 2022, kde je určena strategie řízení a financování podpory sportu v obci.

Každoročně je vypisován dotační program na podporu sportu. Žadatelé ho mohou využít na podporu jednorázových sportovních akcí, celoroční činnosti či k provozu sportovních zařízení. Ve městě působí značné množství sportovních organizací, které pokrývají široké spektrum sportovních aktivit.

Na základě Plánu rozvoje z předchozího období město zajišťuje:

- Rozvoj sportu pro všechny věkové kategorie
- Zajistit výstavbu, rekonstrukci, údržbu, modernizaci a provozování sportovních zařízení
- Poskytování finanční podpory sportu včetně dotačních prostředků z rozpočtu města
- Kontrolovat účelné a hospodárné využití dotačních prostředků

Sportovní zařízení a možnosti sportovního vyžití ve městě:

- Sportovní hala Františka Arnošta Nový Bor, lezecká stěna
- Tenisové kurty (TJ Jiskra)
- Fotbalové hřiště se zázemím (TJ Jiskra)
- Fotbalové hřiště se zázemím, hřiště na nohejbal (FC Bukovany)
- Sokolovna a tenisové kurty (TJ Jiskra)
- Petanquové hřiště pro seniory: hřiště bylo vybudováno s pomocí nadace Veolia, která se postarala o vznik písčitého hřiště, a město zajistilo úpravu okolí.
- Novoborský šachový klub, z.s. – klubovna
- OLYMP fitness centrum
- FITKO ZEUS: poskytují také lekce zumby, spinningu, pilates a další
- SLIM FIT – dámské fitness
- Venkovní fitness a herní prvky (workout)
- Bowling city: nabízí 4 bowlingové dráhy
- Squash
- Kuželna TJ Jiskra Nový Bor: vybavena je dvěma saduritovými dráhami
- „Cesta k sousedům“ – cyklotrasa z Nového Boru do Oybinu: realizována v rámci projektu přeshraniční spolupráce, délka trasy je 33,5 km

- Cyklotrasy na Novoborsku – „Cyklistika pro všechny“: v okolí Nového Boru je vyznačeno celkem 6 cyklistických tras různého stupně obtížnosti:
 - „Přes Hřebenku pod Kašpák“: 11,9 km
 - „Za skalním bohatstvím“: 19,3 km
 - „Výlet za dančí rodinkou“: 14,8 km
 - „Údolím samoty“: 26,9 km
 - „Na návštěvu k Pyšné princezně“: 22,2 km
 - „Kolem vzácné Farské louky“: 28,1 km
- Cyklostezka Varhany: v létě pro cyklisty, in-line bruslaře a turisty, v zimě pro běžkaře, celkem 17 km
- Cyklostezka Nový Bor – Sloup v Čechách, na níž jsou v případě příznivých sněhových podmínek udržovány i stopy pro běžkaře
- Koupaliště Nový Bor: venkovní koupaliště s travnatou pláží a hřištěm na plážový volejbal. Pro návštěvníky je k dispozici WC, restaurace, dětský koutek, kabiny, převlékárny a sprchy.
- Skatepark: v prostoru autobusového nádraží
- Sportovní areály a tělocvičny při základních školách
 - Víceúčelové hřiště při ZŠ U Lesa
 - Víceúčelové hřiště při ZŠ nám. Míru (nově v roce 2020)
 - Tělocvična ZŠ U lesa
 - Tělocvična ZŠ nám. Míru (malá, velká)
 - Tělocvična ZŠ Gen. Svobody
 - Tělocvičny VOŠ a SŠ sklářské (Wolkerova ul., Nemocniční ul.)

V okolí města nalezneme další možnosti sportovního vyžití:

- Lyžařský areál Polevsko (Polevsko SKI): leží v nadmořské výšce 550 m n. m. a lyžaři mohou využít 2 sjezdovky (turistická – 450 m a závodní – 400 m). V areálu je k dispozici také provázkový vlek pro děti. Mimo zimní sezónu zde funguje bikepark.
- SKI Polevsko zajišťuje udržování běžeckých tras – upravované okruhy pro běžecké lyžování:
 - základní okruh kolem Medvědí hůrky: cca 3 km
 - okruh kolem vleku a Polevského vrchu: cca 5 km
 - okruh na Prácheň: cca 10 km
 - okruhy do Okrouhlé: cca 5 km
 - Kočárová cesta: cca 9 km
 - trasa na Prysk: cca 6 km
 - trasa z Jedličné ke Skalce cca 6 km tam i zpět
 - okruh pro bruslení: cca 3 km
- Lanový park Sloup v Čechách: lanové překážky jsou umístěny ve výšce 5 – 9 metrů nad zemí a jsou určeny pro osoby měřící více než 130 cm.
- Golf Resort Česká Lípa
- LYŽAŘSKÉ VLEKY JEDLOVÁ A MEZIČKY: Jedlová má sjezdovku 1400 m dlouhou, Mezičky 850 m, v okolí jsou také běžecké tratě
- SKI Areál Horní Podluží: provozuje jeden vlek a upravuje sjezdovku v délce 600 m
- Radvanecký rybník – Sloup v Čechách: rybník s písčitou pláží a skluzavkou. K dispozici jsou sprchy, WC, občerstvení, restaurace a autokemp. Pro sportovní vyžití mohou návštěvníci

použit hřiště, stoly na stolní tenis, půjčovnu loděk, návštěvníci mohou rybařit či plachtit na windsurfingu

- Koupaliště Česká Kamenice, Pysk, Kamenický Šenov

V roce 2020 město Nový Bor spravovalo 17 dětských hřišť a 5 sportovišť, včetně komplexu herních prvků a workout prvků v lese nad sídlištěm Rumburských hrdinů. V roce 2020 proběhla kompletní obnova herních prvků na dětském hřišti Žižkova.

Plánované akce: Od roku 2019 je uzavřeno dětské hřiště U medvídků ve vnitrobloku sídliště Husova Jiráskova. Na hřišti by měla v budoucnu proběhnout kompletní výměna herních prvků.

Výstavba bazénu – areál koupaliště

Výstavba výukového bazénu – při ZŠ nám. Míru

Cyklostezka Nový Bor – Česká Lípa

Dílčí závěry:

Podobně jako u kulturního vyžití je i příležitostí ke sportu ve městě přiměřené množství. Sportovní hala, fit centra, bowling, apod. zajišťují možnost sportovního vyžití po celý rok, přes léto jsou obyvatelům města i okolí a dalším zájemcům z řad turistů k dispozici značené cyklistické i turistické trasy, v zimě pak lyžařské areály poskytující možnost jak sjezdového, tak i běžeckého lyžování. Problémem zde může být nízká nadmořská výška, a tím pádem také nepříznivé klimatické podmínky (pro zimní sporty).

Spolková činnost

Spolková činnost v obci je velmi rozšířená, historická tradice sdružování se ve spolcích, svazech či klubech ve městě v hojné míře přetrvává. Tyto organizace pořádají každoročně řadu akcí nejen pro své členy, ale i pro veřejnost, čímž vytvářejí nabídku společenského a sportovního vyžití ve městě.

Každoročně je vypisován dotační program na podporu spolkového života. Žadatelé ho mohou využít na podporu jednorázových akcí či ve prospěch své celoroční činnosti.

Velká řada subjektů má sportovní charakter, sdružují se v nich děti, mládež i dospělí. Členové se účastní soutěží na všech úrovních a pravidelně si z nich přivážejí medaile a ocenění. Patří k nim např.:

- TJ Jiskra Nový Bor
- TJ Družba Bukovany
- FC Nový Bor
- OK Jiskra Nový Bor
- TJ Bohemie Nový Bor
- TJ Stadion Nový Bor
- Sportovní klub Nový Bor
- Shotokan sport Centrum
- Novoborský šachový klub
- Mezinárodní chodec
- Metalpower powerlifting
- Dětský taneční klub Boráček
- Taneční soubor Black Shadow
- Novoborské mažoretky
- SKI Polevsko (sídlo mimo obec, ale spolupracující subjekt)
- Polevsko SKI (sídlo mimo obec, ale spolupracující subjekt)

Z kulturních spolků jsou to zejména Pěvecký sbor Camella (pracující při ZUŠ) a N.O.P.O.Ř. Novoborské obrozenecké prozatímní ochotnické divadlo, které má sídlo mimo obec, ale je spolupracujícím subjektem. Dalším takovým subjektem, jež má sídlo mimo Nový Bor, ale místně zde působí, je od roku 2019 nově vzniklý spolek Vedlejší kolej. Ten se rozhodl využít a přeměnit zanedbané prostory bývalého železničního skladu v multifunkční prostor pro realizaci kulturních aktivit, zejména pro amatérské umělce.

Ve městě také působí také řada základních organizací celorepublikových sdružení, mezi které patří např.:

- Sbor dobrovolných hasičů Nový Bor
- Svaz důchodců ČR
- Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR
- Český červený kříž
- Základní kynologická organizace Nový Bor
- Okresní myslivecký spolek Česká Lípa

Organizace zaměřené na služby v sociální oblasti a ve vzdělávání jsou popsány v odpovídajících kapitolách.

Na území města působí náboženské obce

- Církev římsko-katolická
- Církev evangelická
- Církev československá husitská

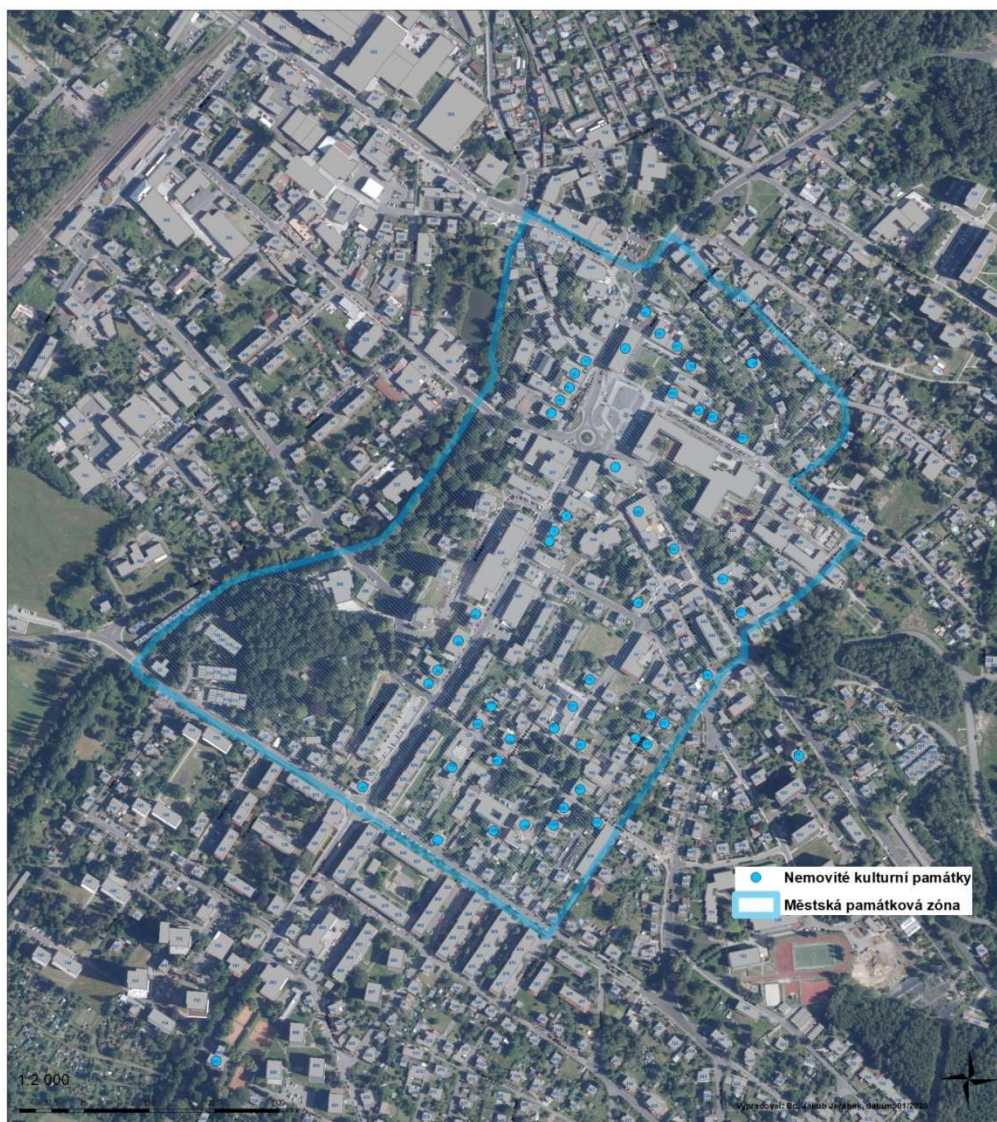
Dílčí závěry:

Spolková základna města je velmi pestrá. Každý si může dle svých zájmů a potřeb vybrat ze široké škály zaměření spolků. Některé pořádají akce pouze pro své členy, některé i pro širokou veřejnost, není tedy bezpodmínečně nutné, aby byl člověk členem spolku, aby se mohl zapojovat do akcí a činností spolkem pořádaných. Pro rozvoj a rozkvět každé obce a města jsou spolky důležité, posilují občanskou soudržnost s městem a podporují zapojení občanů města do různých aktivit.

Památková péče

Od roku 1992 je v Novém Boru vyhlášena památková zóna rejst. č. ÚSKP 2162 – Nový Bor.

Obrázek 10 - Městská památková zóna Nový Bor a vyznačení nemovitých kulturních památek

Zdroj: ÚAP Nový Bor, vlastní zpracování

Historické jádro Nového Boru bylo na základě vyhlášky Ministerstva kultury ČR č. 476/1992 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny ze dne 10.9.1992 prohlášeno památkovou zónou a na základě usnesení vlády ČR č. 209 o schválení Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón se k tomuto programu připojuje již od roku 1995. V souladu s uvedenými usneseními zpracovává město Nový Bor svůj Program regenerace městské památkové zóny Nový Bor a to vždy na dobu pěti let. Současná aktualizace programu je platná pro roky 2020 -2025.

Ochrana všech objektů prohlášených za kulturní památky je zajištěna zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Základním záměrem Programu regenerace je zachránit a kvalitně obnovit památkové hodnoty zóny jako urbanistického celku i jednotlivé památkově chráněné objekty včetně jejich využití odpovídající historickému a památkovému významu.

Strategický postup regenerace obsahuje činnosti směřující k dosažení cílů s využitím silných stránek a příležitostí a s oslabením vlivu slabých stránek a hrozeb a také s odhadem možných mimořádných událostí, které mohou podstatným způsobem regeneraci v plánovaném období ovlivnit.

Postup v podmínkách bez výkyvů:

- Naléhavé akce podle potřeb města, vlastníků, památkové péče
- Dokončení akcí v nejvýznamějších prostorech
- Průzkumy a projektová příprava obnovy
- Projekty v MPZ, které budou přispívat k rozvoji regionu
- Akce související s obnovou objektů na ostatním území města (mimo MPZ)
- Dokončení dopravních infrastruktur a úprav veřejného prostranství
- Podpora údržby objektů

K podpoře financování oprav objektů, které jsou kulturními památkami, lze využívat dotační programy města, kraje a státu.

Ministerstvo kultury ČR:

Program regenerace MPR a MPZ

Havarijní program

Program obnovy památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

Program záchrany architektonického dědictví

Liberecký kraj:

Dotační program Libereckého kraje

Od roku 2018 má město Nový Bor schválený dotační program na obnovu nepamátkových objektů, které se nacházejí v památkové zóně.

Významnou událostí roku 2020 byla pro město sbírka ocenění za soubor novostaveb na Palackého náměstí, kde své sídlo vybuodovala sklářská společnost Lasvit. Výrobce originálních svítidel, která zdobí prestižní budovy po celém světě, bodoval hned několikrát. V soutěži vyhlašované Českou komorou architektů byla oceněna jak realizace, tak architektonické řešení. Mezinárodní porota ocenila stavbu udělením hlavní České ceny za architekturu, za rekonstrukci a dostavbu sídla firmy získali cenu Jiří Opočenský a Štěpán Valouch z ateliéru ov architekti. V soutěži o nejlepší stavbu Libereckého kraje získal Lasvit hlavní Cenu Karla Hubáčka, první místo však získal i v kategoriích Novostavba a Inovace a zabodoval i u veřejnosti. Zrekonstruované původní roubenky a k nim připojený skleněný dům jsou povedeným souborem staveb, který přispěl městu k zisku titulu Historické město roku 2019 v Libereckém kraji.

Životní prostředí

Ovzduší

Dle Programu zlepšení kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05 z roku 2016, spadá ORP Nový Bor mezi území v Libereckém kraji, v nichž dochází k překročení limitu znečišťujících látek v ovzduší stanoveného v bodech 1 - 3 v příloze č. 1 zákona o ochraně ovzduší. Program byl zpracován v květnu 2016 na 4 roky.

V současné době probíhá jeho aktualizace na období dalších 4 let. Jedná se o strategický dokument pro Liberecký, Pardubický a Královéhradecký kraj, který vydává Ministerstvo životního prostředí za účelem přijetí opatření vedoucích k plnění imisních limitů stanovených zákonem o ochraně ovzduší.

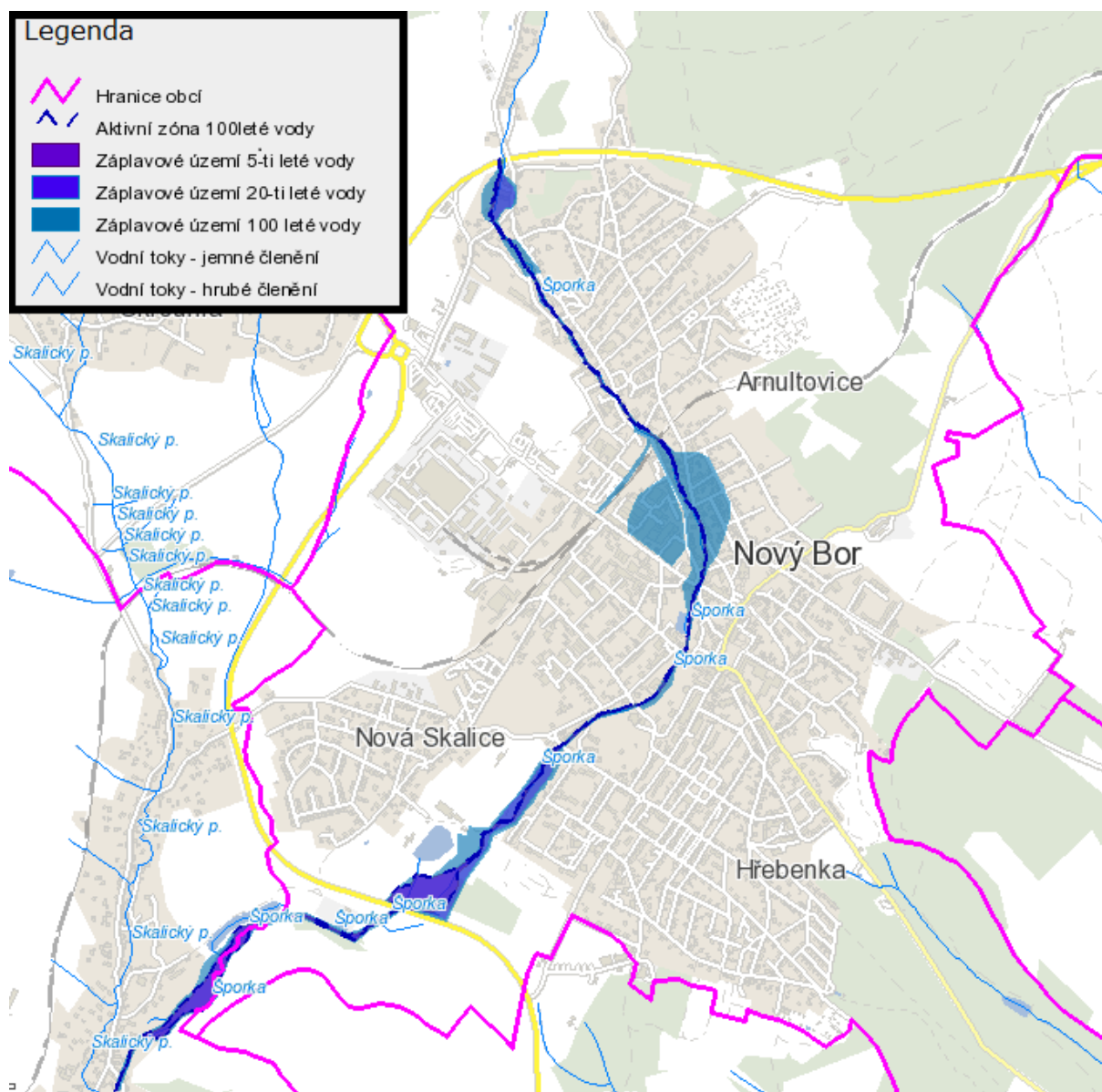
Cílem stanovených opatření je zajistit a kontrolovat dodržování imisních limitů, např. znečištění ovzduší benzo(a)pyrenem. Obce a kraje budou věnovat pozornost prevenci a osvětové činnosti (např. informovanost veřejnosti o nabízených dotačních titulech, o významu správné údržby a obsluhy spalovacích zdrojů, o volbě kvalitního spalovaného paliva,...) a důsledným kontrolám.

Voda

Městem protéká vodní tok Šporka, který náleží do povodí řeky Ploučnice. V územní části Bukovany a Pihel protéká Dobranovský potok. Tyto menší vodní toky se vylévají zejména při extrémních srážkách a rychlém tání sněhu. Dle povodňového plánu města představuje hlavní nebezpečí tok Šporky v centru Nového Boru a tok Dobranovského potoka v Bukovanech.

Ve správním obvodu obce nejsou na většině jmenovaných toků stanovena záplavová území. Záplavové území bylo stanoveno pouze na vodním toku Šporka (Obrázek 11 - Vymezení záplavových území na vodním toku Šporka).

Obrázek 11 - Vymezení záplavových území na vodním toku Šporka

Zdroj: Povodňový portál města Nový Bor dostupný na <http://mu-novy-bor.aron5.tmapserver.cz/tms/dpp/index.php?>, cit 2.12. 2013.

Pro město i ORP je zpracován povodňový plán. Ten pro město je od roku 2013 v digitální podobě dostupný na internetových stránkách města, kde je volně přístupný veřejnosti. Hladinová čidla pro snímání aktuálních údajů jsou umístěna na Šporce (2 čidla) a jedno na Dobranovském potoce v Bukovanech.

V posledních letech nedocházelo k povodni menšího¹. V roce 2010 se škody při povodni vyšplhaly 14,02 mil Kč (komunikace 8,82 mil. Kč, mosty 5,2 mil. Kč), v pozdějších letech nebyly po povodních hlášeny významnější škody.

V územním obvodu obce byla realizována účelová protipovodňová opatření, např. odstranění postupné opravy koryta vodního toku Šporky v intravilánu města. Během posledních let jsou postupně opravovány lávky přes tento vodní tok. V roce 2017 byla také provedena správcem toku Lesy ČR, s. p. rozsáhlá úprava koryta Dobranovského potoka v Bukovanech za účelem snížení rizika povodní.

Ve městě se vyskytuje kanalizační síť v délce cca 56 km. Město disponuje dvěma čistírnami odpadních vod (ČOV) a jednou čerpací stanicí odpadních vod. Na ČOV v Novém Boru jsou přiváděny odpadní vody z jednotné kanalizace a dále na čistírnu přitékají splaškové vody z kanalizačních sítí obce Okrouhlá a Polevsko. Na ČOV v Novém Boru je možné likvidovat odpadní vody ze septiků a žump, které jsou přivezeny oprávněnou osobou. Kaly z ČOV Nový Bor jsou odváženy ke kompostování, popř. i k odvodnění a kompostování na ČOV v České Lípě. Na kanalizaci a ČOV Nový Bor je napojeno 98% obyvatel města (městské části Nový Bor a Arnultovice). Městské části Bukovany a částečně Pihel nejsou odkanalizovány.

V roce 2018 bylo dokončeno odkanalizování obcí Sloup v Čechách, Radvanec a městské části Janov vybudováním gravitační splaškové kanalizace, jejímž majitelem je Svazek obcí kanalizace Sloup a provozovatelem SČVK.

Délka kanalizace Radvanec a Sloup je cca 11 km, délka v Janově je cca 4 km. I přes maximální snahu zadavatele projektové dokumentace se nepodařilo 100%ní napojení odlehlejších částí obcí.

Kvalita vody z lokálních zdrojů je v pořádku.

Odpady, ekologické zátěže

Nakládání s odpady zajišťuje v současné době firma COMPAG CZ, s.r.o.. Ve městě se nachází jeden sběrný dvůr. Město má učenou lokalitu pro vybudování nového moderního sběrového dvora, hledá se vhodný dotační titul k uskutečnění záměru. I přesto trápí město vznik nových černých skládek, které jsou průběžně likvidovány.

Na území města se vyskytuje několik lokalit se starými ekologickými zátěžemi. V připravovaném územním plánu jsou zmiňovány čtyři lokality²:

- 1) Areál autoopravny/STK u silnice II/268
- 2) SEZ v bývalém areálu bývalých Závodů průmyslové automatizace s.p (ZPA). při ul. B. Egermanna (jediná oficiálně evidovaná v SEKM)
- 3) lokalita průmyslového areálu při ul. U Trati
- 4) lokalita při ul. Zahradní

Při plánování dalšího rozvoje města je vhodné zátěž v lokalitě č. 1, 3 a 4 prověřit. V lokalitě č. 2, tj. v areálu bývalých ZPA, cyklistickém oválu a v bývalé sklárně Zahn byl v letech 2012 – 2014 proveden monitoring a zpracována „Analýza rizik kontaminace zdrojů pitné vody chlorovanými uhlovodíky a dalšími látkami“, která byla ukončena v dubnu 2014. Výstupy uvedené analýzy prokázaly kontaminaci uvedených území různými závadnými látkami v různém rozsahu. Závěrečná zpráva dokumentuje průzkumné práce, rozsah kontaminace a v neposlední řadě navrhuje nápravná opatření v každé z těchto lokalit.

¹ Povodňový plán města Nový Bor

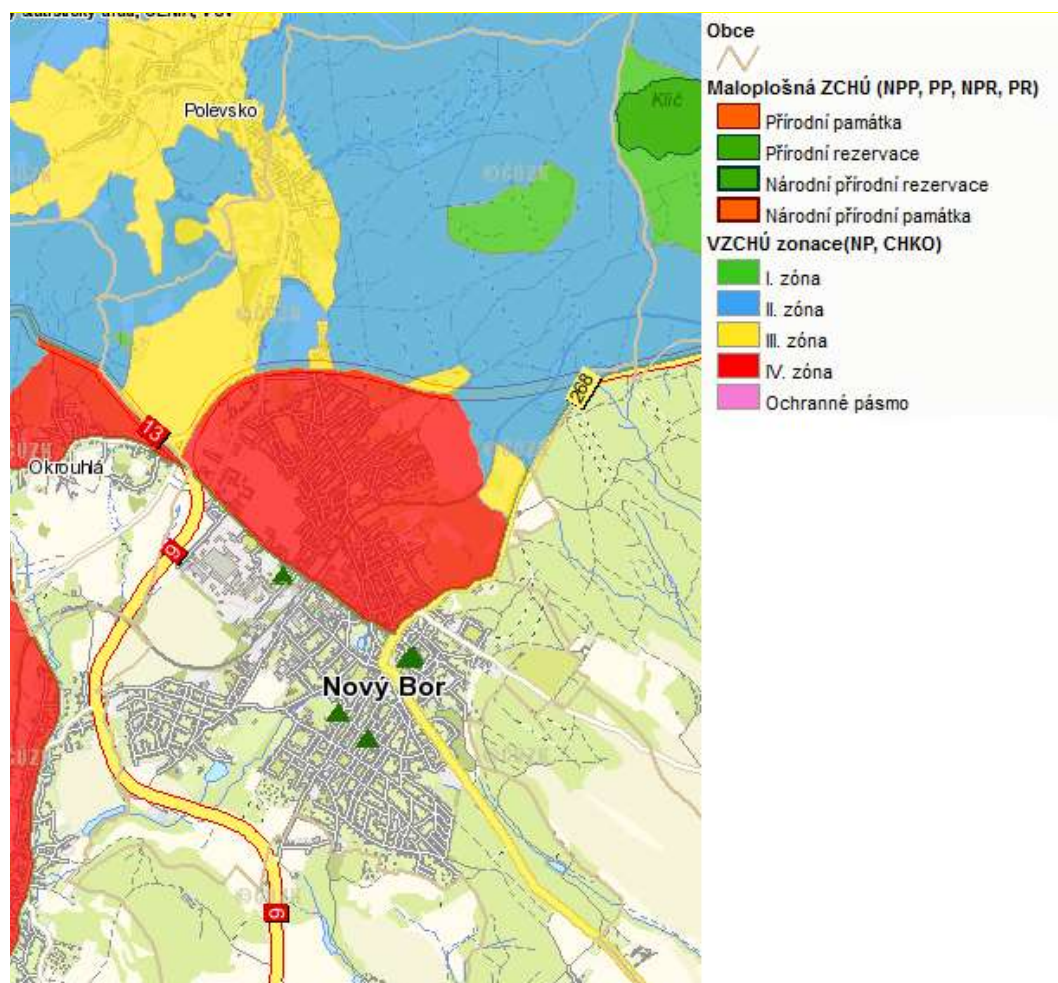
² dle podkladů poskytnutých odborem životního prostředí MěÚ Nový Bor (Územní plán Nový Bor)

Lokalita areálu bývalých ZPA se nachází nejen ve středu města, ale i v ochranném pásmu vodního zdroje II. stupně, na území CHOPAV Severočeská křída a v záplavovém území toku Šporka. Při neřešení tohoto problému by mohlo dojít k ohrožení zdrojů pitné vody ve městě.

V areálu ZPA působí v současnosti desítky firem a v rámci dotace zde probíhá monitoring ekologické zátěže.

Příroda

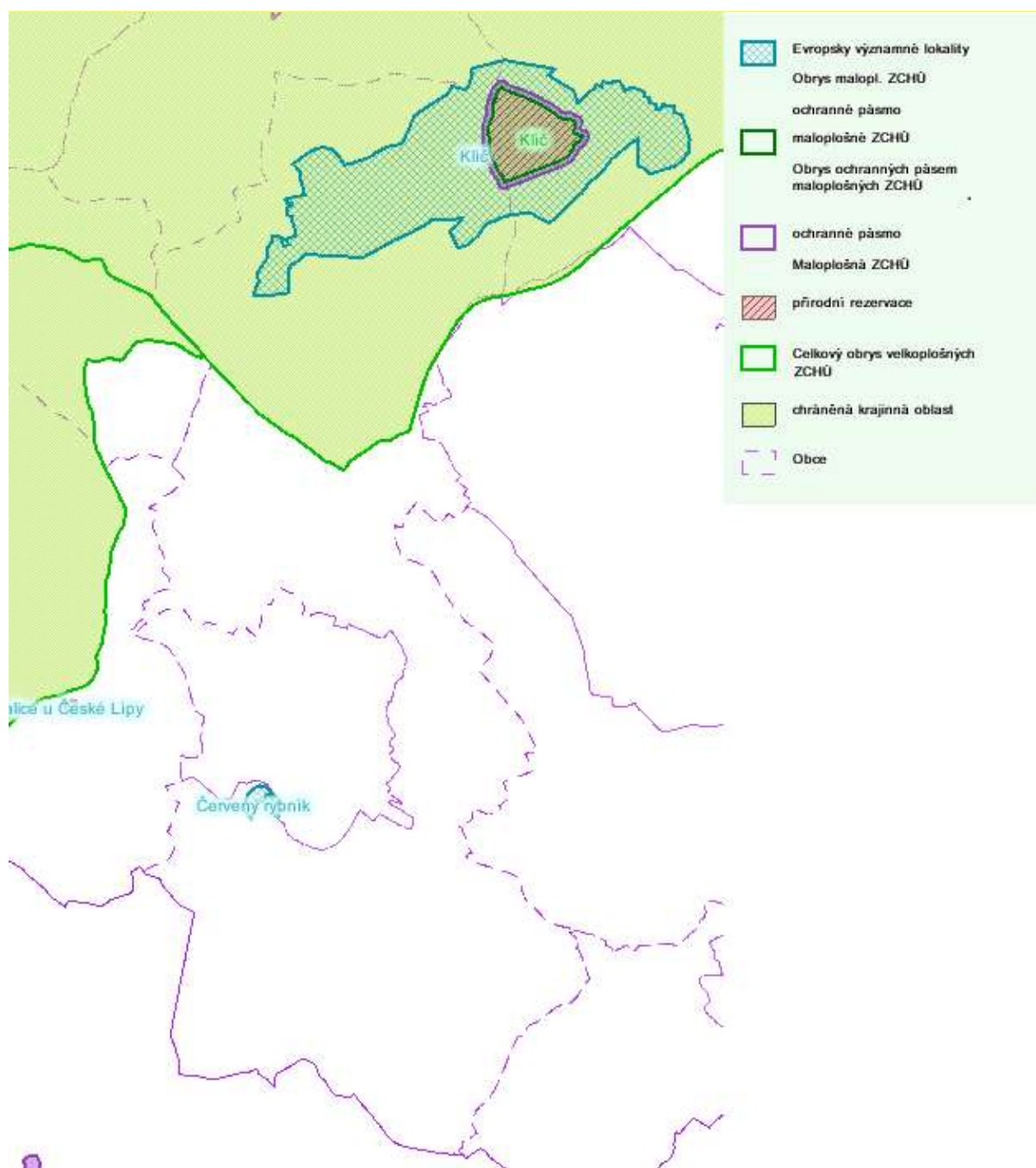
Obrázek 12 - Zonace CHKO Lužické hory na území města Nový Bor

Zdroj: Mapová úloha ochrana krajiny a přírody dostupná na <http://maps.kraj-lbc.cz/mapserv/php/mapserv3.php?project=zchu&layers=zabaged%20zchu%20popiskyobci> cit 3. 12. 2013

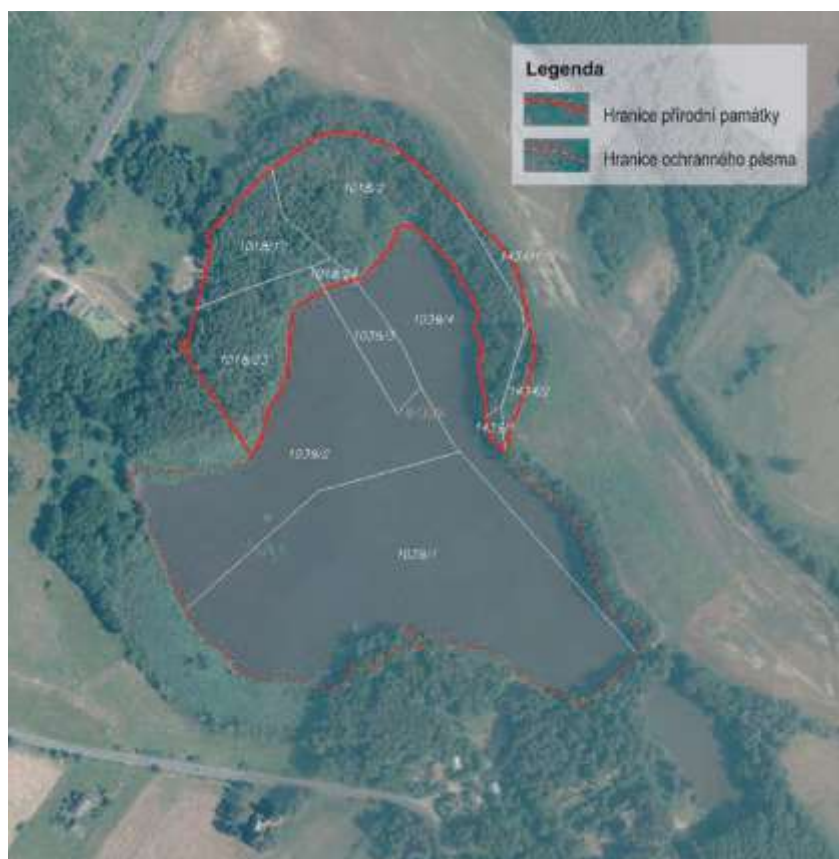
Severní část intravilánu města zasahuje do CHKO Lužické hory. Část území městské části Arnultovice se nachází ve 4. zóně této CHKO. Na severní hranici katastrálního území města se nachází maloplošně chráněné území – přírodní rezervace Klíč. Tato lokalita je součástí evropsky významných lokalit NATURA 2000. Do soustavy chráněných území evropského významu NATURA 2000 patří také část území Červeného rybníka, v k. ú. Pihel, která již byla vyhlášena přírodní památkou na konci r. 2013.

Obrázek 13 - Vymezení evropsky významných lokalit na území města Nový Bor

Zdroj: Ústřední seznam ochrany přírody dostupný na <http://drusop.nature.cz/index.php>, cit 3.1.2 2013

Obrázek 14 - Vymezení přírodní památky Červený rybník a jejího ochranného pásma

Zdroj: Věstník právních předpisů Libereckého kraje 2013. Dostupné z <http://ftp.aspi.cz/aspi/kraje/2013/k105-13.pdf>, cit 9. 4. 2014

Při plánovaných rozvojových aktivitách města je zapotřebí brát ohled také na další krajinné zajímavosti, jimiž jsou památné stromy a významné krajinné prvky. Památné stromy se na území města Nový Bor nacházejí 4 (viz tabulka 11) a významných krajinných prvků je 13 v celkové ploše 16,8 ha.

Tabulka 28 - Seznam památných stromů na území města Nový Bor

<u>Kód ▼</u>	<u>Název</u>	<u>Typ objektu</u>
102166	Lípa v Horových sadech v Novém Boru	Jednotlivý strom
102204	Skupina stromů a keřů v Novém Boru	Skupina stromů
105359	Dub Palackého v Novém Boru	Jednotlivý strom
105689	Platan zdraví	Jednotlivý strom

Zdroj: Portál AOPK dostupné z <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjektv/pstromv/index.php?frame> cit 3.12. 2013

V Novém Boru se nevyskytují žádná chráněná ložisková území ani ložiska nerostných surovin.

Lesy

Lesní pozemky zaujímají významnou část území Města Nový Bor i správního území ORP Nový Bor.

Z hlediska lesního zákona se lesy člení podle převažujících funkcí do 3 kategorií, a to na lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské. V řešeném území jsou zastoupeny lesy všech tří kategorií, v největší míře lesy hospodářské (cca 509 ha), na území CHKO Lužické hory lesy zvláštního určení (cca 28,4 ha) a dále lokálně lesy ochranné (cca 13,5 ha). Většina lesů je ve vlastnictví Lesů ČR s.p., pouze některé lesní porosty v přímé vazbě na zástavbu Nového Boru a zčásti také v k.ú. Bukovany u Nového Boru jsou v obecním vlastnictví, místně jsou lesy ve vlastnictví fyzických osob (zdroj: ÚHÚL).

Vlivem změny klimatu, která se na našem území projevila nárůstem četnosti výskytu extrémních projevů počasí, zejména přívalových dešťů a vichřic, extrémním suchem a letními vedry, a též z části vlivem nevhodné druhové skladby lesů založených v minulosti pro pasečné hospodaření s vysokým podílem smrku došlo ke kůrovcové kalamitě, která je svým rozsahem rovna přírodní katastrofě, a která postihuje v současné době cca 1/3 všech lesů v ČR. Méně známou skutečností je, že v důsledku klimatického stresu nejsou různými škůdci fatálně ohroženy výhradně smrky, ale i další druhy lesních dřevin.

Na území ORP Nový Bor dosáhlo napadení lesů kůrovcem kalamitních rozměrů v roce 2019 a o rok později byla všechna katastrální území v působnosti ORP Nový Bor zařazena mezi kalamitně nejpostiženější.

Vzniklá situace přináší vlastníkům lesů nutnost vynaložení zvýšeného úsilí a nákladů při provádění povinných opatření pro ochranu lesa a na včasné znovuzalesnění vzniklých holin druhově vhodnými dřevinami.

Těžba nahodilá musí být dle lesního zákona upřednostněna před tzv. těžbou úmyslnou. Dochází k celkovému nárůstu objemu těžeb. V roce 2019 a 2020 šlo téměř výhradně o těžby nahodilé, tj. těžby pro odstranění větrných kalamit a zpracování kůrovcového dřeva. Vysoký podíl těžebního smrkového dřeva sráží jeho cenu na trhu pod výrobní náklady. V důsledku rozsahu kůrovcové kalamity se vlastníci lesů potýkají i s nedostatkem těžebních kapacit.

Hospodaření v lesích se řídí lesní hospodářskou osnovou - LHO (pro vlastníky lesa s velikostí do 50 ha) nebo lesním hospodářským plánem - LHP (pro vlastníky lesa s velikostí nad 50 ha). Oba dokumenty se zpracovávají zpravidla na období 10ti let.

Pro Město Nový Bor byl zpracován LHP s platností 2014 – 2023. V souvislosti se zvýšenou nahodilou těžbou je třeba věnovat větší pozornost zejména nepřekročení závazného ukazatele maximální celkové výše těžeb.

Pro vlastníky lesa s velikostí do 50 ha byla OŽP MěÚ Nový Bor – orgánem státní správy lesa zpracována v r. 2012 LHO pro správní území ORP Nový Bor s platností 2014 – 2023 - jako závazný dokument pro vlastníky lesa a jako pomůcka pro jejich hospodaření. Příprava další novelizace se připravuje na rok 2022.

Zemědělský půdní fond (ZPF)

Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované, mezi něž patří orná půda, chmelnice, vinice, ovocné sady, zahrady a trvalé travní porosty, a pozemky dočasně neobdělávané. Dále do zemědělského půdního fondu patří rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže a nezemědělská půda potřebná k zajišťování zemědělské výroby (např. polní cesty, pozemky se zařízením pro zavlažování, závlahové vodní nádrže, apod.).

Z hlediska územního plánování a případných záborů zemědělské půdy má zásadní význam rozdělení půd do tříd ochrany ZPF, které vychází z kódu BPEJ a dáno legislativně (vyhl. č. 48/2011 Sb., o stanovení tříd ochrany):

V řešeném území jsou vysoce bonitní půdy I. tř. ochrany ZPF zastoupeny na výměře cca 41,135 ha, zastoupení půd II. tř. ochrany je cca 117,660 ha, na zbytku zemědělských ploch z celkových 950 ha jsou zastoupeny méně bonitní půdy III. – V. tř. ochrany ZPF.

Z hlediska ohroženosti půd vodní erozí spadají půdy v obci Nový Bor, Janov u Nového Boru, Bukovany u Nového Boru a Pihel do kategorie 4 - půdy ohrožené, v k.ú. Arnultovice u Nového Boru dokonce do kategorie 5 – půdy silně ohrožené vodní erozí.

Investice do půd za účelem zlepšení půdní úrodnosti jsou v řešeném území evidovány, meliorace byly provedeny v letech 1960 – 1985.

Příležitostí pro rozvoj města by mohlo být využití lokalit typu brownfields.

Dílčí závěry:

Životní prostředí ve městě i okolí je v dobrém stavu.

Je třeba respektovat vymezené záplavové území zejména v centru města. Vhodné by bylo realizovat doporučená protipovodňová opatření.

Kanalizací jsou vybaveny téměř všechny části města, výjimkou je odkanalizování městských částí Bukovany a částečně Pihel.

Příležitostí pro rozvoj města by mohlo být využití lokalit typu brownfields.

Cca ¼ města spadá do 4. ochranné zóny CHKO Lužické hory. Toto je zapotřebí respektovat při plánování rozvojových aktivit na území města. Kromě výše zmiňovaných vymezených chráněných území je nutné stále zajišťovat dozor nad životním prostředím v obci.

Další prioritou by také mělo být řešení starých ekologických zátěží.

Součástí grantové politiky města je i poskytování grantů v oblasti životního prostředí. Každoročně jsou vypisovány granty v hodnotě cca 60 tis. Kč.

Správa obce

1. Postavení a působnost města a městského úřadu upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“). Město plní své úkoly prostřednictvím svých orgánů, kterými jsou zastupitelstvo města, rada města, starosta a městský úřad.
2. Město podle ustanovení § 35a zákona o obcích pro výkon samostatné působnosti zakládá a zřizuje organizační složky města a právnické osoby, pokud zákon nestanoví jinak.

Organizační složka hospodaří jménem města Nový Bor a není samostatnou účetní jednotkou.

Tabulka 29 – Organizační složky města Nový Bor

Organizační složky města Nový Bor	Sídlo	Datum vzniku
Městská knihovna	B. Egermanna 76, Nový Bor	01.07.2001

Sklářské muzeum	nám. Míru 105, Nový Bor	01.10.2001
Městská policie	nám. Míru 1, Nový Bor	27.06.2001
Turistické informační centrum	Tř. T. G. Masaryka 46, Nový Bor	01.01.2005
Jednotka sboru dobrovolných hasičů	Gen. Svobody 812, Arnultovice, Nový Bor	14.01.1999

Zdroj: vlastní zpracování

Právnícké osoby mají právní subjektivitu danou zvláštními právními předpisy

Tabulka 30 - Obchodní společnosti se 100% majetkovým podílem města Nový Bor

Obchodní společnosti se 100% majetkovým podílem města Nový Bor	Sídlo/IČ	Datum vzniku
Novoborská bytová společnost, s.r.o. (NOBYS s.r.o.) Předmět podnikání: výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence	Purkyňova 227, Nový Bor IČ: 250 03 046	30.04.1996
TEPLO NOVÝ BOR, spol. s r.o. Předmět podnikání: výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie (dle ust. § 4 zák. č. 158/2000 Sb. – energetický zákon), výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW	Wolkerova 588, Nový Bor IČ: 250 01 159	29.03.1996
Kultura Nový Bor, s.r.o. Předmět podnikání: výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin, hostinská činnost	Revoluční 480, Arnultovice Nový Bor IČ: 272 83 534	15.12.2005

Zdroj: vlastní zpracování

- Město vykonává podle zákona o obcích a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zřizovatelskou funkci vůči příspěvkovým organizacím města

Tabulka 31 - Příspěvkové organizace města Nový Bor

Příspěvkové organizace města Nový Bor	Sídlo/IČ	Den vzniku
Základní škola Nový Bor, náměstí Míru 128, okres Česká Lípa, příspěvková organizace	nám. Míru 128, Nový Bor IČ: 68430132	01.09.1998

Základní škola U lesa Nový Bor, Boženy Němcové 539, okres Česká Lípa, příspěvková organizace	Boženy Němcové 539, Nový Bor IČ: 46750461	01.01.1993
Dům dětí a mládeže „Smetanka“ Nový Bor, okres Česká lípa, příspěvková organizace	Smetanova 387, Nový Bor IČ: 46750401	01.01.1993
Mateřská škola „Klíček“ Nový Bor, Svojsíkova 754, okres Česká Lípa, příspěvková organizace	Svojsíkova 754, Nový Bor IČ: 72744049	01.01.2003
Základní škola Nový Bor, Generála Svobody Generála Svobody 114, okres Česká Lípa, příspěvková organizace	Gen. Svobody 114, Nový Bor IČ: 72743964	01.01.2003
Základní škola praktická Nový Bor, náměstí Míru 104, okres Česká Lípa, příspěvková organizace	nám. Míru 104, Nový Bor IČ: 70975191	01.01.2003
Základní umělecká škola Nový Bor, Křižíkova 301, okres Česká Lípa, příspěvková organizace	Křižíkova 301, Nový Bor IČ: 70975205	01.01.2003
Sociální služby města Nový Bor, Příspěvková organizace	B. Egermanna 950, Nový Bor IČ: 75143861	01.07.2008

Zdroj: vlastní zpracování

4. Městský úřad (dále jen „úřad“) tvoří starosta, tajemník a zaměstnanci města zařazení do městského úřadu. Úřad plní úkoly v oblasti samostatné i přenesené působnosti (státní správu). Úřad vykonává státní správu pro určený správní obvod.

Správní obvod města Nový Bor s rozšířenou působností (tzv. trojkový úřad) je vymezen územím obcí: Cvikov, Chotovice, Kamenický Šenov, Krompach, Kunratice u Cvikova, Mařenice, Nový Bor, Okrouhlá, Polevsko, Prysk, Radvanec, Skalice u České Lípy, Sloup v Čechách, Slunečná, Svojkov, Svor - jedná se o výkon státní správy např. na úsecích všeobecné vnitřní správy, životního prostředí, živnostenského podnikání, evidence zemědělského podnikatele, památkové péče, dopravy, sociálních věcí a zdravotnictví, školství, kultury, některých přestupků, atd. Na některých úsecích státní správy není stanovena působnost jen v rámci trojkového úřadu, ale agendu si na daném úseku mohou vyříditi všichni občané ČR bez místní příslušnosti (občanské a řidičské průkazy, cestovní doklady, registr vozidel, agendu živnostenského úřadu, atd.), příp. cizinci (vydání řidičského průkazu, agenda živnostenského úřadu).

Správní obvod města Nový Bor s pověřeným obecním úřadem (tzv. dvojkový úřad) je vymezen územím obcí: Chotovice, Kamenický Šenov, Nový Bor, Okrouhlá, Polevsko, Prysk, Radvanec, Skalice u České Lípy, Sloup v Čechách, Slunečná, Svojkov – jedná se o výkon státní správy např. na úseku voleb (volby do Parlamentu EU, prezidenta, Parlamentu ČR, krajského zastupitelstva), atd.

Správní obvod města Nový Bor s obecním úřadem (tzv. jedničkový úřad) je vymezen územím obcí: Nový Bor – jedná se o výkon státní správy např. na úseku evidence obyvatel, přestupků proti

veřejnému pořádku (a na základě veřejnoprávních smluv i pro obce Polevsko, Svojkov, Slunečná, Sloup v Čechách a Skalice u České Lípy), evidence zemědělského podnikatele.

Správní obvod města Nový Bor s matričním úřadem je vymezen územím obcí: Chotovice, Nový Bor, Okrouhlá, Polevsko, Radvanec, Skalice u České Lípy, Sloup v Čechách, Slunečná, Svojkov. Bez místní příslušnosti lze na matričním úřadě vyřídit např. agendu prohlášení otcovství pro občany celé ČR, svateb pro občany ČR i cizince, atd.

Správní obvod města Nový Bor se stavebním úřadem je vymezen:

- a) na úseku územního rozhodování a stavebního řádu katastrálním územím: Arnultovice u Nového Boru, Bukovany u Nového Boru, Janov u Nového Boru, Nový Bor, Pihel, Chotovice u Nového Boru, Okrouhlá u Nového Boru, Polevsko, Radvanec, Skalice u České Lípy, Svojkov, Sloup v Čechách, Slunečná u České Lípy,
- b) na úseku územního plánování a památkové péče územím obcí: Cvikov, Chotovice, Kamenický Šenov, Krompach, Kunratice u Cvikova, Mařenice, Nový Bor, Okrouhlá, Polevsko, Prusk, Radvanec, Skalice u České Lípy, Sloup v Čechách, Slunečná, Svojkov, Svor.

Městský úřad spolupracuje při plnění svých úkolů s ostatními územními správními úřady, orgány kraje a orgány obcí ve svém správním obvodu. Koordinuje postup ostatních územních správních úřadů a orgánů obcí při plnění společných úkolů stanovených zvláštními zákony.

Ekonomický rozvoj města

Město má schválen realistický rozpočtový výhled na roky 2021-2025. V něm počítá s vyrovnaným hospodařením bez čerpání dalších úvěrů. Jako možnou doplňkovou alternativou pro vyrovnaní rozpočtu se jeví zapojování příjmů plynoucích z vedlejší hospodářské činnosti. Pro zajištění efektivního vynakládání finančních prostředků na provoz města a jím zřízených příspěvkových organizací dochází pravidelně k prověřování provozních výdajů města s cílem nalézt finanční úspory v daných oblastech. Dochází k úpravám postupů přípravy projektů z hlediska prověřování udržitelnosti chystaných investic, zejména pak z hlediska provozních výdajů potřebných po realizaci investičních záměrů a z hlediska návratnosti vynaložených finančních prostředků.

Územní celky nemají prvotně za úkol podnikat, ale očekává se, že budou vytvářet vhodné podmínky pro podnikání. Prostředky pro vytváření vhodných podmínek pro podnikání jsou velmi omezené, a tedy i nedostatečné. Je možné například snížit místní daně a poplatky, ale to není v dnešní době pro potenciální investory dostatečně přitažlivé a daňově zajímavé. Proto se město v budoucnu bude více zaměřovat na zvýšení tzv. měkké podpory rozvoje podnikání na jeho území.

Cílem bude zlepšit podmínky pro rozvoj malých a středních podniků a podmínky pro zaměstnanost, například vhodným vytipováním a vytvořením nabídky volných ploch a objektů určených pro rozvoj podnikání a služeb, dále pak prohloubením spolupráce mezi městem a podnikateli prostřednictvím metodické podpory a společné propagace. Bude usilovat o udržení kvalifikovaných pracovních sil, zejména mladých lidí, jejichž příchod a setrvání jsou nezbytné pro další ekonomický rozvoj města.

Město bude hledat možnosti pro využití dlouhodobě nevyužívaných ploch a objektů města jako jeho skrytých rezerv a usilovat o zajištění podmínek revitalizace a následného využití. A následně připravovat rozvojové investiční a neinvestiční projekty, které přispějí k zatraktivnění města pro potenciální investory, ale i drobné podnikatele a živnostníky.

Bezpečnost

O bezpečnost obyvatel ve městě se primárně stará městská policie, která čítá celkem 13 strážníků, 1 velitele, 1 asistenta prevence kriminality. Jedno místo strážníka není obsazeno.

V minulých letech – konkrétně v období 2018–2019, došlo k částečné rekonstrukci a digitalizaci městského kamerového systému. Bohužel kvůli pandemii v roce 2020 nebyla tato rekonstrukce dokončena. Modernizaci kamerového systému bychom nutně potřebovali dokončit v roce 2021.

Kamerové záznamy využívá PČR – oddělení dopravních nehod, kriminální služba PČR a městská policie jako důkazní materiál při projednávání přestupků.

Dalším hlavním cílem pro období 2021–2023 je omezování a snižování kriminality. Jedná se o prevenci kriminality, která se zabývá příčinami trestné činnosti i dalších sociálně patologických jevů. Je nutné činit preventivní opatření ke snížení přestupkové a trestné činnosti, a to jak pochůzkovou činností, tak prostřednictvím besed a přednášek. Tato činnost je postavena na spolupráci města, městské policie, Policie ČR s dalších subjektů.

Dílčí závěry:

Ani Novému Boru, stejně jaké kterémukoliv podobně velkému městu, se nevyhýbá drobná kriminalita, i když v posledních letech nám index kriminality klesá. Přetrvávají problémy s uživateli drog a jiných omamných látek, čemuž se město snaží předcházet pomocí preventivních programů cílených především na mládež (besedy na školách společně s PČR). O bezpečnost ve městě se starají strážníci městské policie.

Vnější vztahy a vazby obce

Nový Bor je členem následujících organizací:

- Svazek obcí Novoborsko

Význam členství pro město	Vzájemná spolupráce a koordinace činností v oblasti rozvoje v regionu
Praktické efekty za období 2021- 2023	Participace na dotačních projektech realizovaných svazkem a investiční a neinvestiční akce realizované svazkem na území Nového Boru (sociální služby, centrum společných služeb, údržba turistických a lyžařských tras, atd.)

- vznikl v roce 1998 a jeho členy je 16 obcí
- předmětem činnosti je koordinace postupu při realizaci společných záměrů, ochrana a prosazování společných zájmů a vytváření předpokladů pro vyvážený rozvoj zájmového území svazku, při aktivním využívání evropských, přeshraničních, národních a krajských rozvojových projektů

- Svazek obcí „SVAZEK OBCÍ KANALIZACE SLOUP“

Význam členství pro město	Svazek vznikl jako účelový ve snaze o získání finančních prostředků na realizaci kanalizace v místní části Nového Boru
Praktické efekty za období 2021-2023	Vodohospodářské dílo bylo vybudováno a kolaudace proběhla v roce 2018. Bylo použito vícezdrojové financování- podíl města, dotací z Ministerstva zemědělství, Libereckého kraje

	a investičního příspěvku Severočeské vodárenské společnosti, a.s.
--	---

- svazek obcí vznikl za účelem vybudování kanalizace v obcích Radvanec, Sloup v Č. a Nový Bor – Janov

- DMO Lužické a Žitavské hory z.s.

Význam členství pro město	Spolupráce v oblasti cestovního ruchu, propagace Novoborska a Lužických jako turistické oblasti s bohatou sklářskou současností i historií
Praktické efekty za období 2021-2023	Propojení a sdružování soukromého, veřejného sektoru - rozvíjení cestovního ruchu a následný přínos do konkurenceschopnosti destinace

Do spolkového rejstříku zapsán v roce 2018

V současné době 45 členů -. 34 členských obcí, dále subjekty neziskového, podnikatelského sektoru.

- Partner na saské straně – Naturpark Zittauer Gebirge, Zittau

- Sdružení obcí Libereckého kraje – SOLK

Význam členství pro město	Zaujímat stanoviska k legislativním návrhům a dalším aktivitám týkajících se města, prostřednictvím poslanců a senátorů směrem k Parlamentu ČR
Praktické efekty za období 2021-2023	Navýšení RUD pro obce a města

- bylo založeno počátkem roku 1996 pod názvem „Severovýchodní regionální sdružení měst a obcí“, současný název používá od r. 2002
- jeho členy je 87 obcí
- mezi cíle sdružení patří např. napomáhání vzájemné informovanosti mezi obcemi, hájení společných zájmů a práv obcí a jejich zastupování v regionálních orgánech, podpora zahraniční spolupráce regionu, podpora vzdělávání představitelů samosprávy, apod.

- Svaz měst a obcí ČR

Význam členství pro město	Vzájemná výměna informací, podpora při řešení legislativních otázek, informování o legislativních změnách připravovaných Vládou ČR
Praktické efekty za období 2021-2023	Podpora při řešení legislativních otázek, informovanost o rozpočtovém určení daní

- sdružuje 2497 obce a měst v ČR, což je cca 40% z celkového počtu obcí ČR
- k hlavním cílům sdružení patří např. obhajoba společných zájmů a práv měst a obcí a vytváření příznivých podmínek k jejich rozvoji, vzdělávání zastupitelů i pracovníků

místních samospráv, podílení se na přípravě zákonů a dalších opatření, která mají dopad na místní samosprávu a posilování vlivu obcí v legislativní oblasti, apod.

- Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska

Význam členství pro město	Vzájemná výměna informací
Praktické efekty za období 2021-2023	Informovanost o inovativních přístupech jiných měst a obcí v rámci památkových zón

- vzniklo v listopadu roku 1990 a sdružuje města a obce, které mají na svém území zachovány významné kulturní hodnoty

- Sdružení pro rozvoj cestovního ruchu v Libereckém kraji
- Sdružení Cyklostezka Svaté Zdislavy
- Euroregion NISA

Město Nový Bor uzavřelo partnerství s následujícími městy:

- Leerdam (Nizozemí)

Partner od roku	1999
Význam partnerství (očekávání)	vzájemná výměna informací, podpora obchodních aktivit sklářských podnikatelů a pořádání kulturních akcí
Náklady partnerství (Kč / rok)	0,-
Praktické efekty za období 2014 - 2020	vzájemná výměna informací, podpora obchodních aktivit sklářských podnikatelů a pořádání kulturních akcí
Plánované akce 2020-2023	vzájemná výměna informací, podpora obchodních aktivit sklářských podnikatelů a pořádání kulturních akcí

- Zwiesel (SRN)

Partner od roku	smlouva o partnerství není uzavřena
Význam partnerství (očekávání)	výměna informací a pořádání kulturních akcí
Náklady partnerství (Kč / rok)	0,-
Praktické efekty za období 2014 - 2020	vzájemná výměna informací a pořádání kulturních akcí
Plánované akce 2020-2023	kulturní akce

- Frauenau (SRN)

Partner od roku	smlouva o partnerství není uzavřena
Význam partnerství (očekávání)	výměna informací a pořádání kulturních akcí
Náklady partnerství (Kč / rok)	0,-
Praktické efekty za období 2014 - 2020	vzájemná výměna informací a pořádání kulturních akcí

Plánované akce 2020-2023	kulturní akce
--------------------------	---------------

- Aniche (Francie)

Partner od roku	1992
Význam partnerství (očekávání)	výměna informací a pořádání kulturních akcí, výměnné pobyty dětí ze základních škol
Náklady partnerství (Kč / rok)	0,-
Praktické efekty za období 2014 - 2020	vzájemná výměna informací a pořádání kulturních akcí, výměnné pobyty dětí ze základních škol
Plánované akce 2020-2023	kulturní akce, výměnné pobyty dětí

- Hadamar (SRN)

Partner od roku	2012
Význam partnerství (očekávání)	vzájemná výměna informací a podpora obchodních aktivit sklářských podnikatelů
Náklady partnerství (Kč / rok)	0,-
Praktické efekty za období 2014 - 2020	vzájemná výměna informací a podpora obchodních aktivit sklářských podnikatelů
Plánované akce 2020-2023	vzájemná výměna informací a podpora obchodních aktivit novoborských podnikatelů

- Jelenia Góra (Polsko)

Partner od roku	
Význam partnerství (očekávání)	Spolupráce na úrovni sklářských muzeí
Náklady partnerství (Kč / rok)	0,-
Praktické efekty za období 2014 - 2020	Spolupráce na úrovni sklářských muzeí
Plánované akce 2020-2023	Spolupráce na úrovni sklářských muzeí

Dílčí závěry:

Město Nový Bor je členem několika sdružení a svazů a dále navázalo partnerské vztahy s několika městy nejen v ČR, ale i za hranicemi. Spolupráce s partnerskými městy je důležitá zejména pro všeobecné sdílení informací a aktivit v kulturní oblasti. Zde je vhodné vyzdvihnout význam partnerství s městem Hadamar, které kromě výše zmiňovaného má pozitivní dopad i na obchodní aktivity sklářských podnikatelů ve městě.

Členství v organizacích přináší městu výhody zejména při čerpání různých dotačních titulů. Za stěžejní lze považovat členství ve Svazku obcí Novoborsko a SOLK, které má i hmatatelné výsledky jako společný model financování sociálních služeb na Novoborsku, turistický rozvoj regionu, údržba turistických a lyžařských cest apod.

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Anketa mezi místními obyvateli

Obyvatelé Nového Boru dostali v anketě městského úřadu možnost vybrat ze sedmi investičních akcí ty, které pokládají za nejpotřebnější. Anketa probíhala od 1. 7. – 30. 8. 2019. Zvítězila stavba venkovního víceúčelového bazénu, následovala stavba krytého bazénu, revitalizace hlavní třídy T.G.M. a generální rekonstrukce městského kina. Kromě toho lidé poskytli celou řadu inspirativních tipů na další investice.

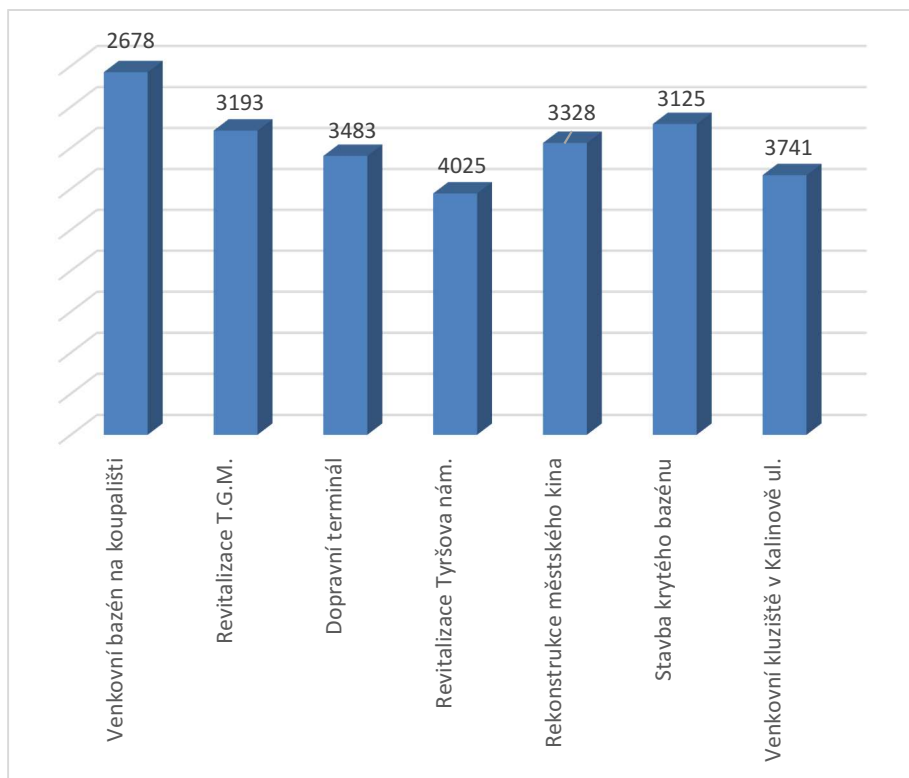
Do ankety, která probíhala přes letní prázdniny, se zapojilo 888 obyvatel. Z toho 728 z nich využilo možnost hlasování online, zbývající část vyplnila anketní lístky.

V anketě, jejímž smyslem bylo sladit přání obyvatel a investiční politiku města, si mohli lidé vybrat ze sedmi velkých investičních akcí - venkovní víceúčelový bazén, dopravní terminál, venkovní kluziště, revitalizaci hlavní třídy T.G.M. a Tyršova náměstí, krytý bazén a generální rekonstrukci městského kina. Hlasovat mohli udělením známky od 1 do 7, kdy jednička náležela projektu, který osobně považují za nejlepší, nejpotřebnější.

Na prvním místě se v předstihu umístila stavba venkovního bazénu (2678 bodů), na druhém místě pak krytý bazén (3125 bodů), bronzovou příčku obsadila revitalizace hlavní ulice T.G.M. (3193 bodů). Následovala generální rekonstrukce městského kina (3328 bodů), stavba dopravního terminálu (3483 bodů), stavba venkovního kluziště (3741 bodů) a revitalizace Tyršova náměstí (4025 bodů).

Účastníci ankety ve velké míře využili i možnost napsání vlastního investičního tipu. Mezi nimi se nejčastěji opakovala revitalizace bývalého cyklistického areálu na multifunkční park se sportovišti, dětským a workoutovým hřištěm a zázemím pro pořádání kulturních akcí. Lidé také požadovali rekonstrukce komunikací a navýšení počtu parkovacích míst, výstavbu nových bytů či více zeleně.

Graf 12– Výsledky ankety ve výsekovém grafu (hodnoceno známkami 1-5, 1-nejlepší, 5-nejhorší; nejlepší výsledek má akce s nejméně body)

Podrobné výsledky ankety jsou uvedeny v Příloze č. 1 Výsledky dotazníkového šetření.

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 PLÁN PŘÍPRAV A REALIZACÍ INVESTIČNÍCH AKCÍ

Na začátku každého roku je zpracováván odborem rozvoje města nebo odborem správy majetku přehled investičních akcí, jejich příprava a realizace. Ten je během roku vyhodnocován a průběžně doplňován. Tento plán slouží jako podklad pro další výhled plánovaných investičních akcí v následujících letech. Významnou měrou posloužila anketa mezi místními obyvateli, jejíž výsledky byly doplněny do těchto plánů.

Tabulka 32 – Plán investičních akcí roku 2021

Plánované investiční akce						
	NÁZEV AKCE	Příprava/realizace				
		v rozpočtu roku	předpokládaná hodnota	fáze přípravy	v rozpočtu roku	dotiční titul
1.	Rekonstrukce č. p. 106 - dokončení;	2021	4 700 000 Kč	dokončení stavby	2021	dotace CZ/PL
2.	Varovný informační systém	2021	10 000 000 Kč	PD pro stavební povolení + provedení stavby	2021	dotace OPŽP
3.	Rekonstrukce M 04 B. Egermanna	2021	6 000 000 Kč	PD pro stavební povolení + provedení stavby	2021	
4.	Rekonstrukce střešního pláště č.p.1	2021	5 300 000 Kč	PD pro stavební povolení + provedení stavby	2021	dotace - program regenerace městské památkové zóny

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 33 – Plán investičních akcí v roce 2021-2023 v přípravě i realizaci

Plánované investiční akce							
	NÁZEV AKCE	příprava			realizace		Pozn.
		v rozpočtu roku	předpokládaná hodnota	fáze přípravy	v rozpočtu roku	Předpoklad hodnoty realizace	
5.	Cyklostezka Lípa - Bor na kole	2021	1 102 310 Kč	PD pro stavební	2023	15 000 000 Kč	dotace SFDI

				povolení + provedení stavby			
6.	Cyklostezka Lípa - Bor na kole	2022- 2024	490 050 Kč	autorský dozor během realizace stavby	2024	15 000 000 Kč	dotace SFDI
7.	Venkovní bazén na koupališti	2020	96 800 Kč	studie	2022	25 000 000 Kč	
8.	Venkovní bazén na koupališti	2021	2 000 000 Kč	PD pro stavební povolení + provedení stavby	2023	20 000 000 Kč	
9.	Venkovní bazén na koupališti	2022- 2023	250 000 Kč	autorský dozor během realizace stavby			
10.	Revitalizace sídliště Husova - Jiráskova	-	-		2022	17 600 000 Kč	II. Etapa
11.	Revitalizace sídliště Husova - Jiráskova	-	-		2023	10 000 000 Kč	III. Etapa
12.	Revitalizace sídliště Husova - Jiráskova	-	-		2024	11 000 000 Kč	IV. Etapa
13.	Cyklostezka Radvanec - Nový Bor	2021	100 000 Kč	hodnocení biologick ých vlivů	2023	13 100 000 Kč	dotace SFDI
14.	Cyklostezka RH - cykloovál	2023	50 000 Kč	autorský dozor během realizace stavby	2023	3 500 000 Kč	dotace SFDI
15.	Rekonstrukce střechy č.p.1 - MěÚ, budova A	2020	194 000 Kč	PD pro ohlášení a provedení stavby	2021	10 000 000 Kč	dotace - program regenerace městské památkové zóny
16.	Rekonstrukce střechy č.p.1 - MěÚ, budova A	2021	50 000 Kč	autorský dozor během realizace stavby			
17.	Elektroinstalace +	2020	53 000 Kč	PD pro provedení	2021	3 200 000	

	okna ZŠ praktická			stavby (jen elektro - bez oken (OSM)		Kč	
18.	Elektroinstalace + okna ZŠ praktická	2021	50 000 Kč	autorský dozor během realizace stavby			
19.	Varovný informační systém	2020	218 284 Kč	PD pro provedení stavby	2021	10 000 000 Kč	dotace OPŽP
20.	Varovný informační systém	2021	100 000 Kč	autorský dozor během realizace stavby			
21.	Mosty, Lávky	2020	1 179 000 Kč	PD pro stavební povolení	2021	6 000 000 Kč	M= most L=lávka Most M-04
22.	Mosty, Lávky	2021	207 000 Kč	PD pro provedení stavby; AD: M- 04=39.00 0,- L- 02=33.00 0,-	2021	1 000 000 Kč	Lávka L-02
23.	Mosty, Lávky	2022	27 000 Kč	autorský dozor během realizace stavby	2022	1 300 000 Kč	M-10
24.	Mosty, Lávky	2022	22 000 Kč	autorský dozor během realizace stavby	2022	450 000 Kč	L-03
25.	Mosty, Lávky	2023	27 000 Kč	autorský dozor během realizace stavby	2023	1 100 000 Kč	M-07
26.	Mosty, Lávky	2023	22 000 Kč	autorský dozor během realizace stavby	2023	950 000 Kč	M-11

27.	Bytový dům v ul. Nemocniční	2022	2 000 000 Kč		2023	30 000 000 Kč	
28.	MŠ Pohádka, Luční-půda (změna dispozice) + gastro	2021	200 000 Kč	aktualizace projektu	2022	5 000 000 Kč	
29.	Revitalizace Tyršova náměstí	2022	400 000 Kč	PD I. Etapa	2023	3 146 000 Kč	I. Etapa (Winterova (terasy) + dětské hřiště)
30.	Revitalizace Tyršova náměstí	2023	400 000 Kč	PD II. Etapa	2024	5 445 000 Kč	II. Etapa (parkoviště u Barumky + Liberecká)
31.	Sanace vlhkost a zatékání (střecha 1. stupně) ZŠ Náměstí Míru	2021	150 000 Kč		2022	1 500 000 Kč	předpokládáno hodnotu stanovil ZŠ nám. Míru
32.	Elektroinstalace a otopná soustava ZUŠ	2022	200 000 Kč	aktualizace projektu	2023	3 700 000 Kč	
33.	Fasáda ZUŠ	2023	100 000 Kč	aktualizace projektu	2024	1 900 000 Kč	
34.	Revitalizace Palackého náměstí	2023	1 100 000 Kč	studie + PD	2024	15 000 000 Kč	Návrh spojit studii s revitalizací TGM
35.	ZŠ Generála Svobody - parkoviště u pavilonu	2023	100 000 Kč		2024	500 000 Kč	předpokládáno hodnotu stanovil ZŠ Generála Svobody
36.	ZŠ Generála Svobody - dokončení podlahy na půdě (ochrana izolace)	2021	60 000 Kč		2022	350 000 Kč	předpokládáno hodnotu stanovil ZŠ Generála Svobody
37.	ZŠ Generála Svobody - plochá střecha ŠD + pavilon	2022	100 000 Kč		2023	500 000 Kč	předpokládáno hodnotu stanovil ZŠ Generála Svobody
38.	ZŠ Generála Svobody - sociální zařízení v hlavní budově	2023	50 000 Kč		2024	200 000 Kč	předpokládáno hodnotu stanovil ZŠ Generála Svobody
39.	Rekonstrukce městského kina	2023	1 000 000 Kč		2024	35 000 000 Kč	

40.	Výukový bazén u ZŠ náměstí Míru	2021	2 000 000 Kč	PD pro stavební povolení + provedení stavby	2022	25 000 000 Kč	
41.	Výukový bazén u ZŠ náměstí Míru				2023	25 000 000 Kč	
42.	Vodovod Pihel (pošta - kaplička)	2021	250 000 Kč	PD pro stavební povolení + provedení stavby	2022	4 000 000 Kč	dotace MŽP
43.	Chodník Janov - Sloup v Čechách	2022	100 000 Kč		2023	2 000 000 Kč	dotace SFDI
44.	Chodník Horní Pihel	2021	50 000 Kč	PD pro stavební povolení + provedení stavby	2021	1 000 000 Kč	
45.	Zaplavení stoky B. Egermanna	-	-		2021	600 000 Kč	
		Σ	14 696 884 Kč		Σ	339 041 000 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování

B.2 PLÁN CELOPLOŠNÝCH OPRAV KOMUNIKACÍ A VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ

Obdobně jako plán příprav a realizací investičních akcí je koncipován i plán celoplošných oprav komunikací, tj. je každý rok sestavován a vyhodnocován.

Tabulka 34 – Plán celoplošných oprav komunikací – převážně v návaznosti na opravy IS

Název MK	Termín realizace	Náklady	Zhotovitel	Poznámka
Mařákova	2021	2 200 000	Silnice Žáček	spolupráce SVS
H.Pihel - cesta od hřiště	2021	130 000	Silnice Žáček	
Wolkerova I. A II. etapa	2021	2 500 000	Silnice Žáček	spolupráce SVS
Palackého (Husova-nám Pal.)	2021	530 000	Silnice Žáček	spolupráce SVS a plynáři
Žižkova u hřiště	2021	1 400 000	Silnice Žáček	spolupráce plynáři
Prokopa Velikého	2022		Silnice Žáček	spolupráce SVS a plynáři
Smetanova	2022	2 000 000	Silnice Žáček	

Palackého nám.	2022		Silnice Žáček	spolupráce SVS a plynaři
Luční	2022		Silnice Žáček	spolupráce SVS a plynaři
Jabloňová	2023		Silnice Žáček	
Špálova	V závislosti na rekonstrukci sítí SVS			spolupráce SVS
Lesná	V závislosti na rekonstrukci sítí SVS			spolupráce SVS

Zdroj: vlastní zpracování

Silnice Žáček jsou zhotovitelem pro rok 2020 – 2023 na základě rámcové dohody.

Tabulka 35 – Plán investiční výstavby veřejného osvětlení realizovaná v závislosti na společnosti ČEZ distribuce, a.s.

Název akce	Termín realizace	Přibližná cena	Zhotovitel
projekt Vančurova	2021	93 000	EFOS s.r.o.
projekt VO Žižkova - Zátíší	2021	153 670	EFOS s.r.o.
projekt Liberecká, Nerudova, Štursova, Mánesova	2022	190 000	EFOS s.r.o.
dotace EFEKT - LED svítidla, podklady a žádost	2021	223 850	ČEZ
VO Žižkova - Zátíší	2022	3 600 000	bude řešeno VZ
VO Štursova, Mánesova, Liberecká, Nerudova	2023		bude řešeno VZ
VO Lužická, Jungmanova, Na Slovance, Komenského	2024		bude řešeno VZ
Výměna 500 ks svítidel za LED	v návaznosti na získání dotace	4 200 000	bude řešeno VZ

Zdroj: vlastní zpracování

B.3 ZÁSObNÍK AKTIVIT/PROJEKTŮ

V následující tabulce jsou uvedeny aktivity, projekty, náměty či inspirace na projekty, které nebyly zařazeny do programu rozvoje města na období 2021 – 2023, ovšem jejichž realizace je žádoucí, byť v následujícím časovém období. Uvedené aktivity budou sloužit jako podklad při aktualizaci programu rozvoje města, a to jak v průběhu realizace, tak při přípravě dokumentu na další programovací období. V případě získání dotačního titulu, může být upřednostněna jakákoliv plánovaná investiční akce a realizována bezodkladně.

Tabulka 36 Zásobník aktivit/projektů

Plánované investiční akce					
	NÁZEV AKCE	příprava		realizace	poznámka
		předpokládaná hodnota	fáze přípravy	předpokládaná hodnota	
1.	Revitalizace Tyršova náměstí	400 000 Kč	PD III. Etapa	3 509 000 Kč	III. Etapa ul. B. Egermanna
2.	Revitalizace Tyršova náměstí	800 000 Kč	PD IV. Etapa	10 527 000 Kč	IV. Etapa (Tyršovo náměstí + prostor před MěÚ)
3.	Revitalizace T.G.M.	1 000 000 Kč	studie + PD	20 000 000 Kč	spojit studii s revitalizací palackého náměstí
4.	ZŠ Generála Svobody - bezbariérový vstup do hlavní budovy	50 000 Kč	není	200 000 Kč	
5.	Oprava fasády č.p. 572 MŠ Palackého - Srdíčko	100 000 Kč	není	1 500 000 Kč	dotace - program regenerace městské památkové zóny
6.	Muzeum Bořka Šípka v budově pošty	3 000 000 Kč	není		Euroregion Nisa
	Σ	5 350 000 Kč	Σ	35 736 000 Kč	
U níže uvedených aktivit/projektů nelze stanovit předpokládanou hodnotu ani fázi realizace					
1.	Zimní kluziště				
2.	Bytový dům				
3.	Revitalizace cyklooválu, vznik pumptrackové dráhy				
4.	Úprava prostoru za poliklinikou				
5.	Revitalizace letního kina Horovy sady				
6.	Studie výstavby rodinných domů v lokalitě „Nad zahrádkami“				
7.	Rekonstrukce budovy Sklářského muzea č.p. 105				
8.	Rekonstrukce ulice				

	Sloupská				
9.	Rekonstrukce opěrné zdi u kostela, ul. Sloupská				
10	Revitalizace Janovského rybníku				
11	Rekonstrukce Tržního náměstí				
12	Parkovací plochy v ulici Severní				
13	Rekonstrukce dopravního terminálu autobusového nádraží				
14	Chodník Pihel - Bukovany				

Zdroj: vlastní zpracování

Program rozvoje města byl schválen zastupitelstvem města dne 30. 6. 2021, usnesením č. 520/21/ZM26